

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 19. svibnja 2021.
(OR. en)

6674/21

Međuinstitucijski predmet:
2018/0196 (COD)

FSTR 21
REGIO 36
FC 9
SOC 122
PECHE 75
CADREFIN 122
JAI 237
SAN 119
CODEC 295

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o utvrđivanju zajedničkih
odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom
fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom
fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i
za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i
Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne
politike

UREDBA (EU) 2021/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

**o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj,
Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju
i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila
za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost
i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 177.,
članak 322. stavak 1. točku (a) i članak 349.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda³,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁴,

¹ SL C 62, 15.2.2019., str. 83.

² SL C 86, 7.3.2019., str. 41.

³ SL C 17, 14.1.2019., str. 1.

⁴ Stajalište Europskog parlamenta od 27. ožujka 2019. [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)] i stajalište Vijeća u prvom čitanju od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)]. Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)] [i odluka Vijeća od ...59].

budući da:

- (1) Člankom 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se da, radi jačanja svoje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, Unija nastoji smanjiti razlike u stupnju razvijenosti među različitim regijama te zaostalost regija ili otoka koji su u najnepovoljnijem položaju, a posebna pozornost poklanja se ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama. Te regije posebno ostvaruju koristi od kohezijske politike. Člankom 175. UFEU-a od Unije se zahtijeva da podupire ostvarivanje tih ciljeva svojim djelovanjem s pomoću Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi, Komponente za smjernice, Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj, Europske investicijske banke i drugih instrumenata. Člankom 322. UFEU-a predviđen je temelj za donošenje financijskih pravila kojima se pobliže određuje postupak koji treba usvojiti za utvrđivanje i izvršenje proračuna te za prikazivanje i reviziju računa, kao i pravila kojima se predviđa provjera odgovornosti financijskih izvršitelja.

- (2) U svrhu daljnjeg razvoja koordinirane i usklađene provedbe fondova Unije koji se provode u okviru podijeljenog upravljanja, odnosno Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda plus (ESF+), Kohezijskog fonda, Fonda za pravednu tranziciju (FPT) i mjera koje se financiraju u okviru podijeljenog upravljanja u Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA), Fondu za azil, migracije i integraciju (FAMI), Fondu za unutarnju sigurnost (FUS) i Instrumentu za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI), trebalo bi utvrditi financijska pravila na temelju članka 322. UFEU-a za sve te fondove (dalje u tekstu zajedno „fondovi”), u kojima se jasno navodi područje primjene relevantnih odredaba. Usto, trebalo bi utvrditi zajedničke odredbe na temelju članka 177. UFEU-a kako bi se obuhvatila pravila specifična za politiku za EFRR, ESF+, Kohezijski fond, FPT i EFPRA-u.
- (3) Zbog posebnosti svakog od navedenih fondova u zasebnim uredbama (uredbe za pojedine fondove) trebalo bi odrediti posebna pravila primjenjiva na svaki fond te na cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) u okviru EFRR-a kako bi se dopunila ova Uredba.
- (4) Najudaljenije regije trebale bi ostvarivati koristi od posebnih mjera i od dodatnog financiranja kako bi se neutraliziralo njihovo strukturno društveno i gospodarsko stanje, kao i nedostaci koji su posljedica čimbenika iz članka 349. UFEU-a.
- (5) Sjeverne rijetko naseljene regije trebale bi ostvarivati koristi od posebnih mjera i dodatnog financiranja kako bi se neutralizirale ozbiljne prirodne ili demografske poteškoće iz članka 2. Protokola br. 6 uz Ugovor o pristupanju iz 1994.

- (6) Horizontalna načela kako su utvrđena u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i u članku 10. UFEU-a, uključujući načela supsidijarnosti i proporcionalnosti kako su utvrđena u članku 5. UEU-a, trebala bi se poštovati pri provedbi fondova, uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima. Države članice trebale bi poštovati i obveze utvrđene u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta i u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom te osigurati pristupačnost u skladu s njezinim člankom 9. i u skladu s pravom Unije o usklađivanju zahtjeva za pristupačnost proizvoda i usluga. U tom bi kontekstu fondove trebalo provoditi na način kojim se promiče prelazak s institucionalne skrbi na skrb unutar obitelji i zajednice. Države članice i Komisija trebale bi nastojati ukloniti nejednakosti i promovirati ravnopravnost muškaraca i žena te integrirati rodnu perspektivu, kao i suzbijati diskriminaciju na temelju spola, rasne ili etničke pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije. Fondovima se ne bi smjela podupirati djelovanja kojima se doprinosi bilo kojem obliku segregacije ili isključenosti te bi se pri financiranju infrastrukture trebala osigurati pristupačnost za osobe s invaliditetom. Ciljevi fondova trebali bi se ostvarivati u okviru održivog razvoja i Unijina promicanja cilja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a, uzimajući u obzir načelo „onečišćivač plaća”, UN-ove ciljeve održivog razvoja i Pariški sporazum donesen u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama¹ („Pariški sporazum”). Kako bi se zaštitio integritet unutarnjeg tržišta, operacije od kojih koristi ostvaruju poduzeća trebaju biti u skladu s pravilima Unije o državnim potporama kako su utvrđena u člancima 107. i 108. UFEU-a. Siromaštvo je posebno važan izazov u Uniji. Stoga bi se ciljevi fondova trebali ostvarivati na način kojim se doprinosi iskorjenjivanju siromaštva. Ciljevi fondova trebali bi se ostvarivati na način kojim se pruža odgovarajuća potpora, posebno lokalnim i regionalnim tijelima obalnih i urbanih područja, u rješavanju socioekonomskih izazova povezanih s integracijom državljana trećih zemalja te na način kojim se pruža odgovarajuća potpora područjima i zajednicama u urbanom okruženju koje su u nepovoljnom položaju.

¹ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

- (7) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a. Ta su pravila utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Financijska uredba”) i njima se posebice određuje postupak donošenja i izvršenja proračuna s pomoću bespovratnih sredstava, nabave, nagrada, neizravnog upravljanja, financijskih instrumenata, proračunskih jamstava, financijske pomoći i nadoknada troškova vanjskim stručnjacima te predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a uključuju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (8) Ako je određen rok u kojem Komisija poduzima bilo kakva djelovanja u odnosu na države članice, Komisija bi trebala na pravodoban i učinkovit način u obzir uzeti sve potrebne informacije i dokumente. Ako su dokumenti koje država članica podnese u bilo kojem obliku u okviru ove Uredbe nepotpuni ili nisu sukladni zahtjevima ove Uredbe i uredaba za pojedine fondove te ne dopuštaju Komisiji da poduzme djelovanja na temelju svih informacija, taj bi rok trebao biti suspendiran dok države članice ne ispune regulatorne zahtjeve. Nadalje, budući da Komisija ne može izvršiti plaćanja za rashode koji su nastali za korisnike i koji su plaćeni pri provedbi operacija povezanih sa specifičnim ciljevima za koje nisu ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu, što je uključeno u zahtjeve za plaćanje, za takve rashode ne bi trebalo aktivirati rok u kojem Komisija mora izvršiti plaćanja.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (9) Kako bi se doprinijelo prioritetima Unije, potporu fondova trebalo bi usmjeriti na ograničen broj ciljeva politike u skladu sa zadaćama pojedinih fondova na temelju ciljeva koji se temelje na Ugovoru. Ciljevi politika za fondove FAMI, FUS i BMVI trebali bi biti utvrđeni u odgovarajućim uredbama za pojedine fondove. FPT i sva sredstva EFRR-a i fonda ESF+ koja se na dobrovoljnoj osnovi prenose kao dopunska potpora FPT-u trebali bi doprinositi jedinstvenom specifičnom cilju.
- (10) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i u pogledu ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, fondovima bi trebalo doprinijeti uključivanju djelovanja u području klime i ostvarivanju općeg cilja od 30 % proračunskih rashoda Unije za podupiranje klimatskih ciljeva. U tom kontekstu fondovima bi trebalo podupirati aktivnosti kojima bi se poštovali klimatski i okolišni standardi i prioritete Unije i kojima se ne bi bitno naštetilo okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹. Odgovarajući mehanizmi kojima se za ulaganja u infrastrukturu koja se podupiru osigurava otpornost na klimatske promjene trebali bi biti sastavni dio programiranja i provedbe fondova.

¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

- (11) Odražavajući važnost borbe protiv drastičnog gubitka bioraznolikosti, fondovima bi trebalo doprinijeti uključivanju djelovanja u području bioraznolikosti u politike Unije i postizanju ukupne ambicije osiguravanja 7,5 % godišnje potrošnje u okviru višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za ciljeve u području bioraznolikosti u 2024. i 10 % godišnje potrošnje u okviru VFO-a za ciljeve u području bioraznolikosti u 2026. i 2027., imajući pritom na umu postojeća preklapanja između ciljeva u područjima klime i bioraznolikosti.
- (12) Dio proračuna Unije dodijeljen fondovima trebala bi izvršavati Komisija u okviru podijeljenog upravljanja s državama članicama u smislu Financijske uredbe. Pri provedbi fondova u okviru podijeljenog upravljanja Komisija i države članice stoga bi trebale poštovati načela iz Financijske uredbe kao što su dobro financijsko upravljanje, transparentnost i nediskriminacija.

- (13) Države članice na odgovarajućoj teritorijalnoj razini i u skladu sa svojim institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom te tijela koja su one odredile u tu svrhu trebali bi biti odgovorni za pripremu i provedbu programâ. Unija i države članice trebale bi se suzdržati od uvođenja nepotrebnih pravila koja dovode do prekomjernog administrativnog opterećenja za korisnike.
- (14) Načelo partnerstva ključna je značajka u provedbi fondova i temelji se na pristupu višerazinskog upravljanja te se njime jamči sudjelovanje regionalnih, lokalnih, gradskih i drugih javnih tijela, civilnog društva, gospodarskih i socijalnih partnera te, prema potrebi, istraživačkih organizacija i sveučilišta. Kako bi se osigurao kontinuitet u organizaciji partnerstava, Europski kodeks ponašanja za partnerstvo za sporazume o partnerstvu i programe koji primaju potporu iz europskih strukturnih i investicijskih fondova uspostavljen Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 240/2014¹ („Europski kodeks ponašanja za partnerstvo”) i dalje bi se trebao primjenjivati na fondove.

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 240/2014 od 7. siječnja 2014. o europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova (SL L, 74, 14.3.2014., str. 1.).

- (15) Na razini Unije, europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika, uključujući načela europskog stupa socijalnih prava, okvir je za utvrđivanje prioriteta nacionalnih reformi i praćenje njihove provedbe. Države članice izrađuju vlastite nacionalne višegodišnje strategije ulaganja za potporu tim reformama. Te bi strategije trebale biti predstavljene uz godišnje nacionalne programe reformi kako bi se naveli i koordinirali prioritetni investicijski projekti koji će se podupirati nacionalnim sredstvima ili sredstvima Unije, ili objema. Trebale bi poslužiti i za upotrebu sredstava Unije na dosljedan način i kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri ostvarila dodana vrijednost financijske potpore koja će se primiti, posebice iz fondova, Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i programa InvestEU uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća² (Uredba o programu InvestEU).

¹ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

² Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

- (16) Države članice pri pripremi programskih dokumenata u obzir bi trebale uzeti relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a te dopunske preporuke Komisije izdane u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) br. 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća¹, a za fondove FAMI, FUS i BMVI druge relevantne preporuke Unije upućene državi članici. Tijekom programskog razdoblja 2021.–2027. („programsko razdoblje”) države članice trebale bi odboru za praćenje i Komisiji redovito predstavljati napredak u provedbi programa kojima se podupire ostvarenje preporuka za pojedine zemlje. Tijekom preispitivanja sredinom programskog razdoblja države članice trebale bi, među ostalim, razmotriti potrebu za time da se pri izmjenama programa uzmu u obzir novi izazovi utvrđeni u relevantnim preporukama za pojedine zemlje donesenima ili izmijenjenima nakon početka programskog razdoblja.
- (17) Države članice trebale bi u obzir uzeti sadržaj svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova, koji se trebaju izraditi na temelju Uredbe (EU) 2018/1999, te ishod postupka koji dovodi do izrade preporuka Unije u vezi s tim planovima, za svoje programe, uključujući tijekom preispitivanja sredinom programskog razdoblja, kao i za financijske potrebe dodijeljene za ulaganja s niskom razinom emisija ugljika.

¹ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

- (18) Sporazum o partnerstvu koji priprema svaka država članica trebao bi biti sažet i strateški dokument za usmjeravanje pregovora između Komisije i dotične države članice o izradi programâ u okviru EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda, FPT-a i EFPR-e. Kako bi se postupak odobravanja pojednostavnio, Komisija bi u svojoj procjeni trebala poštovati načelo proporcionalnosti, posebno u pogledu duljine sporazuma o partnerstvu i zahtjevâ za dodatne informacije. U svrhu smanjenja administrativnog opterećenja ne bi trebalo biti potrebno izmijeniti sporazume o partnerstvu tijekom programskog razdoblja. Međutim, ako to želi, država članica trebala bi moći Komisiji podnijeti jednu izmjenu svojeg sporazuma o partnerstvu kako bi se u obzir uzeo ishod preispitivanja sredinom programskog razdoblja. Kako bi se olakšalo programiranje i izbjeglo preklapanje sadržaja u programskim dokumentima, sporazum o partnerstvu može biti uključen kao dio programa.
- (19) Kako bi se državama članicama osigurala dostatna fleksibilnost u izvršenju njihovih dodijeljenih sredstava u okviru podijeljenog upravljanja, trebalo bi biti moguće prenositi određene razine financiranja među fondovima te između instrumenata podijeljenog upravljanja i instrumenata kojima se izravno ili neizravno upravlja. Ako je to opravdano posebnim gospodarskim i socijalnim okolnostima države članice, ta bi razina prijenosa trebala biti viša.
- (20) Svaka država članica trebala bi biti fleksibilna u pogledu doprinosa programu InvestEU za pružanje jamstva EU-a i za savjetodavni centar InvestEU za ulaganja u toj državi članici, pod određenim uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi.

- (21) Kako bi se osigurali potrebni preduvjeti za djelotvornu i učinkovitu upotrebu potpore Unije koja se dodjeljuje iz fondova, potrebno je utvrditi ograničen popis uvjeta koji omogućuju provedbu te sažet i iscrpan skup objektivnih kriterija za njihovu procjenu. Svaki uvjet koji omogućuje provedbu trebao bi biti povezan sa specifičnim ciljem te automatski primjenjiv ako se specifični cilj odabere za potporu. Ne dovodeći u pitanje pravila o opozivu, ako ti uvjeti nisu ispunjeni, rashode povezane s operacijama u okviru povezanih specifičnih ciljeva Komisija ne bi trebala nadoknađivati. Kako bi se očuvao povoljan okvir za ulaganja, trebalo bi redovito pratiti kontinuirano ispunjavanje uvjeta koji omogućuju provedbu. Na zahtjev države članice EIB bi trebao moći doprinijeti procjeni ispunjavanja uvjeta koji omogućuju provedbu. Važno je i osigurati da se operacije odabrane za potporu provode dosljedno u odnosu na utvrđene strategije i dokumente o planiranju na kojima se temelje ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu, čime se osigurava da su sve sufinancirane operacije usklađene s okvirom politike Unije.
- (22) U ostvarivanju ciljeva ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, potporu mrežnoj povezanosti iz EFRR-a i Kohezijskog fonda trebalo bi usmjeriti na dovršenje veza koje nedostaju u transeuropskoj prometnoj mreži.
- (23) Države članice trebale bi uspostaviti okvir uspješnosti za svaki program koji obuhvaća sve pokazatelje, ključne etape i ciljeve koji se trebaju pratiti, o kojima je potrebno izvješćivati i koji su potrebni za evaluaciju uspješnosti programa. Time bi se tijekom provedbe trebalo omogućiti praćenje i evaluacija uspješnosti te izvješćivanje o njoj te doprinijeti mjerenju ukupne uspješnosti fondova.

- (24) Država članica trebala bi provesti preispitivanje sredinom programskog razdoblja za svaki program koji prima potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a. Tim bi se preispitivanjem trebala osigurati potpuna prilagodba programâ na temelju uspješnosti programa, uz istodobno pružanje mogućnosti za uzimanje u obzir novih izazova i relevantnih preporuka za pojedine zemlje izdanih 2024., kao i napredak u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova te načela europskog stupa socijalnih prava. Za potrebe preispitivanja sredinom programskog razdoblja trebalo bi uzeti u obzir i socioekonomsku situaciju dotične države članice ili regije, uključujući sve veće negativne financijske, gospodarske ili društvene događaje ili demografske izazove te napredak u postizanju ciljnih vrijednosti za doprinose u području klime na nacionalnoj razini. Komisija bi trebala pripremiti izvješće o ishodu preispitivanja sredinom programskog razdoblja, uključujući svoju procjenu primjene troškova i naknada za upravljanje u okviru financijskih instrumenata kojima upravljaju tijela odabrana izravnom dodjelom.

- (25) Trebalo bi dodatno usavršiti mehanizme kojima se osigurava povezanost politika financiranja Unije i gospodarskog upravljanja Unijom, omogućujući Komisiji da podnese prijedlog Vijeću o suspenziji svih ili dijela obveza ili plaćanja za jedan program ili više programa dotične države članice ako ta država članica ne poduzme djelotvorno djelovanje u kontekstu postupka gospodarskog upravljanja. Obvezu Komisije da predloži suspenziju trebalo bi suspendirati sve dok je aktivna takozvana „opća klauzula o odstupanju“ u okviru Pakta o stabilnosti i rastu. Radi osiguranja jedinstvene provedbe te uzimajući u obzir važnost financijskih učinaka mjera koje se uvode, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Vijeću koje bi trebalo djelovati na temelju prijedloga Komisije. Radi olakšavanja postupka donošenja odluka koje su potrebne kako bi se osiguralo djelotvorno djelovanje u kontekstu postupka gospodarskog upravljanja, trebalo bi primjenjivati glasovanje obrnutom kvalificiranom većinom. S obzirom na vrstu operacija koje primaju potporu iz fonda ESF+ i programâ Interrega, fond ESF+ i te programe trebalo bi isključiti iz područja primjene tih mehanizama.
- (26) Kako bi se omogućio brz odgovor na izvanredne ili neuobičajene okolnosti iz Pakta o stabilnosti i rastu koje mogu nastati tijekom programskog razdoblja, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje privremenih mjera za olakšavanje upotrebe fondova kako bi se odgovorilo na takve okolnosti. Komisija bi trebala donijeti mjere koje su najprikladnije s obzirom na izvanredne ili neuobičajene okolnosti s kojima se država članica suočava, uz istodobno očuvanje ciljeva fondova. Komisija bi također trebala pratiti provedbu i procijeniti prikladnost tih mjera.

- (27) Potrebno je utvrditi zajedničke zahtjeve u pogledu sadržaja programâ, uzimajući u obzir posebnu prirodu svakog fonda. Ti zajednički zahtjevi mogu biti dopunjeni pravilima za pojedine fondove. U Uredbi (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁺ („Uredba o Interregu“) trebalo bi utvrditi posebne odredbe o sadržaju programâ Interrega.
- (28) Kako bi se omogućila fleksibilnost u provedbi programa i smanjilo administrativno opterećenje, potrebno je dopustiti ograničene financijske prijenose među prioritetima istog programa bez potrebe za odlukom Komisije o izmjeni programa. Komisiji bi se trebale podnijeti revidirane financijske tablice kako bi se osigurale ažurirane informacije o financijskim dodjelama za svaki prioritet.

¹ Uredba (EU) [...] o posebnim odredbama za potporu cilju „Europska teritorijalna suradnja“ (Interreg) iz Europskog fonda za regionalni razvoj i instrumenata za financiranje vanjskog djelovanja (SL L [...], [...], str. [...]).

⁺ SL: molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta PE-CONS .../... (2018/0199 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

(29) Kako bi se povećala djelotvornost FPT-a, trebalo bi omogućiti da se dopunska sredstva iz EFRR-a i fonda ESF+ na dobrovoljnoj osnovi stave na raspolaganje FPT-u. Ta dopunska sredstva trebala bi se osigurati putem posebnog dobrovoljnog prijenosa iz tih fondova u FPT, uzimajući u obzir izazove povezane s tranzicijom navedene u teritorijalnim planovima za pravednu tranziciju, koje treba riješiti. Iznosi koje treba prenijeti trebali bi se osigurati iz sredstava kategorija regije u kojoj se nalaze područja utvrđena u teritorijalnim planovima za pravednu tranziciju. S obzirom na posebne aranžmane za upotrebu sredstava FPT-a, za uspostavu sredstava FPT-a trebao bi se upotrebljavati samo poseban mehanizam prijenosa. Nadalje, trebalo bi pojasniti da bi se na FPT i sredstva EFRR-a i fonda ESF+ prenesena u FPT, koja postaju i potpora FPT-a, trebala primjenjivati samo ova Uredba i Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁺ („Uredba o FPT-u“). Na dopunsku potporu ne bi se trebala primjenjivati Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća²⁺⁺ („Uredba o EFRR-u i Kohezijskom fondu“) ni Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća³⁺⁺⁺ („Uredba o fondu ESF+“). Stoga bi se sredstva iz EFRR-a prenesena kao dopunska potpora FPT-u trebala isključiti iz osnove za izračun zahtjeva u pogledu tematske koncentracije iz Uredbe o EFRR-u i Kohezijskom fondu i iz osnove za izračun minimalnih sredstava dodijeljenih za održivi urbani razvoj kako je utvrđeno u Uredbi o EFRR-u i Kohezijskom fondu. To vrijedi i za sredstva fonda ESF+-a koja se prenose kao dopunska potpora FPT-u u odnosu na zahtjeve u pogledu tematske koncentracije iz Uredbe o fondu ESF+.

¹ Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju

⁺ SL: molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta PE-CONS .../... (2020/0006 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

² Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu

⁺⁺ SL: molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta PE-CONS .../... (2018/0197 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

³ Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013

⁺⁺⁺ SL: molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta PE-CONS 74/20 (2018/0206 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

- (30) Kako bi se ojačao integrirani pristup teritorijalnom razvoju, ulaganja u obliku teritorijalnih alata kao što su integrirana teritorijalna ulaganja, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, koji se u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) naziva „LEADER”, ili bilo koji drugi teritorijalni alat kojim se podupiru inicijative koje su osmislile države članice, trebala bi se temeljiti na teritorijalnim i lokalnim razvojnim strategijama. Isto bi se trebalo primjenjivati na povezane inicijative kao što je projekt pametnih sela. Za potrebe integriranih teritorijalnih ulaganja i teritorijalnih alata koje su osmislile države članice potrebno je utvrditi minimalne zahtjeve za sadržaj teritorijalnih strategija. Te teritorijalne strategije trebalo bi razviti i poduprijeti u okviru odgovornosti relevantnih tijela. Kako bi se osiguralo sudjelovanje relevantnih tijela u provedbi teritorijalnih strategija, ona bi trebala biti odgovorna za odabir operacija kojima se pruža potpora ili sudjelovati u tom odabiru. Teritorijalnim strategijama, prilikom promicanja inicijativa održivog turizma, trebalo bi osigurati odgovarajuću ravnotežu između potreba stanovnika i turista, kao što je međusobno povezivanje biciklističkih i željezničkih mreža.

- (31) Kako bi se djelotvorno riješili razvojni izazovi u ruralnim područjima, trebalo bi olakšati koordiniranu potporu iz fondova i EPFRR-a. Države članice i regije trebale bi osigurati da intervencije koje se podupiru iz fondova i EPFRR-a budu komplementarne i da se provode koordinirano s ciljem stvaranja sinergija te kako bi se smanjili administrativni troškovi i administrativno opterećenje za upravljačka tijela i korisnike.
- (32) Radi boljeg iskorištavanja potencijala na lokalnoj razini potrebno je ojačati i olakšati lokalni razvoj pod vodstvom zajednice. Njime bi trebalo uzeti u obzir lokalne potrebe i potencijal te relevantne sociokulturne značajke i predvidjeti strukturne promjene, izgraditi kapacitete zajednice i poticati inovacije. Potrebno je ojačati blisku suradnju i integriranu upotrebu fondova i EPFRR-a za ostvarenje lokalnih razvojnih strategija. Ključno je da lokalne akcijske skupine koje predstavljaju interese zajednice budu odgovorne za izradu i provedbu strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice. U svrhu olakšavanja koordinirane potpore iz različitih fondova EPFRR-a strategijama lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i olakšavanja njihove provedbe, trebalo bi olakšati upotrebu pristupa „glavnog fonda”. Ako je EPFRR odabran kao glavni fond, njime bi se trebala slijediti pravila utvrđena za pristup „glavnog fonda”.

- (33) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, trebalo bi biti moguće provesti tehničku pomoć povezanu s provedbom programa na inicijativu države članice putem paušalne stope na temelju napretka u provedbi programa čime bi se ujedno mogle pokriti horizontalne zadaće. Međutim, kako bi se pojednostavnila provedba za fondove FAMI, FUS i BMVI i za programe Interrega, trebalo bi upotrebljavati samo pristup koji se temelji na primjeni paušalne stope. Kako bi se olakšalo financijsko upravljanje, države članice trebale bi imati mogućnost navesti jedno ili više tijela kojima bi trebalo izvršiti povezane nadoknade. Budući da se te nadoknade temelje na primjeni paušalne stope, provjere i revizije trebale bi biti ograničene na provjeru jesu li ispunjeni uvjeti za nadoknadu doprinosa Unije, ali povezani rashodi ne bi trebali biti predmet provjera ili revizija. Međutim, ako se prednost daje kontinuitetu s razdobljem 2014. – 2020., državi članici trebalo bi ujedno dati mogućnost da nastavi primati nadoknadu prihvatljivih troškova koji su stvarno nastali za korisnika i koji su plaćeni pri provedbi operacija za tehničku pomoć koje se provode u okviru jednog ili više zasebnih programa ili jednog ili više prioriteta unutar programa. Država članica trebala bi u sporazumu o partnerstvu navesti svoj izbor oblika doprinosa Unije za tehničku pomoć za cijelo programsko razdoblje. Bez obzira na odabranu opciju, tehnička pomoć trebala bi se moći dopuniti ciljanim mjerama jačanja administrativnih kapaciteta primjenom metoda nadoknade koje nisu povezane s troškovima. Djelovanja i rezultati, kao i odgovarajuća plaćanja Unije, trebali bi moći biti dogovoreni u planu i dovesti do plaćanja za rezultate na terenu.

- (34) Ako država članica predloži Komisiji da se prioritet programa ili njegov dio podupire s pomoću sheme za financiranje koja nije povezana s troškovima, djelovanja, rezultati i dogovoreni uvjeti trebali bi biti povezani sa stvarnim ulaganjima koja se provode unutar programâ s podijeljenim upravljanjem u toj državi članici ili regiji. U tom bi kontekstu trebalo osigurati poštovanje načela dobrog financijskog upravljanja. Posebice, u pogledu primjerenosti iznosa povezanih s ispunjavanjem odgovarajućih uvjeta ili postizanjem rezultata, Komisija i države članice trebale bi osigurati da su korištena sredstva prikladna za provedena ulaganja. Ako se u programu upotrebljava shema za financiranje koja nije povezana s troškovima, temeljni troškovi povezani s provedbom te sheme ne bi smjeli biti predmeti nikakvih provjera ili revizija s obzirom na to da Komisija u okviru programa ili delegiranog akta daje *ex ante* suglasnost o iznosima povezanim s ispunjenjem uvjeta ili ostvarenjem rezultata. Umjesto toga, provjere i revizije trebalo bi ograničiti na provjeru ispunjenosti uvjeta ili rezultata za nadoknadu doprinosa Unije.
- (35) Kako bi se ispitala uspješnost programâ, države članice trebale bi osnovati odbore za praćenje, čiji bi sastav trebao uključivati predstavnike relevantnih partnera. Za EFRR, ESF+, Kohezijski fond i EFPRA-u godišnja izvješća o provedbi trebala bi se zamijeniti godišnjim strukturiranim dijalogom o politikama koji se temelji na najnovijim informacijama i podacima o provedbi programa koje je objavila država članica. Pregledni sastanak trebao bi se organizirati i za programe koji obuhvaćaju FPT.

- (36) Na temelju stavaka 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹ trebalo bi provesti evaluaciju fondova na temelju informacija prikupljenih u skladu sa specifičnim zahtjevima u pogledu praćenja, izbjegavajući pritom administrativno opterećenje, osobito za države članice, i prekomjerne propise. Prema potrebi, ti zahtjevi trebali bi uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka fondova u praksi. Tim bi se zahtjevima također trebalo omogućiti praćenje potpore rodnoj ravnopravnosti.
- (37) Kako bi se zajamčila dostupnost sveobuhvatnih i ažuriranih informacija o provedbi programa, treba zahtijevati djelotvorno i pravodobno elektroničko izvješćivanje o kvantitativnim podacima.
- (38) U svrhu potpore pripremi povezanih programa i aktivnosti za sljedeće programsko razdoblje, Komisija bi trebala provesti procjenu fondova sredinom programskog razdoblja. Na kraju programskog razdoblja Komisija bi trebala provesti retrospektivnu evaluaciju fondova koja bi trebala biti usmjerena na učinak fondova. Rezultati tih evaluacija trebali bi biti javno dostupni.

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 13.

- (39) Programska tijela, korisnici i dionici programa u državama članicama trebali bi podizati svijest o postignućima financiranja sredstvima Unije i o tome na primjeren način obavješćivati javnost. Aktivnosti povezane s transparentnošću, komunikacijom i vidljivošću ključne su u podizanju vidljivosti djelovanja Unije na terenu i trebale bi se temeljiti na istinitim, točnim i ažurnim informacijama. Kako bi se ti zahtjevi mogli ispuniti, programska tijela i, u slučaju neusklađenosti, Komisija trebali bi moći primjenjivati korektivne mjere.
- (40) Upravljačka tijela trebala bi objaviti strukturirane informacije o odabranim operacijama i korisnicima na internetskoj stranici programa iz kojeg ta operacija prima potporu, uzimajući u obzir zahtjeve za zaštitu osobnih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (41) U svrhu pojednostavnjenja upotrebe fondova i smanjenja rizika od pogreške, primjereno je definirati oblike doprinosa Unije državama članicama i oblike potpore koje države članice pružaju korisnicima. Upravljačka tijela također bi trebala moći dodijeliti bespovratna sredstva u obliku financiranja koje nije povezano s troškovima ako su ta bespovratna sredstva pokrivena nadoknadom doprinosa Unije na temelju istog oblika, kako bi se povećalo iskustvo s takvom mogućnošću pojednostavnjenja.

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

- (42) U pogledu bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju korisnicima države članice trebale bi postupno povećati upotrebu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova. Prag povezan s obveznom upotrebom pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova trebao bi biti povezan s ukupnim troškovima operacije kako bi se zajamčilo jednako postupanje sa svim operacijama ispod praga, neovisno o tome je li potpora javna ili privatna. Ako upravljačko tijelo namjerava predložiti upotrebu pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova u pozivu na podnošenje prijedloga, ono bi se trebalo moći savjetovati s odborom za praćenje. Iznosi i stope koje utvrđuju države članice moraju biti pouzdana zamjenska vrijednost za stvarne troškove. Periodične prilagodbe dobra su praksa u kontekstu provedbe višegodišnjeg programa kako bi se uzeli u obzir čimbenici koji utječu na stope i iznose. Kako bi se olakšala primjena pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova, ovom bi se Uredbom trebale predvidjeti i metode i stope koje bi se mogle upotrebljavati bez da se od država članica zahtijeva da provedu izračun ili utvrde metodologiju.
- (43) Kako bi se omogućila trenutačna primjena paušalnih stopa, sve paušalne stope koje su države članice utvrdile u razdoblju 2014.–2020. na temelju pravedne, nepristrane i provjerljive metode izračuna trebale bi se i dalje primjenjivati za slične operacije koje se podupiru u okviru ove Uredbe bez potrebe za novom metodom izračuna.

- (44) Kako bi se optimizirala primjena sufinanciranih ulaganja u okoliš, trebalo bi osigurati sinergije s Programom za okoliš i djelovanje u području klime LIFE uspostavljenim Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa za okoliš i djelovanja u području klime (LIFE) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1293/2013 posebno s pomoću strateških integriranih projekata i strateških projekata za prirodu LIFE-a, kao i s projektima financiranim u okviru programa Obzor Europa uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/695 Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Uredba o programu Obzor Europa”) i drugih programa Unije.
- (45) Kako bi se osigurala pravna jasnoća, primjereno je utvrditi razdoblje prihvatljivosti za rashode ili troškove povezane s operacijama koje primaju potporu iz fondova u skladu s ovom Uredbom i ograničiti potporu za dovršene operacije. Trebalo bi pojasniti datum od kojeg rashod postaje prihvatljiv za potporu iz fondova u slučaju donošenja novih programa ili promjena u programima, uključujući i iznimnu mogućnost produljenja razdoblja prihvatljivosti na početak prirodne katastrofe u slučaju da postoji hitna potreba za mobilizacijom sredstava radi odgovora na takvu katastrofu. Istodobno bi trebalo osigurati fleksibilnost u provedbi programa u pogledu prihvatljivosti rashoda za operacije koje doprinose ciljevima programa, bez obzira na to jesu li provedene izvan države članice ili Unije ili u istoj kategoriji regije unutar države članice.

¹ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

- (46) Kako bi se osigurala potrebna fleksibilnost za provedbu javno-privatnih partnerstava (JPP), u sporazumu o JPP-u trebalo bi navesti kada se rashod smatra prihvatljivim, a posebno pod kojim je uvjetima nastao za korisnika ili privatnog partnera JPP-a, bez obzira na to tko izvršava plaćanja u provedbi operacije JPP-a.
- (47) Kako bi se osigurale djelotvornost, pravednost i održivost učinka fondova, trebalo bi predvidjeti odredbe kojima se osigurava da su ulaganja u infrastrukturu ili produktivna ulaganja dugoročna te sprečava upotreba fondova za ostvarivanje neopravdane prednosti. Upravljačka tijela pri odabiru operacija trebala bi obratiti posebnu pozornost na to da ne podupiru premještanje i da s iznosima nepropisno isplaćenima operacijama koje ne ispunjavaju zahtjev trajnosti postupaju kao s nepravilnostima.
- (48) Radi jačanja komplementarnosti i pojednostavnjenja provedbe, trebalo bi biti moguće kombinirati potporu iz EFRR-a, Kohezijskog fonda i FPT-a s potporom iz fonda ESF+ u zajedničkim programima u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”.
- (49) Kako bi se optimizirala dodana vrijednost od ulaganja koja su u cijelosti ili djelomično financirana iz proračuna Unije, trebalo bi nastojati ostvariti sinergije, osobito između fondova i drugih relevantnih instrumenata, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost i pričuvu za prilagodbu Brexitu. Te bi se sinergije trebale postizati ključnim mehanizmima prilagođenima korisnicima, odnosno priznavanjem paušalnih stopa za prihvatljive troškove iz programa Obzor Europa za sličnu operaciju te mogućnošću da se u istoj operaciji kombinira financiranje iz različitih instrumenata Unije, izbjegavajući pritom dvostruko financiranje. Ovom bi se Uredbom stoga trebala odrediti pravila za dopunsko financiranje iz fondova.

- (50) Financijski instrumenti ne bi se smjeli koristiti za potporu aktivnostima refinanciranja, kao što je zamjena postojećih ugovora o zajmu ili drugih oblika financiranja ulaganja koja su fizički već završena ili u potpunosti provedena na dan odluke o ulaganju, već za potporu svim vrstama novih ulaganja u skladu s temeljnim ciljevima politike.
- (51) Odluka upravljačkih tijela o financiranju mjera potpore financijskim instrumentima trebala bi se donijeti na temelju *ex ante* procjene. U ovoj bi se Uredbi trebali utvrditi obvezni elementi *ex ante* procjena, za koje bi se trebale pružiti okvirne informacije dostupne na dan njihova dovršetka, i njome bi se državama članicama trebalo omogućiti da upotrebljavaju *ex ante* procjene provedene za razdoblje 2014.–2020., prema potrebi ažurirane, kako bi se izbjegli administrativno opterećenje i odgode u uspostavi financijskih instrumenata.
- (52) Kako bi se olakšala provedba određenih vrsta financijskih instrumenata za koje je predviđena programska potpora u obliku bespovratnih sredstava, među ostalim u obliku olakšica za kapital, moguće je primijeniti pravila za financijske instrumente na takvu kombinaciju u jedinstvenoj operaciji financijskog instrumenta. Međutim, trebalo bi utvrditi uvjete za takvu programsku potporu i posebne uvjete za sprečavanje dvostrukog financiranja.

- (53) U potpunosti poštujući primjenjiva pravila o državnoj potpori i javnoj nabavi koja su objašnjena tijekom programskog razdoblja 2014.–2020., upravljačka tijela trebala bi imati mogućnost odlučiti o najprikladnijim mogućnostima provedbe financijskih instrumenata kako bi se odgovorilo na posebne potrebe ciljnih regija. Osim toga, kako bi se osigurao kontinuitet s programskim razdobljem 2014.–2020., upravljačka tijela trebala bi imati mogućnost provedbe financijskih instrumenata izravnom dodjelom ugovora EIB-u i međunarodnim financijskim institucijama u kojima je država članica dioničar. Upravljačka tijela trebala bi imati i mogućnost izravne dodjele ugovora bankama ili institucijama u javnom vlasništvu koje ispunjavaju iste stroge uvjete predviđene Financijskom uredbom u programskom razdoblju 2014 –2020. Ovom bi se Uredbom trebali predvidjeti jasni uvjeti kako bi se osiguralo da mogućnost izravne dodjele ostane u skladu s načelima unutarnjeg tržišta. U tom okviru Komisija bi trebala pružiti potporu revizorima, upravljačkim tijelima i korisnicima kako bi se osigurala usklađenost s pravilima o državnim potporama.
- (54) S obzirom na dugotrajno razdoblje niskih kamatnih stopa i kako bi se izbjeglo neopravdano kažnjavanje tijela koja provode financijske instrumente, potrebno je, podložno aktivnom upravljanju riznicom od strane tih tijela, omogućiti financiranje negativnih kamata nastalih kao posljedica ulaganja fondova iz sredstava vraćenih u financijski instrument. Aktivnim upravljanjem riznicom tijela koja provode financijske instrumente trebala bi nastojati optimizirati prinose i smanjiti naknade, u okviru prihvatljive razine rizika.

- (55) U skladu s načelom i pravilima podijeljenog upravljanja države članice i Komisija trebale bi biti odgovorne za upravljanje programima i njihovu kontrolu i pružati jamstvo o zakonitosti i pravilnoj upotrebi fondova. Budući da bi države članice trebale imati primarnu odgovornost za takvo upravljanje i kontrolu te bi trebale osigurati da su operacije koje se podupiru iz fondova u skladu s primjenjivim pravom, njihove obveze u tom pogledu trebalo bi pobliže utvrditi. U tom bi kontekstu trebalo utvrditi i ovlasti i odgovornosti Komisije.
- (56) Kako bi se olakšao brzi početak provedbe programa, trebalo bi olakšati prenošenje provedbenih mehanizama iz prethodnog programskog razdoblja. Osim ako je potrebna nova tehnologija, trebalo bi zadržati upotrebu računalnih sustava koji su već uspostavljeni za prethodno programsko razdoblje, prilagođenih prema potrebi.
- (57) Kako bi se poduprla djelotvorna upotreba fondova, potpora EIB-a trebala bi biti dostupna svim državama članicama na njihov zahtjev. Takva bi potpora mogla uključivati izgradnju kapaciteta, potporu za utvrđivanje, pripremu i provedbu projekata, kao i savjetovanje o financijskim instrumentima i platformama za ulaganja.
- (58) Država članica trebala bi na vlastitu inicijativu imati mogućnost utvrditi koordinacijsko tijelo koje treba biti u vezi s Komisijom i dostavljati joj podatke te koordinirati aktivnosti programskih tijela u toj državi članici.
- (59) U svrhu pojednostavnjenja funkcija upravljanja programom, integraciju računovodstvenih funkcija s funkcijama upravljačkog tijela trebalo bi zadržati za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI te bi to trebalo biti moguće za druge fondove.

- (60) Budući da upravljačko tijelo snosi glavnu odgovornost za djelotvornu i učinkovitu provedbu fondova te time obavlja široki raspon funkcija, trebalo bi detaljno utvrditi njegove funkcije u odnosu na odabir operacija, upravljanje programom i potporu za odbor za praćenje. Postupci za odabir operacija mogu biti natjecateljski ili nenatjecateljski pod uvjetom da su primijenjeni kriteriji i postupci nediskriminirajući, uključivi i transparentni te da se odabranim operacijama u najvećoj mogućoj mjeri iskorištava doprinos sredstava Unije i da su one u skladu s horizontalnim načelima utvrđenima u ovoj Uredbi. Kako bi se ostvario cilj postizanja klimatski neutralne Unije do 2050., države članice trebale bi osigurati otpornost na klimatske promjene za ulaganja u infrastrukturu te bi pri odabiru takvih ulaganja trebale dati prednost operacijama kojima se poštuje načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu”.
- (61) Trebalo bi na optimalan način ostvariti sinergije između fondova i instrumenata kojima se izravno upravlja. Trebalo bi olakšati pružanje potpore za operacije koje su već dobile oznaku pečat izvrsnosti ili su sufinancirane iz programa Obzor Europa s pomoću doprinosa iz fondova. Uvjete koje se već procijenilo na razini Unije, prije dodjele oznake kvalitete pečat izvrsnosti ili sufinanciranja iz programa Obzor Europa, ne bi trebalo ponovno procjenjivati, sve dok su operacije usklađene s ograničenim skupom zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi. Time bi se trebala olakšati i primjena odgovarajućih pravila utvrđenih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014¹.

¹ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014. str. 1.).

- (62) Kako bi se osigurala primjerena ravnoteža između djelotvorne i učinkovite provedbe fondova i povezanih administrativnih troškova i opterećenja, učestalost, područje primjene i opseg upravljačkih provjera trebali bi se temeljiti na procjeni rizika kojom se uzimaju u obzir čimbenici kao što su broj, vrsta, veličina i sadržaj operacija koje se provode, korisnici i razina rizika utvrđena u prethodnim upravljačkim provjerama i revizijama. Upravljačke provjere trebale bi biti razmjerne rizicima koji proizlaze iz te procjene rizika, a revizije bi trebale biti razmjerne razini rizika za proračun Unije.
- (63) Tijelo za reviziju trebalo bi provoditi revizije i osigurati pouzdanost revizorskog mišljenja dostavljenog Komisiji. Revizorsko mišljenje Komisiji bi trebalo pružiti jamstvo u pogledu tri točke, odnosno zakonitosti i pravilnosti prijavljenih rashoda, djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole te potpunosti, točnosti i istinitosti računovodstvene dokumentacije. Ako je neovisni revizor proveo reviziju financijskih izvještaja i izvješća u kojima je opisana upotreba doprinosa Unije i koja se temelji na međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima kojima se osigurava razumno jamstvo, ta bi revizija trebala biti osnova za opće jamstvo koje tijelo za reviziju pruža Komisiji, u onoj mjeri u kojoj postoje dostatni dokazi o neovisnosti i stručnosti revizora u skladu s člankom 127. Financijske uredbe.

- (64) Smanjenje zahtjeva u pogledu provjera i revizije trebalo bi biti moguće ako postoji jamstvo da je program djelotvorno funkcionirao u posljednje dvije uzastopne godine, jer se time pokazuje da se fondovi provode djelotvorno i učinkovito tijekom duljeg razdoblja.
- (65) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje korisnika i administrativni troškovi te izbjeglo udvostručavanje revizija i upravljačkih provjera istih rashoda prijavljenih Komisiji, trebalo bi utvrditi konkretnu primjenu načela jedinstvene revizije za fondove.
- (66) Kako bi se poboljšala preventivna uloga revizije, osigurala pravna transparentnost i razmijenila dobra praksa, Komisija bi trebala imati mogućnost dijeliti revizijska izvješća na zahtjev država članica, uz suglasnost revidiranih država članica.
- (67) U svrhu poboljšanja financijskog upravljanja trebalo bi predvidjeti pojednostavnjenu shemu za predfinanciranje. Predfinanciranjem bi se trebalo osigurati da država članica ima sredstva za pružanje potpore korisnicima od početka provedbe programa.
- (68) Radi smanjenja administrativnog opterećenja za države članice i za Komisiju trebalo bi uspostaviti raspored zahtjeva za plaćanja. Plaćanja Komisije trebala bi podlijevati zadržavanju 5 % iznosa do plaćanja godišnjeg salda računa kada Komisija može zaključiti da je računovodstvena dokumentacija potpuna, točna i istinita.

- (69) U svrhu smanjenja administrativnog opterećenja postupak za godišnje prihvatanje računovodstvene dokumentacije trebalo bi pojednostavniti pružanjem jednostavnijih aranžmana za plaćanja i povrate ako ne postoji nesuglasnost između Komisije i države članice.
- (70) Kako bi se zaštitili financijski interesi i proračun Unije, trebalo bi uspostaviti i provoditi razmjerne mjere na razini država članica i Komisije. Komisija bi trebala moći prekinuti rokove plaćanja, suspendirati međuplaćanja i primijeniti financijske ispravke ako su ispunjeni odgovarajući uvjeti. Komisija bi trebala poštovati načelo proporcionalnosti uzimajući u obzir prirodu, ozbiljnost i učestalost nepravilnosti i njihove financijske posljedice na proračun Unije. Ako Komisija nije u mogućnosti precizno utvrditi iznos nepravilnih rashoda kako bi primijenila financijske ispravke povezane s pojedinim slučajevima, trebala bi primijeniti paušalnu stopu ili statistički ekstrapolirani financijski ispravak. Suspenzija međuplaćanja na temelju obrazloženog mišljenja Komisije u skladu s člankom 258. UFEU-a trebala bi biti moguća pod uvjetom da postoji dovoljno izravna veza između pitanja na koje se odnosi obrazloženo mišljenje i dotičnih rashoda kojom se ugrožava njihova zakonitost i pravilnost.

(71) Osim toga, države članice trebale bi sprečavati, otkrivati i djelotvorno rješavati sve nepravilnosti, uključujući prijevare, koje počinje gospodarski subjekti. Nadalje, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i uredbama Vijeća (Euratom, EZ, Euratom) br. 2988/95² i (Euratom, EZ) br. 2185/96³ Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijevara, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije. Ured europskog javnog tužitelja („EPPO”) ovlašten je, u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939⁴ provoditi istrage i kazneni progon prijevara i drugih kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća⁵. Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije u potpunosti surađuje u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeli potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigura da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava. Države članice trebale bi brzo izvjestiti Komisiju o utvrđenim nepravilnostima, uključujući prijevaru, te o svakom daljnjem postupanju koje su poduzele u vezi s takvim nepravilnostima i u vezi sa svim istragama OLAF-a.

¹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

² Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

³ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁴ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁵ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (72) Kako bi se poboljšala zaštita proračuna Unije Komisija bi trebala na raspolaganje staviti integrirani i interoperabilni sustav za informacije i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika radi pristupa relevantnim podacima i njihove analize, te bi ujedno trebala poticati njegovu upotrebu s ciljem opće primjene u državama članicama.
- (73) U skladu s Međuinstitucijskim sporazumom od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava¹, za svrhe kontrole i revizije trebalo bi uvesti standardizirane mjere za prikupljanje, usporedbu i objedinjenje informacija i brojki o primateljima sredstava Unije kako bi se poboljšala zaštita proračuna Unije i instrumenta Next Generation EU od nepravilnosti, uključujući prijevare. Prikupljanje podataka o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u okviru podijeljenog upravljanja, uključujući podatke o stvarnim vlasnicima primatelja sredstava Unije, potrebno je kako bi se osigurale djelotvorne kontrole i revizije.

¹ SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.

- (74) Kako bi se poboljšala zaštita proračuna Unije od nepravilnosti, uključujući prijevare, potrebno je obraditi osobne podatke stvarnih vlasnika koji su fizičke osobe. Kako bi se te prijevare djelotvorno otkrile, istražile i progonile odnosno kako bi se nepravilnosti otklonile, osobito je potrebno moći identificirati stvarne vlasnike koji su fizičke osobe a koji imaju krajnju korist od tih nepravilnosti, uključujući prijevare. U tu svrhu te radi pojednostavnjenja i smanjenja administrativnog opterećenja državama članicama trebalo bi omogućiti da ispune svoju obvezu u pogledu informacija o stvarnim vlasnicima upotrebom podataka pohranjenih u registrima koji se već koriste za potrebe Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća¹. U tom je pogledu namjena obrade osobnih podataka stvarnih vlasnika na temelju ove Uredbe, odnosno sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i prijavljivanje nepravilnosti, uključujući prijevare, usklađena s namjenom obrade osobnih podataka na temelju Direktive (EU) 2015/849.
- (75) Kako bi se potaknula financijska disciplina, prikladno je utvrditi mehanizme opoziva proračunskih obveza na razini programa.

¹ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

- (76) Kako bi se državama članicama omogućilo dovoljno vremena da Komisiji prijave rashode do raspoložive razine sredstava u slučaju donošenja novih pravila ili programa u okviru podijeljenog upravljanja nakon 1. siječnja 2021., iznose koji odgovaraju dodijeljenim sredstvima koja nisu iskorištena u 2021. trebalo bi prenijeti u jednakim omjerima na godine u razdoblju 2022.–2025. kako je predviđeno u članku 7. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093¹.
- (77) Radi promicanja ciljeva UFEU-a povezanih s ekonomskom, socijalnom i teritorijalnom kohezijom, ciljem „Ulaganje za radna mjesta i rast” trebalo bi podržati sve regije. Kako bi se osigurala uravnotežena i postupna potpora te u obzir uzela razina gospodarskog i socijalnog razvoja, sredstva u okviru tog cilja trebalo bi dodijeliti iz EFRR-a i fonda ESF+ na osnovi ključa za raspodjelu koji se prvenstveno temelji na bruto domaćem proizvodu (BDP) po stanovniku. Države članice čiji je bruto nacionalni dohodak (BND) po stanovniku manji od 90 % prosječnog BND-a po stanovniku Unije trebale bi u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” ostvariti koristi iz Kohezijskog fonda.

¹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.).

- (78) Sredstva za cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) trebala bi se dodijeliti državama članicama na temelju metodologije dodjele kojom se posebno uzima u obzir gustoća naseljenosti u pograničnim područjima. Osim toga, kako bi se osigurao kontinuitet postojećih programa, u relevantnoj uredbi za pojedine fondove trebalo bi utvrditi posebne odredbe za utvrđivanje programskih područja i prihvatljivosti regija u okviru različitih tematskih područja Interrega.
- (79) Trebalo bi utvrditi objektivne kriterije za utvrđivanje regija i područja prihvatljivih za dobivanje potpore iz fondova. U tu svrhu utvrđivanje regija i područja na razini Unije trebalo bi se temeljiti na zajedničkom sustavu klasifikacije regija koji je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća¹ kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2016/2066².
- (80) Kako bi utvrdila odgovarajući financijski okvir za EFRR, ESF+, Kohezijski fond i FPT, Komisija bi trebala utvrditi godišnju raščlambu raspoloživih dodjela prema državi članici u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” zajedno s popisom prihvatljivih regija, kao i dodjela za cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg).

¹ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

² Uredba Komisije (EU) br. 2016/2066 od 21. studenog 2016. o izmjeni priloga Uredbi (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 322, 29.11.2016., str. 1.).

- (81) Projekti transeuropskih prometnih mreža na temelju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014 („Uredba o CEF-u”) i dalje se trebaju financirati iz Kohezijskog fonda s pomoću podijeljenog upravljanja i s pomoću izravne provedbe u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). Na temelju uspješnog pristupa programskog razdoblja 2014.–2020., u tu bi svrhu iz Kohezijskog fonda u CEF trebalo prenijeti iznos od 10 000 000 000 EUR.
- (82) Određenu količinu sredstava iz EFRR-a, fonda ESF+ i Kohezijskog fonda trebalo bi dodijeliti Europskoj urbanoj inicijativi koja bi se trebala provoditi u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja Komisije.
- (83) S ciljem osiguravanja primjerenih dodjela kategorijama regije i načelno, ukupne dodjele državama članicama u pogledu slabije razvijenih, tranzicijskih i razvijenijih regija ne bi smjele biti prenosive između tih kategorija. Međutim, kako bi se u obzir uzele potrebe država članica da se suoče s određenim izazovima, države članice trebale bi moći zatražiti prijenos iz svojih dodjela za razvijenije ili tranzicijske regije u slabije razvijene regije i iz razvijenijih regija u tranzicijske regije te bi u takvom slučaju trebale obrazložiti taj izbor. Kako bi se zajamčila dostatna financijska sredstva za slabije razvijene regije, potrebno je utvrditi gornju granicu za prijenose razvijenijim ili tranzicijskim regijama. Prenosivost sredstava između ciljeva ne bi smjela biti moguća, osim u slučajevima koji su strogo utvrđeni u ovoj Uredbi.

- (84) Ako je regija za razdoblje 2014.–2020. kategorizirana kao razvijenija regija, no za razdoblje 2021.–2027. kategorizirana je kao tranzicijska regija te bi stoga za razdoblje 2021.–2027. na temelju metodologije dodjele dobila manju potporu, dotična država članica poziva se da taj čimbenik uzme u obzir pri odluci o unutarnjoj raspodjeli sredstava.
- (85) U kontekstu jedinstvenih i posebnih okolnosti na otoku Irske te s ciljem podupiranja suradnje sjevera i juga u okviru Sporazuma na Veliki petak, treba se nastaviti provedba prekograničnog programa PEACE PLUS te nastaviti i nadopuniti rad iz prethodnih programa, Peace i Interreg, između pograničnih okruga Irske i Sjeverne Irske. Uzimajući u obzir njegovu praktičnu važnost, taj bi program trebalo podupirati posebnom dodjelom kako bi se nastavila poticati djelovanja za mir i pomirenje te bi primjereni dio sredstava za Irsku u okviru Interrega također trebalo dodijeliti tom programu.
- (86) Potrebno je odrediti najviše stope sufinanciranja u području kohezijske politike prema kategoriji regije, ako je primjenjivo, kako bi se odgovarajućom razinom javne ili privatne nacionalne potpore osiguralo poštovanje načela sufinanciranja. Tim stopama trebala bi se odražavati razina gospodarskog razvoja regija u smislu BDP-a po stanovniku u odnosu na prosjek država EU-27, uz ništa manju razinu povlaštenog tretmana zbog promjena u njihovoj kategorizaciji.

- (87) U okviru relevantnih pravila predviđenih Paktom o stabilnosti i rastu, kako je pojašnjeno Europskim kodeksom ponašanja za partnerstvo, države članice mogu podnijeti propisno opravdan zahtjev za dodatnu fleksibilnost za javne ili slične strukturne rashode koje sufinanciranjem ulaganja podupire javna uprava.
- (88) Kako bi se dopunili ili izmijenili određeni elementi ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom elemenata sadržanih u određenim prilogima ovoj Uredbi, odnosno dimenzija i kodova za vrste intervencija, predložaka sporazuma o partnerstvu i programa, predložaka za prijenos podataka, predložka za predviđanja zahtjeva za plaćanja Komisiji, upotrebe amblema Unije, elemenata za sporazume o financiranju i strateške dokumente, elektroničkih sustava za razmjenu podataka između država članica i Komisije, predložaka za opis sustava upravljanja i kontrole, za izjave rukovodstva, za godišnje revizorsko mišljenje, za godišnje izvješće o kontroli, za godišnje izvješće o reviziji za financijske instrumente koje provodi EIB ili druga međunarodna financijska institucija, za revizijsku strategiju, za zahtjeve za plaćanje, za računovodstvenu dokumentaciju, za detaljna pravila i predložka za izvješćivanje o nepravilnostima, i za određivanje razine financijskih ispravaka.

- (89) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom Europskog kodeksa ponašanja za partnerstvo kako bi se taj kodeks ponašanja prilagodio ovoj Uredbi, utvrđivanjem na razini Unije jediničnih troškova, jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i financiranja koje nije povezano s troškovima koji se primjenjuju na sve države članice, kao i uspostavom standardiziranih gotovih metodologija uzorkovanja.
- (90) Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća i transparentna savjetovanja sa svim zainteresiranim stranama, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

- (91) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za donošenje sporazuma o partnerstvu, donošenje ili izmjenu programa, kao i za primjenu financijskih ispravaka, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Provedbene ovlasti u vezi s uspostavom raščlambe financijskih dodjela za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond trebalo bi donositi bez postupaka odbora s obzirom na to da se one sastoje samo od primjene unaprijed utvrđene metodologije izračuna. Nadalje, provedbene ovlasti povezane s privremenim mjerama za upotrebu fondova kako bi se odgovorilo na izvanredne okolnosti trebalo bi donositi bez postupaka odbora s obzirom na to da je njihovo područje primjene određeno Paktom o stabilnosti i rastu i ograničeno na mjere utvrđene ovom Uredbom.
- (92) Provedbene ovlasti koje se odnose na predložak za završno izvješće o uspješnosti trebalo bi izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹. Iako je provedbeni akt opće prirode, za njegovo bi donošenje trebalo upotrebljavati savjetodavni postupak s obzirom na to da se njime utvrđuju samo tehnički aspekti, obrasci i predlošci.

¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(93) Budući da bi se Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ ili bilo koji akt primjenjiv na programsko razdoblje 2014.–2020. trebali i dalje primjenjivati na programe i operacije koji primaju potporu iz fondova u okviru programskog razdoblja 2014.- 2020. i budući da se očekuje da će se razdoblje provedbe te uredbe produljiti na programsko razdoblje obuhvaćeno ovom Uredbom te kako bi se osigurao kontinuitet provedbe određenih operacija odobrenih tom uredbom, trebalo bi donijeti odredbe za provedbu u fazama. Svaka pojedina faza operacije koja se provodi u fazama, koja je usmjerena prema ostvarivanju ukupnog cilja, trebala bi se provoditi u skladu s pravilima programskog razdoblja iz kojeg prima sredstva, dok upravljačko tijelo može nastaviti s odabirom druge faze na temelju postupka odabira provedenoga u okviru programskog razdoblja 2014.–2020. za dotičnu operaciju, pod uvjetom da se uvjeri da su ispunjeni uvjeti za provedbu u fazama utvrđeni u ovoj Uredbi.

¹ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

- (94) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije i utvrđivanje zajedničkih financijskih pravila za dio proračuna Unije koji se izvršava u okviru podijeljenog upravljanja, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega razlika između razina razvijenosti različitih regija i posebnih izazova s kojima se suočavaju regije u najnepovoljnijem položaju, ograničenja financijskih sredstava država članica i regija te potrebe za dosljednim okvirom provedbe koji obuhvaća nekoliko fondova Unije u okviru podijeljenog upravljanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (95) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (96) S obzirom na donošenje ove Uredbe nakon početka programskog razdoblja i uzimajući u obzir potrebu za koordiniranom i usklađenom provedbom fondova Unije obuhvaćenih ovom Uredbom te kako bi se omogućila njezina brza provedba, ona bi trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

SADRŽAJ

GLAVA I	CILJEVI I OPĆA PRAVILA O POTPORI
Poglavlje I	Predmet, definicije i opća pravila
Članak 1	Predmet i područje primjene
Članak 2	Definicije
Članak 3	Izračun rokova za djelovanja Komisije
Članak 4	Obrada i zaštita osobnih podataka
Poglavlje II	Ciljevi politike i načela za potporu fondova
Članak 5	Ciljevi politike
Članak 6	Klimatske ciljne vrijednosti i mehanizam za prilagodbu klimatskim promjenama
Članak 7	Podijeljeno upravljanje
Članak 8	Partnerstvo i višerazinsko upravljanje
Članak 9	Horizontalna načela
GLAVA II	STRATEŠKI PRISTUP
Poglavlje I	Sporazum o partnerstvu
Članak 10	Priprema i podnošenje sporazuma o partnerstvu
Članak 11	Sadržaj sporazuma o partnerstvu
Članak 12	Odobrenje sporazuma o partnerstvu

Članak 13	Izmjena sporazuma o partnerstvu
Članak 14	Upotreba EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i EFPR-e provedena s pomoću programa InvestEU
Poglavlje II	Uvjeti koji omogućuju provedbu i okvir uspješnosti
Članak 15	Uvjeti koji omogućuju provedbu
Članak 16	Okvir uspješnosti
Članak 17	Metodologija za uspostavu okvira uspješnosti
Članak 18	Preispitivanje sredinom programskog razdoblja i iznos fleksibilnosti
Poglavlje III	Mjere povezane s dobrim gospodarskim upravljanjem i izvanrednim ili neuobičajenim okolnostima
Članak 19	Mjere kojima se djelotvornost fondova povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem
Članak 20	Privremene mjere za upotrebu fondova kao odgovor na izvanredne ili neuobičajene okolnosti
GLAVA III	PROGRAMIRANJE
Poglavlje I	Opće odredbe o fondovima
Članak 21	Priprema i podnošenje programâ
Članak 22	Sadržaj programâ
Članak 23	Odobrovanje programâ
Članak 24	Izmjena programâ

Članak 25	Zajednička potpora iz fondova EFRR, ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a
Članak 26	Prijenos sredstava
Članak 27	Prijenos sredstava iz EFRR-a i fonda ESF+ u FPT
Poglavlje II	Teritorijalni razvoj
Članak 28	Integrirani teritorijalni razvoj
Članak 29	Teritorijalne strategije
Članak 30	Integrirana teritorijalna ulaganja
Članak 31	Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
Članak 32	Strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice
Članak 33	Lokalne akcijske skupine
Članak 34	Potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice iz fondova
Poglavlje III	Tehnička pomoć
Članak 35	Tehnička pomoć na inicijativu Komisije
Članak 36	Tehnička pomoć država članica
Članak 37	Financiranje koje nije povezano s troškovima za tehničku pomoć država članica
GLAVA IV	PRAĆENJE, EVALUACIJA, KOMUNIKACIJA I VIDLJIVOST
Poglavlje I	Praćenje
Članak 38	Odbor za praćenje

Članak 39	Sastav odbora za praćenje
Članak 40	Funkcije odbora za praćenje
Članak 41	Godišnji pregled uspješnosti
Članak 42	Prijenos podataka
Članak 43	Završno izvješće o uspješnosti
Poglavlje II	Evaluacija
Članak 44	Evaluacije koje provodi država članica
Članak 45	Evaluacija koju provodi Komisija
Poglavlje III	Vidljivost, transparentnost i komunikacija
Dio I	Vidljivost potpore iz fondova
Članak 46	Vidljivost
Članak 47	Amblem Unije
Članak 48	Službenici za komunikaciju i mreže
Dio II	Transparentnost provedbe fondova i komunikacija o programima
Članak 49	Odgovornosti upravljačkog tijela
Članak 50	Odgovornosti korisnikâ

GLAVA V	FINANCIJSKA POTPORA IZ FONDOVA
Poglavlje I	Oblici doprinosa Unije
Članak 51	Oblici doprinosa Unije programima
Poglavlje II	Oblici potpore država članica
Članak 52	Oblici potpore
Odjeljak I	Oblici bespovratnih sredstava
Članak 53	Oblici bespovratnih sredstava
Članak 54	Financiranje uz primjenu paušalne stope za neizravne troškove u vezi s bespovratnim sredstvima
Članak 55	Izravni troškovi osoblja u vezi s bespovratnim sredstvima
Članak 56	Financiranje uz primjenu paušalne stope za prihvatljive troškove osim izravnih troškova osoblja u vezi s bespovratnim sredstvima
Članak 57	Uvjetovana bespovratna sredstva
Odjeljak II	Financijski instrumenti
Članak 58	Financijski instrumenti
Članak 59	Provedba financijskih instrumenata
Članak 60	Kamate i drugi dobiti koji proizlaze iz potpore koju financijskim instrumentima dodijele fondovi
Članak 61	Različito postupanje prema ulagateljima
Članak 62	Ponovna upotreba sredstava koja se mogu pripisati potpori iz fondova

Poglavlje III	Pravila o prihvatljivosti
Članak 63	Prihvatljivost
Članak 64	Neprihvatljivi troškovi
Članak 65	Trajnost operacija
Članak 66	Premještanje
Članak 67	Posebna pravila o prihvatljivosti za bespovratna sredstva
Članak 68	Posebna pravila o prihvatljivosti za financijske instrumente
GLAVA VI	UPRAVLJANJE I KONTROLA
Poglavlje I	Opća pravila o upravljanju i kontroli
Članak 69	Odgovornosti država članica
Članak 70	Ovlasti i odgovornosti Komisije
Članak 71	Programska tijela
Poglavlje II	Standardni sustavi upravljanja i kontrole
Članak 72	Funkcije upravljačkog tijela
Članak 73	Odabir operacija koji provodi upravljačko tijelo
Članak 74	Upravljanje programom koje provodi upravljačko tijelo
Članak 75	Potporna koju radu odbora za praćenje pruža upravljačko tijelo

Članak 76	Računovodstvena funkcija
Članak 77	Funkcije tijela za reviziju
Članak 78	Revizijska strategija
Članak 79	Revizije operacija
Članak 80	Mehanizmi jedinstvene revizije
Članak 81	Upravljačke provjere i revizije financijskih instrumenata
Članak 82	Raspoloživost dokumenata
Poglavlje III	Oslanjanje na nacionalne sustave upravljanja
Članak 83	Pojačani proporcionalni mehanizmi
Članak 84	Uvjeti za primjenu pojačanih proporcionalnih mehanizama
Članak 85	Prilagodba tijekom programskog razdoblja
GLAVA VII	FINANCIJSKO UPRAVLJANJE, PODNOŠENJE I ISPITIVANJE RAČUNOVODSTVENE DOKUMENTACIJE I FINANCIJSKI ISPRAVCI
Poglavlje I	Financijsko upravljanje
Odjeljak I	Opća računovodstvena pravila
Članak 86	Proračunske obveze
Članak 87	Upotreba eura
Članak 88	Vraćanje

Odjeljak II	Pravila za plaćanja državama članicama
Članak 89	Vrste plaćanja
Članak 90	Predfinanciranje
Članak 91	Zahtjevi za plaćanje
Članak 92	Posebni elementi za financijske instrumente u zahtjevima za plaćanje
Članak 93	Zajednička pravila za plaćanje
Članak 94	Doprinos Unije na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa
Članak 95	Doprinos Unije na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima
Odjeljak III	Prekidi i suspenzije
Članak 96	Prekid roka za plaćanje
Članak 97	Suspenzija plaćanja
Poglavlje II	Podnošenje i ispitivanje računovodstvene dokumentacije
Članak 98	Sadržaj i podnošenje računovodstvene dokumentacije
Članak 99	Ispitivanje računovodstvene dokumentacije
Članak 100	Izračun salda
Članak 101	Postupak ispitivanja računovodstvene dokumentacije
Članak 102	Kontradiktorni postupak za ispitivanje računovodstvene dokumentacije

Poglavlje III	Financijski ispravci
Članak 103	Financijski ispravci u nadležnosti država članica
Članak 104	Financijski ispravci Komisije
Poglavlje IV	OPOZIV
Članak 105	Načela i pravila za opoziv
Članak 106	Iznimke od pravila za opoziv
Članak 107	Postupak opoziva
GLAVA VIII	FINANCIJSKI OKVIR
Članak 108	Zemljopisni opseg potpore u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”
Članak 109	Sredstva za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju
Članak 110	Sredstva za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” i cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg)
Članak 111	Prenosivost sredstava
Članak 112	Utvrđivanje stopa sufinanciranja
GLAVA IX	DELEGIRANJE OVLASTI, PROVEDBENE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE
Poglavlje I	Delegiranje ovlasti i provedbene odredbe
Članak 113	Delegiranje ovlasti u pogledu određenih priloga
Članak 114	Izvršavanje delegiranja ovlasti
Članak 115	Postupak odbora

Poglavlje II	Prijelazne i završne odredbe
Članak 116	Preispitivanje
Članak 117	Prijelazne odredbe
Članak 118	Uvjeti za operacije koje se provode u fazama
Članak 119	Stupanje na snagu
PRILOG I	DIMENZIJE I KODOVI ZA VRSTE INTERVENCIJA ZA ERRF, ESF+ I KOHEZIJSKI FOND I FPT– ČLANAK 22. STAVAK 5.
PRILOG II	PREDLOŽAK SPORAZUMA O PARTNERSTVU – ČLANAK 10. STAVAK 6.
PRILOG III	HORIZONTALNI UVJETI KOJI OMOGUĆUJU PROVEDBU – ČLANAK 15. STAVAK 1.
PRILOG IV	TEMATSKI UVJETI KOJI OMOGUĆUJU PROVEDBU PRIMJENJIVI ZA ERRF, ESF+ I KOHEZIJSKI FOND – ČLANAK 15. STAVAK 1.
PRILOG V	PREDLOŽAK ZA PROGRAME KOJI DOBIVAJU POTPORU FONDOVA EFRR (CILJ „ULAGANJE U RADNA MJESTA I RAST”), ESF+, KOHEZIJSKOG FONDA, FPT I EFRA – ČLANAK 21. STAVAK 3.
PRILOG VI	PREDLOŽAK PROGRAMA ZA FAMI, FUS i BMVI – ČLANAK 21. STAVAK 3.
PRILOG VII	PREDLOŽAK ZA PRIJENOS PODATAKA – ČLANAK 42.
PRILOG VIII	PREDVIĐANJE IZNOSA ZA KOJI DRŽAVA ČLANICA PLANIRA PODNIJETI ZAHTJEVE ZA PLAĆANJE ZA TEKUĆU I SLJEDEĆU KALENDARSKU GODINU ČLANAK 69. STAVAK 10.

PRILOG IX	KOMUNIKACIJA I VIDLJIVOST – ČLANCI 47., 49. I 50.
PRILOG X	ELEMENTI ZA SPORAZUME O FINANCIRANJU I STRATEŠKE DOKUMENTE – ČLANAK 59. STAVCI 1. I 5.
PRILOG XI	KLJUČNI ZAHTJEVI ZA SUSTAVE UPRAVLJANJA I KONTROLE I NJIHOVA KLASIFIKACIJA - ČLANAK 69.STAVAK 1.
PRILOG XII	DETALJNA PRAVILA I PREDLOŽAK ZA IZVJEŠĆIVANJE O NEPRAVILNOSTIMA - ČLANAK 69. STAVCI 2. I 12.
PRILOG XIII	ELEMENTI ZA REVIZIJSKI TRAG – ČLANAK 69. STAVAK 6.
PRILOG XIV	ELEKTRONIČKI SUSTAVI ZA RAZMJENU PODATAKA IZMEĐU PROGRAMSKIH TIJELA I KORISNIKA - ČLANAK 69. STAVAK 8.
PRILOG XV	SFC2021: ELEKTRONIČKI SUSTAV ZA RAZMJENU PODATAKA IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA I KOMISIJE – ČLANAK 69. STAVAK 9.
PRILOG XVI	PREDLOŽAK OPISA SUSTAVA UPRAVLJANJA I KONTROLE – ČLANAK 69. STAVAK 11.
PRILOG XVII	PODACI O SVAKOJ OPERACIJI KOJE TREBA EVIDENTIRATI I ELEKTRONIČKI POHRANITI – ČLANAK 72. STAVAK 1. TOČKA (E)
PRILOG XVIII	PREDLOŽAK IZJAVE RUKOVODSTVA – ČLANAK 74. STAVAK 1. TOČKA (F)
PRILOG XIX	PREDLOŽAK GODIŠNJEG REVIZORSKOG MIŠLJENJA – ČLANAK 77. STAVAK 3. TOČKA (A)
PRILOG XX	PREDLOŽAK GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O KONTROLI – ČLANAK 77. STAVAK 3. TOČKA (B)

PRILOG XXI	PREDLOŽAK GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O REVIZIJI – ČLANAK 81. STAVAK 5.
PRILOG XXII	PREDLOŽAK REVIZIJSKE STRATEGIJE – ČLANAK 78.
PRILOG XXIII	PREDLOŽAK ZAHTJEVA ZA PLAĆANJE – ČLANAK 91. STAVAK 3.
PRILOG XXIV	PREDLOŽAK RAČUNOVODSTVENE DOKUMENTACIJE – ČLANAK 98. STAVAK 1. TOČKA (A)
PRILOG XXV	ODREĐIVANJE RAZINE FINANCIJSKIH ISPRAVAKA: FINANCIJSKI ISPRAVCI UZ PRIMJENU PAUŠALNE STOPE I EKSTRAPOLIRANI FINANCIJSKI ISPRAVCI – ČLANAK 104. STAVAK 1.
PRILOG XXVI	METODOLOGIJA DODJELE UKUPNIH SREDSTAVA PO DRŽAVI ČLANICI – ČLANAK 109. STAVAK 2.

GLAVA I.

CILJEVI I OPĆA PRAVILA O POTPORI

POGLAVLJE I.

Predmet, definicije i opća pravila

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju:
 - (a) financijska pravila za Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), Europski socijalni fond plus (ESF+), Kohezijski fond, Fond za pravednu tranziciju (FPT), Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA), Fond za azil, migracije i integraciju (FAMI), Fond za unutarnju sigurnost (FUS) i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI) (dalje u tekstu zajedno „fondovi”);
 - (b) zajedničke odredbe koje se primjenjuju na EFRR, fond ESF+, Kohezijski fond, FPT i EFPRA-u.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije u okviru fonda ESF+ ni na komponente izravnog ili neizravnog upravljanja fondova EFPR, FAMI, FUS i BMVI, osim tehničke pomoći na inicijativu Komisije.
3. Članci 5., 14. i 19., od 28. do 34. i od 108. do 112. ne primjenjuju se na fondove FAMI, FUS i BMVI.
4. Članci od 108. do 112. ne primjenjuju se na EFPR-u.
5. Članci 14., 15., 18. i 19., od 21. do 27., od 37. do 42., članak 43. stavci od 1. do 4., članci 44. i 50., članak 55. stavak 1., članci 73., 77. i 80. te od 83. do 85. ne primjenjuju se na programe Interrega.
6. U uredbama za pojedine fondove navedenima u nastavku mogu se utvrditi pravila radi dopune ove Uredbe koja ne smiju biti u suprotnosti s ovom Uredbom.
 - (a) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁺ („Uredba o EFRR-u i Kohezijskom fondu”);
 - (b) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća²⁺⁺ („Uredba o fondu ESF+”);

¹ Uredba (EU) ... (SL ...).

⁺ SL molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta (2018/0197 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

² Uredba (EU) ... (SL ...).

⁺⁺ SL molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta (2018/0206 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

- (c) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁺⁺⁺ („Uredba o Interregu”);
- (d) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća²⁺⁺⁺⁺ („Uredba o FPT-u”)
- (e) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća³⁺⁺⁺⁺⁺ („Uredba o EFPR-i”);
- (f) Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju („Uredba o FAMI-ju”);
- (g) Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi fonda za unutarnju sigurnost („Uredba o FUS-u”);

¹ Uredba (EU) ... (SL ...).

⁺⁺⁺ SL molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta (2018/0199 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

² Uredba (EU) ... (SL ...).

⁺⁺⁺⁺ SL molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta (2020/0006 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

³ Uredba (EU) ... (SL ...).

⁺⁺⁺⁺⁺ SL molimo umetnuti u tekst broj uredbe iz dokumenta (2018/0210 (COD)) te umetnuti u bilješku broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

- (h) Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike („Uredba o BMVI-ju”).

U slučaju dvojbe o primjeni između ove Uredbe i uredbama za pojedine fondove, prednost ima ova Uredba.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „relevantne preporuke za pojedinu zemlju” znači preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. i člankom 148. stavkom 4. UFEU-a koje se odnose na strukturne izazove te dopunske preporuke Komisije izdane u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2018/1999, za koje je primjereno da se provode u okviru višegodišnjih ulaganja koja su obuhvaćena područjem primjene fondova kako je utvrđeno u uredbama za pojedine fondove;
2. „uvjet koji omogućuje provedbu” znači preduvjet za djelotvornu i učinkovitu provedbu specifičnih ciljeva;
3. „primjenjivo pravo” znači pravo Unije i nacionalno pravo koje se odnosi na njegovu primjenu;

4. „operacija” znači:
- (a) projekt, ugovor, djelovanje ili skupina projekata odabrani u okviru dotičnih programa;
 - (b) u kontekstu financijskih instrumenata, programski doprinos financijskom instrumentu i naknadna financijska potpora koja se tim financijskim instrumentom omogućuje krajnjim primateljima;
5. „operacija od strateške važnosti” znači operacija koja znatno doprinosi ostvarenju ciljeva programa i koja podliježe posebnim mjerama praćenja i komunikacije;
6. „prioritet” u kontekstu fondova FAMI, FUS i BMVI znači specifični cilj;
7. „prioritet” u kontekstu EFPR-e, samo za potrebe glave VII., znači specifični cilj;
8. „posredničko tijelo” znači javno ili privatno tijelo koje djeluje u okviru odgovornosti upravljačkog tijela ili koje izvršava funkcije ili zadaće u ime tog tijela;

9. „korisnik” znači:

- (a) javno ili privatno tijelo, subjekt s pravnom osobnošću ili bez nje ili fizička osoba odgovorni za pokretanje operacija ili i za njihovo pokretanje i provedbu;
- (b) u kontekstu javno-privatnih partnerstava (JPP), javno tijelo koje pokreće operaciju JPP-a ili privatni partner odabran za njezinu provedbu;
- (c) u kontekstu shema za državne potpore, poduzeće koje prima potporu;
- (d) u kontekstu *de minimis* potpore koja se dodjeljuje u skladu s uredbama Komisije (EU) br. 1407/2013¹ ili (EU) br. 717/2014², država članica može odlučiti da je za potrebe ove Uredbe korisnik tijelo koje dodjeljuje potporu, ako je ono odgovorno za pokretanje operacije ili i za pokretanje i za provedbu operacije;
- (e) u kontekstu financijskih instrumenata, tijelo koje provodi holding fond ili, ako ne postoji struktura holding fonda, tijelo koje provodi posebni fond ili, ako financijskim instrumentom upravlja upravljачko tijelo, upravljачko tijelo;

¹ Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

² Uredba Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 28.6.2014., str. 45.).

10. „fond za male projekte” znači operacija u okviru programa Interrega usmjerena na odabir i provedbu projekata, među ostalim djelovanja „od građana za građane” s ograničenim financijskim opsegom;
11. „ciljna vrijednost” znači prethodno dogovorena vrijednost koja se treba postići do kraja razdoblja prihvatljivosti u odnosu na pokazatelj u okviru specifičnog cilja;
12. „ključna etapa” znači prijelazna vrijednost koja se treba postići u određenom trenutku tijekom razdoblja prihvatljivosti u odnosu na pokazatelj ostvarenja u okviru specifičnog cilja;
13. „pokazatelj ostvarenja” znači pokazatelj kojim se mjere posebni rezultati intervencije;
14. „pokazatelj rezultata” znači pokazatelj kojim se mjere učinci intervencija koje primaju potporu, uz posebno upućivanje na one na koje je intervencija usmjerena, ciljano stanovništvo ili korisnike infrastrukture;
15. „operacija JPP-a” znači operacija koja se provodi u okviru partnerstva između javnih tijela i privatnog sektora u skladu s ugovorom o JPP-u te kojom se nastoje pružati javne usluge podjelom rizika udruživanjem stručnosti privatnog sektora ili dodatnih izvora kapitala, ili i jednog i drugog;
16. „financijski instrument” znači oblik potpore koja se pruža putem strukture s pomoću koje se krajnjim primateljima pružaju financijski proizvodi;

17. „financijski proizvod” znači vlasnička ili kvazivlasnička ulaganja, zajmovi i jamstva, kako su definirani u članku 2. Financijske uredbe;
18. „krajnji primatelj” znači pravna ili fizička osoba koja prima potporu iz fondova putem korisnika fonda za male projekte ili iz financijskog instrumenta;
19. „programski doprinos” znači potpora financijskom instrumentu iz fondova i nacionalnog javnog i privatnog sufinanciranja, ako postoji;
20. „holding fond” znači fond koji je uspostavljen pod odgovornošću upravljačkog tijela u okviru jednog ili više programa u svrhu provedbe jednog posebnog fonda ili više njih;
21. „posebni fond” znači fond putem kojega upravljačko tijelo ili holding fond krajnjim primateljima osigurava financijske proizvode;
22. „tijelo koje provodi financijski instrument” znači tijelo koje je uređeno javnim ili privatnim pravom koje izvršava zadaće holding fonda ili posebnog fonda;
23. „učinak poluge” znači iznos nadoknadivih sredstava pruženih krajnjim primateljima podijeljen iznosom doprinosa iz fondova;
24. „faktor multiplikacije” u kontekstu jamstvenih instrumenata znači omjer, uspostavljen na temelju razborite *ex ante* procjene rizika u pogledu svakog jamstvenog proizvoda koji se treba nuditi, između vrijednosti temeljnih isplaćenih novih zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja i iznosa programskog doprinosa izdvojenoga za ugovore o jamstvu radi pokrića očekivanih i neočekivanih gubitaka od tih novih zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja;

25. „troškovi upravljanja” znači izravni ili neizravni troškovi koji se nadoknađuju ako postoje dokazi o tome da su rashodi nastali tijekom provedbe financijskih instrumenata;
26. „naknade za upravljanje” znači cijena za pružene usluge, kako je utvrđena u sporazumu o financiranju između upravljačkog tijela i tijela koje provodi holding fond ili posebni fond; i, prema potrebi, između tijela koje provodi holding fond i tijela koje provodi posebni fond;
27. „premještanje” znači prijenos iste ili slične aktivnosti ili dijela aktivnosti u smislu članka 2. točke 61.a Uredbe (EU) br. 651/2014;
28. „javni doprinos” znači svi doprinosi financiranju operacija koji potječu iz proračuna nacionalnih, regionalnih ili lokalnih javnih tijela ili bilo koje Europske grupacije za teritorijalnu suradnju (EGTS) uspostavljene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća¹, proračuna Unije stavljenog na raspolaganje fondovima, proračuna tijela javnog prava ili proračuna udruženja javnih tijela ili tijela javnog prava te koji, u svrhu određivanja stope sufinanciranja za programe ili prioritete fonda ESF+, mogu obuhvaćati sva financijska sredstva kojima zajednički doprinose poslodavci i radnici;

¹ Uredba (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) (SL L 210, 31.7.2006., str. 19.).

29. „obračunska godina” znači razdoblje od 1. srpnja do 30. lipnja sljedeće godine, osim za prvu obračunsku godinu programskog razdoblja za koju znači razdoblje od početnog datuma prihvatljivosti rashoda do 30. lipnja 2022.; za konačnu obračunsku godinu znači razdoblje od 1. srpnja 2029. do 30. lipnja 2030.;
30. „gospodarski subjekt” znači svaka fizička ili pravna osoba ili drugi subjekt koji sudjeluje u provedbi fondova, uz iznimku države članice koja izvršava svoje ovlasti kao javno tijelo;
31. „nepravilnost” znači svako kršenje primjenjivog prava koje proizlazi iz djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta, koje šteti ili bi moglo naštetiti proračunu Unije tako da taj proračun optereti neopravdanim rashodom;
32. „ozbiljan nedostatak” znači nedostatak u djelotvornom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole programa za koji su potrebna znatna poboljšanja sustava upravljanja i kontrole i za koji su bilo koji od ključnih zahtjeva 2., 4., 5., 9., 12., 13. i 15. iz Priloga X. ili druga dva ključna zahtjeva ili više njih procjenom svrstani u kategorije 3. i 4. tog priloga;
33. „sistemska nepravilnost” znači svaka nepravilnost koja se može ponavljati i koja ima visoku vjerojatnost pojavljivanja u sličnim vrstama operacija, što je rezultat ozbiljnih nedostataka, uključujući nemogućnosti uspostave odgovarajućih postupaka u skladu s ovom Uredbom i pravilima za pojedine fondove;

34. „ukupne pogreške” znači zbroj predviđenih slučajnih pogrešaka te, ako je primjenjivo, ograničenih sistemskih pogrešaka i neispravljenih anomalija;
35. „ukupna stopa pogreške” znači ukupne pogreške podijeljene sa statističkim skupom obuhvaćenim revizijom;
36. „stopa preostale pogreške” znači ukupne pogreške umanjene za financijske ispravke koje je država članica primijenila radi smanjenja rizika koje je utvrdilo tijelo za reviziju, podijeljene s rashodom koji treba prijaviti u računovodstvenoj dokumentaciji;
37. „dovršena operacija” znači fizički dovršena ili u cijelosti provedena operacija za koju su korisnici izvršili sva potrebna plaćanja te za koju je korisnicima uplaćen odgovarajući javni doprinos;
38. „jedinica uzorka” znači jedna od jedinica, koja može biti operacija, projekt u okviru operacije ili zahtjev za plaćanje korisnika, u koje se u svrhu uzorkovanja dijeli statistički skup obuhvaćen revizijom;
39. „založni račun” znači, u slučaju operacije JPP-a, bankovni račun obuhvaćen pisanim sporazumom između korisnika koji je javno tijelo i privatnog partnera koji je odobrilo upravljačko tijelo ili posredničko tijelo te koji služi za plaćanja tijekom ili nakon razdoblja prihvatljivosti;
40. „sudionik” znači fizička osoba koja ostvaruje izravnu korist od operacije, a nije odgovorna za pokretanje ili i za pokretanje i za provedbu operacije te koja, u kontekstu EFPRA-e, ne prima financijsku potporu;

41. „energetska učinkovitost na prvom mjestu” znači da se pri planiranju te pri donošenju politika i odluka o ulaganju u području energije, u najvećoj mogućoj mjeri uzimaju u obzir alternativne troškovno učinkovite mjere energetske učinkovitosti za povećanje učinkovitosti potražnje za energijom i opskrbe energijom, osobito s pomoću troškovno učinkovite uštede energije u krajnjoj potrošnji, inicijativa za upravljanje potražnjom te učinkovitije pretvorbe, prijenosa i distribucije energije, pri čemu se i dalje ostvaruju ciljevi tih odluka;
42. „otpornost na klimatske promjene” znači proces kojim se sprečava osjetljivost infrastrukture u odnosu na moguće dugoročne klimatske učinke, istodobno osiguravajući poštovanje načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” i usklađenost razine emisija stakleničkih plinova nastalih u projektu s ciljem klimatske neutralnosti do 2050.;
43. „uvjetovana bespovratna sredstva” znači kategorija bespovratnih sredstava koja podliježe uvjetima povezanim s vraćanjem potpore;
44. „EIB” znači Europska investicijska banka, Europski investicijski fond ili bilo koje društvo kći Europske investicijske banke;
45. „pečat izvrsnosti” znači oznaka kvalitete koju dodjeljuje Komisija u odnosu na prijedlog, koja pokazuje da se u pogledu prijedloga koji je procijenjen u pozivu na podnošenje prijedlogâ u okviru instrumenta Unije smatra da ispunjava minimalne zahtjeve kvalitete tog instrumenta Unije, ali nije mogao biti financiran zbog nedostatka proračunskih sredstava dostupnih za taj poziv na podnošenje prijedlogâ, no mogao bi primiti potporu iz drugih Unijinih ili nacionalnih izvora financiranja.

Članak 3.

Izračun rokova za djelovanja Komisije

Ako je određen rok u kojem Komisija mora djelovati, taj rok počinje nakon što je država članica podnijela sve informacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima ovom Uredbom ili uredbama za pojedine fondove.

Taj se rok suspendira počevši od dana koji slijedi nakon datuma na koji Komisija šalje opažanja ili zahtjev za revidirane dokumente državi članici i traje sve dok država članica ne odgovori Komisiji.

Članak 4.

Obrada i zaštita osobnih podataka

Državama članicama i Komisiji dopušteno je obrađivati osobne podatke samo ako je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih obveza na temelju ove Uredbe, posebno za praćenje, izvješćivanje, komunikaciju, objavu, evaluaciju, financijsko upravljanje, provjere i revizije te, prema potrebi, za utvrđivanje prihvatljivosti sudionika. Osobni podaci obrađuju se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 ili Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹, ovisno o tome koja je primjenjiva.

¹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

POGLAVLJE II.

Ciljevi politike i načela za potporu fondova

Članak 5.

Ciljevi politike

1. EFRR, ESF+, Kohezijski fond i EFPR podupiru sljedeće ciljeve politike:
 - (a) konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne povezivosti u području IKT-a;
 - (b) zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprečavanja rizika i upravljanja njime te održive urbane mobilnosti;
 - (c) povezanija Europa jačanjem mobilnosti;
 - (d) uključivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom europskog stupa socijalnih prava;
 - (e) Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa.

FPT-om se podupire specifični cilj omogućivanja regijama i ljudima da ublaže socijalne i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje i okoliš koji su posljedica tranzicije prema ostvarenju klimatskih i energetske ciljnih vrijednosti Unije do 2030. i klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050., na temelju Pariškog sporazuma.

Prvi podstavak stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na sredstva EFRR-a i fonda ESF+ koja se prenose u FPT u skladu s člankom 27.

2. EFRR, ESF+, Kohezijski fond i FPT doprinose djelovanjima Unije koja dovode do jačanja njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije u skladu s člankom 174. UFEU-a ostvarivanjem sljedećih ciljeva:
 - (a) cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” u državama članicama i regijama, koji treba primati potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a; i
 - (b) cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg), koji treba primati potporu iz EFRR-a.
3. Države članice i Komisija promiču koordinaciju, komplementarnost i dosljednost među fondovima i drugim instrumentima i fondovima Unije. One optimiziraju mehanizme za koordinaciju među onima koji su odgovorni za izbjegavanje udvostručavanja tijekom planiranja i provedbe. U skladu s tim, države članice i Komisija pri programiranju i provedbi fondova uzimaju u obzir i relevantne preporuke za pojedine zemlje.

Članak 6.

Klimatske ciljne vrijednosti i mehanizam za prilagodbu klimatskim promjenama

1. Države članice pružaju informacije o potpori okolišnim i klimatskim ciljevima upotrebom metodologije utemeljene na vrstama intervencija za svaki od fondova. Ta se metodologija sastoji od posebnog ponderiranja potpore koja se pruža na razini kojom se u obzir uzima opseg u kojem ta potpora doprinosi okolišnim ciljevima i klimatskim ciljevima. Za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond ponderiranja se dodaju dimenzijama i kodovima za vrste intervencija koje su utvrđene u Prilogu I. EFRR i Kohezijski fond doprinose s 30 % odnosno 37 % doprinosa Unije za rashode koji se podupiru radi ostvarenja klimatskih ciljeva utvrđenih za proračun Unije.
2. Ciljna vrijednost doprinosa u području klime za svaku državu članicu utvrđuje se kao postotak njezinih ukupnih dodijeljenih sredstava iz EFRR-a i Kohezijskog fonda i uključuje u programe kao rezultat vrsta intervencija i okvirne financijske raščlambe na temelju članka 22. stavka 3. točke (d) podtočke viii. Kako je predviđeno u članku 11. stavku 1., preliminarna ciljna vrijednost doprinosa u području klime utvrđuje se u sporazumu o partnerstvu.
3. Država članica i Komisija redovito prate poštovanje ciljnih vrijednosti doprinosa u području klime, na temelju ukupnih prihvatljivih rashoda koje su korisnici prijavili upravljačkom tijelu, raščlanjenih po vrstama intervencija u skladu s člankom 42. i na temelju podataka koje je dostavila država članica. Ako se praćenjem utvrdi nedovoljan napredak u ostvarenju ciljne vrijednosti doprinosa u području klime, država članica i Komisija dogovaraju korektivne mjere na godišnjem preglednom sastanku.

4. Ako se do 31. prosinca 2024. ne postigne dovoljan napredak u ostvarenju ciljne vrijednosti doprinosa u području klime na nacionalnoj razini, država članica to uzima u obzir u svojem preispitivanju sredinom programskog razdoblja u skladu s člankom 18. stavkom 1.

Članak 7.

Podijeljeno upravljanje

1. Države članice i Komisija izvršavaju proračun Unije dodijeljen fondovima u okviru podijeljenog upravljanja u skladu s člankom 63. Financijske uredbe. Države članice pripremaju i provode programe na odgovarajućoj teritorijalnoj razini, u skladu sa svojim institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom.
2. Komisija izvršava iznos potpore prenesene iz Kohezijskog fonda u Instrument za povezivanje Europe (CEF), Europsku urbanu inicijativu i međuregionalna ulaganja u inovacije te iznos potpore prenesene iz fonda ESF+ u transnacionalnu suradnju, kao i iznose doprinosa programu InvestEU i tehničku pomoć na inicijativu Komisije u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkama (a) i (c) Financijske uredbe.
3. Komisija uz pristanak dotične države članice i dotičnih regija može provoditi suradnju najudaljenijih regija u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) u okviru neizravnog upravljanja.

Članak 8.

Partnerstvo i višerazinsko upravljanje

1. Za sporazum o partnerstvu i svaki program svaka država članica organizira i provodi sveobuhvatno partnerstvo u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom te uzimajući u obzir posebnosti fondova. To partnerstvo uključuje najmanje sljedeće partnere:
 - (a) regionalna, lokalna, gradska i druga javna tijela;
 - (b) gospodarske i socijalne partnere;
 - (c) relevantna tijela koja predstavljaju civilno društvo, kao što su partneri u području okoliša, nevladine organizacije i tijela odgovorna za promicanje socijalne uključenosti, temeljnih prava, prava osoba s invaliditetom, rodne ravnopravnosti i nediskriminacije;
 - (d) prema potrebi, istraživačke organizacije i sveučilišta.
2. Partnerstvo uspostavljeno na temelju stavka 1. ovog članka djeluje u skladu s načelom višerazinskog upravljanja i pristupom odozdo prema gore. Država članica uključuje partnere iz stavka 1. u izradu sporazuma o partnerstvu i tijekom pripreme, provedbe i evaluacije programa, među ostalim sudjelovanjem u odborima za praćenje u skladu s člankom 39.

U tom kontekstu države članice, ako je relevantno, dodjeljuju odgovarajući postotak sredstava iz fondova za izgradnju administrativnih kapaciteta socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.

3. Za programe Interrega partnerstvo obuhvaća partnere iz svih država članica sudionica.
4. Organizacija i provedba partnerstva provodi se u skladu s Europskim kodeksom ponašanja za partnerstvo uspostavljenim Delegiranom uredbom (EU) br. 240/2014.
5. Komisija se najmanje jedanput godišnje savjetuje s organizacijama koje predstavljaju partnere na razini Unije o provedbi programâ te o ishodu savjetovanja izvješćuje Europski parlament i Vijeće.

Članak 9.

Horizontalna načela

1. Države članice i Komisija tijekom provedbe fondova osiguravaju poštovanje temeljnih prava i usklađenost s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

2. Države članice i Komisija osiguravaju da se ravnopravnost žena i muškaraca, rodno osviještena politika i integracija rodne perspektive uzimaju u obzir i promiču tijekom pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije programâ te izvješćivanja o njima.
3. Države članice i Komisija poduzimaju odgovarajuće korake za sprečavanje svake diskriminacije na temelju roda, rasnog ili etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije tijekom pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije programâ te izvješćivanja o njima. Pristupačnost za osobe s invaliditetom osobito se uzima u obzir tijekom pripreme i provedbe programâ.
4. Ciljevi fondova ostvaruju se u skladu s ciljem promicanja održivog razvoja kako je utvrđen u članku 11. UFEU-a, uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja, Pariški sporazum i načelo „ne nanosi bitnu štetu”.

Ciljevi fondova ostvaruju se uz potpuno poštovanje pravne stečevine Unije u području okoliša.

GLAVA II.

STRATEŠKI PRISTUP

POGLAVLJE I.

Sporazum o partnerstvu

Članak 10.

Priprema i podnošenje sporazuma o partnerstvu

1. Svaka država članica priprema sporazum o partnerstvu u kojem se utvrđuju strateško usmjerenje za programiranje te mehanizmi za djelotvornu i učinkovitu upotrebu EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda, FPT-a i EFPA-e u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.
2. Sporazum o partnerstvu priprema se u skladu s Europskim kodeksom ponašanja za partnerstvo. Ako država članica već tijekom pripreme programâ predvidi sveobuhvatno partnerstvo, taj se zahtjev smatra ispunjenim.
3. Država članica Komisiji podnosi sporazum o partnerstvu prije podnošenja prvog programa ili zajedno s njim.

4. Sporazum o partnerstvu može se podnijeti zajedno s relevantnim godišnjim nacionalnim programom reformi te integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom.
5. Sporazum o partnerstvu strateški je i sažet dokument. Sadrži najviše 35 stranica, osim ako država članica na vlastitu inicijativu odluči povećati duljinu dokumenta.
6. Država članica izrađuje sporazum o partnerstvu u skladu s predloškom navedenim u Prilogu II. Država članica može uključiti sporazum o partnerstvu u jedan od svojih programa.
7. Programi Interrega mogu se Komisiji podnijeti prije podnošenja sporazuma o partnerstvu.
8. Na zahtjev dotične države članice EIB može sudjelovati u pripremi sporazuma o partnerstvu te u aktivnostima povezanim s pripremom operacija, financijskim instrumentima i javno-privatnim partnerstvima.

Članak 11.

Sadržaj sporazuma o partnerstvu

1. Sporazum o partnerstvu sadržava sljedeće elemente:
 - (a) odabrane ciljeve politike i specifične ciljeve FPT-a, uz upućivanje na fondove obuhvaćene sporazumom o partnerstvu i programe kojima će se ti ciljevi ostvarivati te pripadajuće obrazloženje, uzimajući u obzir relevantne preporuke za pojedinu zemlju, integrirani nacionalni energetska i klimatski plan, načela europskog stupa socijalnih prava i, ako je relevantno, regionalne izazove;
 - (b) za svaki od odabranih ciljeva politike i specifični cilj FPT-a:
 - i. sažetak odabira politike i glavne rezultate koji se očekuju za svaki od fondova obuhvaćen sporazumom o partnerstvu;
 - ii. koordinaciju, razgraničenje i komplementarnosti među fondovima i, prema potrebi, koordinaciju između nacionalnih i regionalnih programa;
 - iii. komplementarnosti i sinergije među fondovima obuhvaćenima sporazumom o partnerstvu, fondovima FAMI, FUS, BMVI i drugim instrumentima Unije, uključujući, u okviru programa LIFE, strateške integrirane projekte i strateške projekte za prirodu te, prema potrebi, projekte koji se financiraju u okviru programa Obzor Europa;

- (c) preliminarnu financijsku dodjelu iz svakog fonda obuhvaćenoga sporazumom o partnerstvu prema cilju politike na nacionalnoj i, prema potrebi, regionalnoj razini, uz poštovanje pravila za pojedine fondove o tematskoj koncentraciji te preliminarnu financijsku dodjelu za specifične ciljeve FPT-a, uključujući bilo koja sredstva iz EFRR-a i fonda ESF+ koja se prenose u FPT u skladu s člankom 27.;
- (d) preliminarnu ciljnu vrijednost doprinosa u području klime u skladu s člankom 6. stavkom 2.;
- (e) ako je primjenjivo, raščlambu financijskih sredstava prema kategoriji regije izrađenu u skladu s člankom 108. stavkom 2. i iznose dodijeljenih sredstava predloženih za prijenos u skladu s člancima 26. i 111., uključujući obrazloženje za takve prijenose;
- (f) za tehničku pomoć, odabir oblika doprinosa Unije od strane države članice na temelju članka 36. stavka 3. i, ako je primjenjivo, preliminarnu financijsku dodjelu iz svakog fonda obuhvaćenog sporazumom o partnerstvu na nacionalnoj razini te raščlambu financijskih sredstava prema programu i kategoriji regije;
- (g) iznose kojima treba doprinijeti programu InvestEU prema fondu i prema kategoriji regije, ako je primjenjivo;

- (h) popis planiranih programa u okviru fondova obuhvaćenih sporazumom o partnerstvu s povezanim preliminarnim financijskim dodjelama prema fondu i odgovarajućim nacionalnim doprinosom prema kategoriji regije, ako je primjenjivo;
- (i) sažetak djelovanja koje dotične države članice planiraju poduzeti kako bi ojačale svoje administrativne kapacitete za provedbu fondova obuhvaćenih sporazumom o partnerstvu;
- (j) prema potrebi, integrirani pristup usmjeren na svladavanje demografskih izazova ili posebnih potreba regija i područja;

U pogledu cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) sporazum o partnerstvu sadržava samo popis planiranih programa.

2. Sporazum o partnerstvu može sadržavati i sažetak procjene ispunjavanja relevantnih uvjeta koji omogućuju provedbu iz članka 15. i priloga III. i IV.

Članak 12.

Odobrenje sporazuma o partnerstvu

1. Komisija procjenjuje sporazum o partnerstvu i njegovu usklađenost s ovom Uredbom i pravilima za pojedine fondove, poštujući pritom načelo proporcionalnosti, uzimajući u obzir stratešku prirodu dokumenta, broj obuhvaćenih programa i ukupni iznos sredstava dodijeljenih dotičnoj državi članici. U svojoj procjeni Komisija posebice uzima u obzir način na koji država članica namjerava pristupiti rješavanju relevantnih preporuka za pojedinu zemlju, njezin integrirani nacionalni energetska i klimatski plan te europski stup socijalnih prava.
2. Komisija može iznijeti opažanja u roku od tri mjeseca od datuma na koji je država članica podnijela sporazum o partnerstvu.
3. Država članica preispituje sporazum o partnerstvu uzimajući u obzir opažanja Komisije.
4. Komisija provedbenim aktom donosi odluku o odobravanju sporazuma o partnerstvu u roku od najviše četiri mjeseca od datuma na koji je dotična država članica prvi put podnijela taj sporazum o partnerstvu.
5. Kada je sporazum o partnerstvu uključen u program u skladu s člankom 10. stavkom 6., Komisija provedbenim aktom donosi jedinstvenu odluku o odobravanju i sporazuma o partnerstvu i programa u roku od najviše šest mjeseci od datuma na koji je dotična država članica prvi put podnijela taj program.

Članak 13.

Izmjena sporazuma o partnerstvu

1. Država članica može do 31. ožujka 2025. Komisiji podnijeti izmijenjeni sporazum o partnerstvu uzimajući u obzir ishod preispitivanja sredinom programskog razdoblja.
2. Komisija procjenjuje izmjenu i može iznijeti opažanja u roku od tri mjeseca od podnošenja izmijenjenog sporazuma o partnerstvu.
3. Država članica preispituje izmijenjeni sporazum o partnerstvu uzimajući u obzir opažanja Komisije.
4. Komisija odobrava izmjenu sporazuma o partnerstvu najkasnije šest mjeseci nakon što ju je država članica prvi put podnijela.

Članak 14.

Upotreba EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i EFPR-a-e provedena s pomoću programa InvestEU

1. Države članice u sporazumu o partnerstvu iznos od najviše 2 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava za EFRR, ESF+, Kohezijski fond i EFPR-a-u mogu dodijeliti za doprinos programu InvestEU i provedbu putem jamstva EU-a i savjetodavnog centra InvestEU u skladu s člankom 10. Uredbe o programu InvestEU. Države članice, uz suglasnost dotičnog upravljačkog tijela, mogu dodatno dodijeliti iznos od najviše 3 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava za svaki od tih fondova nakon 1. siječnja 2023. putem jednog zahtjeva za izmjenu programa ili više njih.

Takvi iznosi doprinose ostvarenju ciljeva politike odabranih u sporazumu o partnerstvu ili programu i njima se podupiru ulaganja prvenstveno u kategoriji regija koje daju doprinos.

Takvi doprinosi provode se u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi o programu InvestEU i ne smatraju se prijenosima sredstava na temelju članka 26.

2. Države članice utvrđuju ukupni iznos doprinosa za svaku godinu prema fondu i prema kategoriji regije, ako je primjenjivo. Za sporazum o partnerstvu mogu se dodijeliti sredstva trenutačne kalendarske godine i budućih kalendarskih godina. Ako država članica zatraži izmjenu programa mogu se dodijeliti samo sredstva budućih kalendarskih godina.

3. Iznosi iz stavka 1. ovog članka upotrebljavaju se kao rezervacija za dio jamstva EU-a u okviru odjeljka „države članice” i za savjetodavni centar InvestEU, nakon sklapanja sporazuma o doprinosu u skladu s člankom 10. stavkom 3. Uredbe o programu InvestEU. Proračunske obveze Unije u odnosu na svaki sporazum o doprinosu može preuzeti Komisija, u godišnjim obrocima tijekom razdoblja između 1. siječnja 2021. i 31. prosinca 2027.

4. Neovisno o članku 12. Financijske uredbe, ako sporazum o doprinosu, kako je utvrđen u članku 10. stavku 2. Uredbe o programu InvestEU, nije sklopljen u roku od četiri mjeseca od datuma odluke Komisije o donošenju sporazuma o partnerstvu za iznos iz stavka 1. ovog članka dodijeljen u sporazumu o partnerstvu, odgovarajući iznos dodjeljuje se programu ili programima u okviru fonda i kategorije regije koji daju doprinos, prema potrebi na zahtjev države članice.

Sporazum o doprinosu za iznose iz stavka 1. dodijeljene u zahtjevu za izmjenu programa sklapa se istodobno s donošenjem odluke o izmjeni programa.

5. U skladu s člankom 10. stavkom. 4. drugim podstavkom Uredbe o programu InvestEU, ako sporazum o jamstvu nije sklopljen u roku od devet mjeseci od sklapanja sporazuma o doprinosu, sporazum o doprinosu otkazuje se ili sporazumno produljuje.

Ako država članica prestane sudjelovati u fondu InvestEU, dotični iznosi uplaćeni u zajednički fond za rezervacije kao rezervacija predmet su povrata kao unutarnji namjenski prihodi na temelju članka 21. stavka 5. Financijske uredbe. Dotična država članica podnosi zahtjev za jednu ili više izmjena programa kako bi se iskoristili iznosi čiji je povrat osiguran i iznosi dodijeljeni budućim kalendarskim godinama u skladu sa stavkom 2. ovog članka. Raskid ili izmjena sporazuma o doprinosu sklapa se istodobno s donošenjem odluka o izmjeni dotičnog programa ili više njih.

6. U skladu s člankom 10. stavkom 4. trećim podstavkom Uredbe o programu InvestEU, ako sporazum o jamstvu nije propisno proveden u roku od četiri godine od sklapanja sporazuma o jamstvu, sporazum o doprinosu mijenja se. Država članica može zatražiti da se u pogledu iznosa kojima se doprinosi jamstvu EU-a u skladu sa stavkom 1. ovog članka za koje su u sporazumu o jamstvu preuzete obveze, ali koji ne pokrivaju temeljne zajmove, vlasnička ulaganja ili druge instrumente koji nose rizik postupaju u skladu sa stavkom 5. ovog članka.
7. Sredstva ostvarena iznosima kojima se doprinosi jamstvu EU-a ili sredstva koja se mogu pripisati tim iznosima stavljaju se na raspolaganje državi članici u skladu s člankom 10. stavkom 5. točkom (a) Uredbe o programu InvestEU i upotrebljavaju se za potporu u okviru istog cilja ili ciljeva u obliku financijskih instrumenata ili proračunskih jamstava.

8. Za iznose koje treba ponovno upotrijebiti u nekom programu u skladu sa stavcima 4., 5. i 6. ovog članka, rok za opoziv kako je utvrđeno u članku 105. stavku 1. počinje u godini u kojoj su preuzete odgovarajuće proračunske obveze.

POGLAVLJE II.

Uvjeti koji omogućuju provedbu i okvir uspješnosti

Članak 15.

Uvjeti koji omogućuju provedbu

1. Za specifične ciljeve u ovoj su Uredbi utvrđeni uvjeti koji omogućuju provedbu.

Prilog III. sadržava horizontalne uvjete koji omogućuju provedbu primjenjive na sve specifične ciljeve i kriterije potrebne za procjenu njihova ispunjenja.

Prilog IV. sadržava tematske uvjete koji omogućuju provedbu za EFRR, fond ESF+ i Kohezijski fond te kriterije potrebne za procjenu njihova ispunjenja.

Uvjet koji omogućuje provedbu koji se odnosi na alate i kapacitete za djelotvornu primjenu pravila o državnim potporama ne primjenjuje se na programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS ili BMVI.

2. Prilikom pripreme programa ili uvođenja novog specifičnog cilja u okviru izmjene programa država članica procjenjuje jesu li ispunjeni oni uvjeti koji omogućuju provedbu koji su povezani s odabranim specifičnim ciljem. Uvjet koji omogućuje provedbu ispunjen je ako su zadovoljeni svi povezani kriteriji. Država članica u svakom programu ili izmjeni programa utvrđuje ispunjene i neispunjene uvjete koji omogućuju provedbu i daje obrazloženje ako smatra da je uvjet koji omogućuje provedbu ispunjen.
3. Ako uvjet koji omogućuje provedbu nije ispunjen u trenutku odobrenja programa ili izmjene programa, država članica obavješćuje Komisiju čim smatra da je uvjet koji omogućuje provedbu ispunjen i za to dostavlja obrazloženje.
4. Komisija što je prije moguće, a najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka informacije iz stavka 3., provodi procjenu i obavješćuje državu članicu je li suglasna s državom članicom u pogledu ispunjenja uvjeta koji omogućuje provedbu.

Ako se Komisija ne slaže s državom članicom u pogledu ispunjenja uvjeta koji omogućuje provedbu, o tome obavješćuje državu članicu i navodi svoju procjenu.

Ako se država članica ne slaže s procjenom Komisije, dostavlja svoja opažanja u roku od jednog mjeseca, a Komisija postupa u skladu s prvim podstavkom.

Ako država članica prihvati procjenu Komisije, postupa u skladu sa stavkom 3.

5. Ne dovodeći u pitanje članak 105., rashodi koji se odnose na operacije povezane sa specifičnim ciljem mogu biti uključeni u zahtjeve za plaćanje, ali ih Komisija ne nadoknađuje državi članici dok je Komisija ne obavijesti o ispunjenju uvjeta koji omogućuje provedbu na temelju stavka 4. prvog podstavka ovog članka.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na operacije kojima se doprinosi ispunjavanju odgovarajućeg uvjeta koji omogućuje provedbu.

6. Država članica osigurava da uvjeti koji omogućuju provedbu ostanu ispunjeni i da se poštuju tijekom cijelog programskog razdoblja. Obavješćuje Komisiju o svakoj izmjeni koja utječe na ispunjenje uvjeta koji omogućuju provedbu.

Ako Komisija smatra da uvjet koji omogućuje provedbu više nije ispunjen, o tome obavješćuje državu članicu navodeći svoju procjenu. Nakon toga slijedi se postupak iz stavka 4. drugog i trećeg podstavka.

Ako Komisija zaključi da uvjet koji omogućuje provedbu i dalje nije ispunjen, i ne dovodeći u pitanje članak 105., na temelju opažanja države članice, rashodi povezani s dotičnim specifičnim ciljem mogu se uključiti u zahtjeve za plaćanje, ali ih Komisija ne nadoknađuje dok državu članicu ne obavijesti o ispunjenju uvjeta koji omogućuje provedbu na temelju stavka 4. prvog podstavka ovog članka.

7. Prilog IV. ne primjenjuje se na prioritete koji primaju potporu iz FPT-a ni na sredstva EFRR-a i fonda ESF+ koja se prenose u FPT u skladu s člankom 27.

Članak 16.

Okvir uspješnosti

1. Svaka država članica uspostavlja okvir uspješnosti kako bi se omogućilo praćenje i evaluaciju uspješnosti programa te izvješćivanje o njoj tijekom provedbe programa te kako bi se doprinijelo mjerenju ukupne uspješnosti fondova.

Okvir uspješnosti sastoji se od:

- (a) pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata povezanih sa specifičnim ciljevima utvrđenima u uredbama za pojedine fondove odabranih za program;
 - (b) ključnih etapa koje se za pokazatelje ostvarenja trebaju ostvariti do kraja 2024.; i
 - (c) ciljnih vrijednosti koje se za pokazatelje ostvarenja i pokazatelje rezultata trebaju ostvariti do kraja 2029.
2. Ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđuju se u odnosu na svaki specifični cilj u okviru programa, osim tehničke pomoći i specifičnog cilja suzbijanja materijalne oskudice iz članka 4. stavka 1. točke (m) Uredbe o fondu ESF+.
3. Ključne etape i ciljne vrijednosti Komisiji i državama članicama omogućuju mjerenje napretka u ostvarenju specifičnih ciljeva. Moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 33. stavku 3. Financijske uredbe.

Članak 17.

Metodologija za uspostavu okvira uspješnosti

1. Metodologija za uspostavu okvira uspješnosti obuhvaća:
 - (a) kriterije koje država članica primjenjuje za odabir pokazatelja;
 - (b) upotrijebljene podatke ili dokaze, jamstvo kvalitete podataka i metodu izračuna;
 - (c) čimbenike koji mogu utjecati na ostvarenje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te način na koji su uzeti u obzir.
2. Država članica stavlja metodologiju za uspostavu okvira uspješnosti na raspolaganje Komisiji na njezin zahtjev.

Članak 18.

Preispitivanje sredinom programskog razdoblja i iznos fleksibilnosti

1. Za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a, država članica preispituje svaki program, uzimajući u obzir sljedeće elemente:
 - (a) nove izazove utvrđene u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju koje se donesu u 2024.;
 - (b) napredak u provedbi integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana, ako je relevantno;

- (c) napredak u provedbi načela europskog stupa socijalnih prava;
 - (d) socioekonomsku situaciju dotične države članice ili regije, s posebnim naglaskom na teritorijalnim potrebama, uzimajući u obzir sve veće negativne financijske, gospodarske ili društvene događaje;
 - (e) glavne rezultate relevantnih evaluacija;
 - (f) napredak u ostvarenju ključnih etapa, uzimajući u obzir veće poteškoće do kojih je došlo tijekom provedbe programa;
 - (g) za programe koji primaju potporu iz FPT-a, procjenu koju provodi Komisija, na temelju članka 29. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2018/1999.
2. Država članica Komisiji do 31. ožujka 2025. za svaki program podnosi procjenu o ishodu preispitivanja sredinom programskog razdoblja, uključujući prijedlog za konačnu dodjelu iznosa fleksibilnosti iz članka 86. stavka 1. drugog podstavka.
3. Ako se to smatra potrebnim nakon preispitivanja sredinom programskog razdoblja ili ako su na temelju stavka 1. točke (a) utvrđeni novi izazovi, država članica Komisiji podnosi procjenu iz stavka 2. zajedno s izmijenjenim programom.

Izmjene uključuju:

- (a) dodjelu financijskih sredstava prema prioritetu;
- (b) izmijenjene ili nove ciljne vrijednosti;
- (c) iznose kojima, ako je primjenjivo, treba doprinijeti programu InvestEU raščlanjene prema fondu i kategoriji regije.

Komisija odobrava izmijenjeni program u skladu s člankom 24., uključujući konačnu dodjelu iznosa fleksibilnosti.

4. Ako država članica nakon preispitivanja sredinom programskog razdoblja smatra da program nije potrebno izmijeniti, Komisija:
 - (a) donosi odluku u roku od tri mjeseca od podnošenja procjene iz stavka 2. potvrđujući konačnu dodjelu iznosa fleksibilnosti; ili
 - (b) od države članice zahtijeva da u roku od dva mjeseca od podnošenja procjene iz stavka 2. podnese izmijenjeni program u skladu s člankom 24.
5. Do donošenja odluke Komisije kojom se potvrđuje konačna dodjela iznosa fleksibilnosti taj iznos nije dostupan za odabir operacija.
6. Komisija do kraja 2026. priprema izvješće o ishodu preispitivanja sredinom programskog razdoblja i dostavlja ga Europskom parlamentu i Vijeću.

POGLAVLJE III.

Mjere povezane s dobrim gospodarskim upravljanjem i izvanrednim ili neuobičajenim okolnostima

Članak 19.

Mjere kojima se djelotvornost fondova povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem

1. Komisija može od države članice zatražiti da preispita relevantne programe i predloži njihove izmjene, ako je to potrebno kako bi se podržala provedba relevantnih preporuka Vijeća.

Takav se zahtjev može podnijeti u sljedeće svrhe:

- (a) kako bi se podržala provedba relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, upućene dotičnoj državi članici;
- (b) kako bi se podržala provedba relevantnih preporuka Vijeća upućenih dotičnoj državi članici i donesenih u skladu s člankom 7. stavkom 2. ili člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹, pod uvjetom da se te izmjene smatraju potrebnima za pomoć pri ispravljanju makroekonomskih neravnoteža.

¹ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

2. Zahtjev koji Komisija uputi državi članici u skladu sa stavkom 1. opravdan je s obzirom na potrebu da se podupre provedba relevantnih preporuka, te Komisija u njemu navodi programe ili prioritete na koje smatra da se odnosi i vrstu očekivanih izmjena. Takav se zahtjev ne upućuje prije 2023. ni nakon 2026., niti dvije uzastopne godine u vezi s istim programima.
3. Država članica dostavlja odgovor na zahtjev iz stavka 1. u roku od dva mjeseca od njegova primitka, navodeći izmjene koje smatra potrebnima u relevantnim programima, razloge tih izmjena, utvrđujući dotične programe i prikazujući u glavnim crtama vrstu predloženih izmjena i njihove očekivane učinke na provedbu preporuka i provedbu fondova. Komisija prema potrebi iznosi opažanja u roku od jednog mjeseca od primitka tog odgovora.
4. Država članica podnosi prijedlog za izmjenu relevantnih programa u roku od dva mjeseca od datuma podnošenja odgovora iz stavka 3.
5. Ako Komisija nije dostavila opažanja ili ako je utvrđeno da su dostavljena opažanja uzeta u obzir na odgovarajući način, ona donosi odluku o odobrenju izmjena relevantnih programa najkasnije četiri mjeseca nakon što država članica podnese zahtjev za izmjenu.

6. Ako država članica ne poduzme djelotvorna djelovanja kao odgovor na zahtjev u skladu sa stavkom 1., u rokovima utvrđenim u stavcima 3. i 4., Komisija može, u roku od tri mjeseca nakon svojih opažanja u skladu sa stavkom 3. ili nakon podnošenja prijedloga države članice u skladu sa stavkom 4., Vijeću podnijeti prijedlog za suspenziju dijela ili svih plaćanja za dotične programe ili prioritete. U svom prijedlogu Komisija utvrđuje razloge za zaključak da država članica nije poduzela djelotvorna djelovanja. Pri izradi prijedloga Komisija uzima u obzir sve relevantne informacije i temeljito razmatra sve elemente i mišljenja koji proizlaze iz strukturiranog dijaloga u skladu sa stavkom 14.

Vijeće odlučuje o prijedlogu provedbenim aktom. Taj se provedbeni akt primjenjuje samo u odnosu na zahtjeve za plaćanje podnesene nakon datuma donošenja tog provedbenog akta.

7. Komisija Vijeću podnosi prijedlog za suspenziju svih ili dijela obveza ili plaćanja za jedan program države članice ili više njih ako Vijeće u skladu s člankom 126. stavkom 8. ili 11. UFEU-a odluči da država članica nije poduzela djelotvorno djelovanje za smanjenje svojeg prekomjernog deficita, osim ako je utvrdilo snažan gospodarski pad za europodručje ili Uniju u cjelini u smislu članka 3. stavka 5. i članka 5. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97¹.

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

8. Komisija Vijeću može podnijeti prijedlog za suspenziju svih ili dijela obveza ili plaćanja za jedan program države članice ili više njih u sljedećim slučajevima:
- (a) ako Vijeće donese dvije uzastopne preporuke u istom postupku u slučaju prekomjerne neravnoteže, u skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹ na temelju toga što je država članica podnijela nedovoljno dobar plan korektivnog djelovanja;
 - (b) ako Vijeće donese dvije uzastopne odluke u istom postupku u slučaju prekomjerne neravnoteže u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1176/2011 kojima se utvrđuje neusklađenost države članice jer nije poduzela preporučeno korektivno djelovanje;
 - (c) ako Komisija utvrdi da država članica nije poduzela mjere iz Uredbe Vijeća (EU) br. 332/2002² i zbog toga odluči ne odobriti isplatu financijske pomoći odobrene toj državi članici;

¹ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

² Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uspostavi instrumenta srednjoročne financijske pomoći platnim bilancama država članica (SL L 53, 23.2.2002.).

(d) ako Vijeće odluči da država članica ne poštuje program makroekonomske prilagodbe iz članka 7. Uredbe (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ ili mjere koje se zahtijevaju u odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 136. stavkom 1.

UFEU-a.

9. Prednost se daje suspenziji obveza. Plaćanja se suspendiraju samo kada je potrebno trenutačno djelovanje i u slučaju znatne neusklađenosti. Suspenzija plaćanja primjenjuje se na zahtjeve za plaćanje koji su predani za dotične programe nakon datuma odluke o suspenziji.

10. Smatra se da je Vijeće prihvatilo prijedlog Komisije za odluku o suspenziji obveza osim ako Vijeće odluči, provedbenim aktom, odbiti takav prijedlog kvalificiranom većinom u roku od jednog mjeseca od podnošenja prijedloga Komisije.

Suspenzija obveza primjenjuje se na obveze iz fondova za dotičnu državu članicu od 1. siječnja godine koja slijedi nakon donošenja odluke o suspenziji.

Vijeće provedbenim aktom donosi odluku na prijedlog Komisije iz stavaka 7. i 8. u vezi sa suspenzijom plaćanja.

¹ Uredba (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europodručja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost (SL L 140, 27.5.2013., str. 1.).

11. Opseg i razina suspenzije obveza ili plaćanja koja se treba uvesti moraju biti razmjerni, poštovati jednakost postupanja među državama članicama i uzimati u obzir gospodarske i socijalne okolnosti dotične države članice, a posebice razinu nezaposlenosti te razinu siromaštva ili socijalne isključenosti dotične države članice u usporedbi s prosjekom Unije, kao i učinak suspenzije na gospodarstvo te države članice. Učinak suspenzija na programe od ključne važnosti za rješavanje štetnih gospodarskih i socijalnih uvjeta poseban je čimbenik koji se treba uzeti u obzir.
12. Suspenzija obveza podliježe ograničenju od najviše 25 % obveza povezanih sa sljedećom kalendarskom godinom za fondove ili 0,25 % nominalnog BDP-a, pri čemu se uzima niži iznos, u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
 - (a) u prvom slučaju neusklađenosti s postupkom u slučaju prekomjernog deficita, kako je navedeno u stavku 7.;
 - (b) u prvom slučaju neusklađenosti povezane s planom korektivnog djelovanja na temelju postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže, kako je navedeno u stavku 8. točki (a);
 - (c) u slučaju neusklađenosti s preporučenim korektivnim djelovanjem na temelju postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže, kako je navedeno u stavku 8. točki (b);
 - (d) u prvom slučaju neusklađenosti, kako je navedeno u stavku 8. točkama (c) i (d).

U slučaju trajne neusklađenosti, suspenzija obveza može premašivati najviše postotke utvrđene u prvom podstavku.

13. Vijeće ukida suspenziju obveza na prijedlog Komisije u sljedećim slučajevima:
- (a) ako je postupak u slučaju prekomjernog deficita u mirovanju u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 1467/97 ili ako je Vijeće u skladu s člankom 126. stavkom 12. UFEU-a odlučilo staviti izvan snage odluku o postojanju prekomjernog deficita;
 - (b) ako je Vijeće podržalo plan korektivnog djelovanja koji je podnijela dotična država članica u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011 ili ako je postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže stavljen u stanje mirovanja u skladu s člankom 10. stavkom 5. te uredbe ili ako je Vijeće taj postupak zaključilo u skladu s člankom 11. te uredbe;
 - (c) ako Komisija donese zaključak da je dotična država članica poduzela prikladne mjere kako su navedene u Uredbi (EZ) br. 332/2002;
 - (d) ako Komisija donese zaključak da je dotična država članica poduzela prikladne mjere za provedbu programa makroekonomske prilagodbe iz članka 7. Uredbe (EU) br. 472/2013 ili mjere koje se zahtijevaju u odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 136. stavkom 1. UFEU-a.

Nakon što Vijeće ukine suspenziju obveza, Komisija ponovno planira u proračunu suspendirane obveze u skladu s člankom 6. Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093.

Suspendirane obveze ne mogu se ponovno planirati u proračunu za razdoblje nakon 2027.

Rok za opoziv za ponovno planirani iznos u proračunu u skladu s člankom 105. počinje od godine u kojoj je provedeno ponovno planiranje u proračunu suspendirane obveze.

Vijeće na prijedlog Komisije donosi odluku o ukidanju suspenzije plaćanja ako su ispunjeni primjenjivi uvjeti utvrđeni u prvom podstavku. Smatra se da je Vijeće usvojilo prijedlog Komisije za odluku o ukidanju suspenzije obveza, osim ako Vijeće, provedbenim aktom, odluči odbiti takav prijedlog kvalificiranom većinom u roku od mjesec dana od podnošenja prijedloga Komisije.

14. Komisija obavješćuje Europski parlament o provedbi ovog članka. Posebice, ako je ispunjen jedan od uvjeta utvrđenih u stavku 6., 7. ili 8 za državu članicu, Komisija odmah obavješćuje Europski parlament te navodi pojedinosti o fondovima i programima koji bi mogli podlijevati suspenziji.

Europski parlament može pozvati Komisiju na strukturirani dijalog o primjeni ovog članka, uzimajući u obzir prosljeđivanje informacija iz prvog podstavka.

Komisija prosljeđuje prijedlog za suspenziju ili prijedlog za ukidanje takve suspenzije Europskom parlamentu i Vijeću bez odgode nakon njegova donošenja. Europski parlament može pozvati Komisiju da objasni razloge za svoj prijedlog.

15. Komisija do 31. prosinca 2025. preispituje primjenu ovog članka. U tu svrhu Komisija priprema izvješće koje prosljeđuje Europskom parlamentu i Vijeću, a kojemu se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.
16. Ako dođe do većih promjena društvenog ili gospodarskog stanja u Uniji, Komisija može podnijeti prijedlog za preispitivanje primjene ovog članka ili Europski parlament ili Vijeće, postupajući u skladu s člankom 225. odnosno člankom 241. UFEU-a, može zatražiti od Komisije da podnese takav prijedlog.
17. Ovaj članak ne primjenjuje se na fondove ESF+, FAMI, FUS, BMVI ni na programe Interrega.

Članak 20.

Privremene mjere za upotrebu fondova kao odgovor na izvanredne ili neuobičajene okolnosti

1. Ako Vijeće nakon ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe] potvrdi da je došlo do neuobičajenog događaja izvan kontrole jedne ili više država članica, koji ima velik učinak na financijsko stanje opće države ili snažan gospodarski pad za europodručje ili Uniju u cjelini, kako je navedeno u članku 5. stavku 1. desetom podstavku, članku 6. stavku 3. četvrtom podstavku, članku 9. stavku 1. desetom podstavku i članku 10. stavku 3. četvrtom podstavku Uredbe (EZ) br. 1466/97¹ ili neočekivanih nepovoljnih gospodarskih događaja sa znatnim nepovoljnim posljedicama za državne financije kako je navedeno u članku 3. stavku 5. i članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1467/97, Komisija može, provedbenom odlukom i na razdoblje od najviše 18 mjeseci, donijeti jednu ili više mjera navedenih u nastavku, pod uvjetom da su one nužno potrebne za odgovor na takve izvanredne ili neuobičajene okolnosti:
 - (a) na zahtjev jedne dotične države članice ili više njih povećati međuplaćanja za 10 postotnih bodova iznad primjenjive stope sufinanciranja, ne premašujući 100 %, odstupajući od članka 112. stavak 3. i 4. ove Uredbe, kao i od članka 40. Uredbe o EFPR-a, članka 15. Uredbe o FAMI-ju, članka 12. Uredbe o FUS-u i članka 12. Uredbe o BMVI-ju;

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika (SL L 209, 2.8.1997., str. 1.).

- (b) dopustiti tijelima države članice da za potporu odaberu operacije koje su fizički završene ili u cijelosti provedene prije nego što je upravljačkom tijelu propisno podnesen zahtjev za financiranje u okviru programa, odstupajući od članka 63. stavka 6., pod uvjetom da je operacija dio odgovora na izvanredne okolnosti;
 - (c) predvidjeti da rashodi za operacije koje su dio odgovora na takve okolnosti mogu biti prihvatljivi od datuma kad je Vijeće potvrdilo nastanak tih okolnosti, odstupajući od članka 63. stavka 7.;
 - (d) produljiti rokove za podnošenje dokumenata i podataka Komisiji za najviše tri mjeseca, odstupajući od članka 41. stavka 6., članka 42. stavka 1., članka 44. stavka 2. i članka 49. stavka 3. prvog podstavka.
2. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o provedbi ovog članka. Ako je ispunjen jedan od uvjeta iz stavka 1., Komisija odmah obavješćuje Europski parlament i Vijeće o svojoj procjeni stanja i predviđenom daljnjem postupanju.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu pozvati Komisiju na strukturirani dijalog o primjeni ovog članka. Pri procjeni stanja i predviđanju daljnjeg postupanja Komisija uzima u obzir stajališta i mišljenja izražena u okviru strukturiranog dijaloga.

4. Ako se posebne okolnosti koje su dovele do donošenja tih privremenih mjera nastave nakon isteka razdoblja od najviše 18 mjeseci, kako je navedeno u stavku 1., Komisija ponovno procjenjuje stanje i, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog o izmjeni ove Uredbe kojim se predviđa potrebna fleksibilnost za rješavanje tih okolnosti.
5. Komisija bez odgode, a najkasnije u roku od dva radna dana od njezina donošenja, obavješćuje Europski parlament i Vijeće o provedbenoj odluci donesenoj na temelju stavka 1.

GLAVA III.

PROGRAMIRANJE

POGLAVLJE I.

Opće odredbe o fondovima

Članak 21.

Priprema i podnošenje programâ

1. Države članice u suradnji s partnerima iz članka 8. stavka 1. pripremaju programe za provedbu fondova za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.

2. Države članice podnose programe Komisiji najkasnije tri mjeseca nakon podnošenja sporazuma o partnerstvu. Programe za FAMI, FUS i BMVI države članice Komisiji podnose najkasnije tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe ili relevantne uredbe za pojedini fond, ovisno o tome koji je datum kasniji.
3. Države članice pripremaju programe u skladu s predloškom za program utvrđenim u Prilogu V.

Programe za FAMI, FUS i BMVI države članice pripremaju u skladu s predloškom za program utvrđenim u Prilogu VI.
4. Ako se izvješće o okolišu priprema u skladu s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹, objavljuje se na internetskoj stranici programa iz članka 49. stavka 1. ove Uredbe.

Članak 22.

Sadržaj programâ

1. U svakom programu utvrđuje se strategija za doprinos programa ciljevima politike ili specifičnom cilju FPT-a i priopćavanje njegovih rezultata.

¹ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

2. Program se sastoji od jednog ili više prioriteta. Svaki prioritet odgovara jednom cilju politike, specifičnom cilju FPT-a ili tehničkoj pomoći koja se provodi u skladu s člankom 36. stavkom 4. ili člankom 37. Prioritet se može koristiti potporom iz jednog fonda ili više njih, osim ako prima potporu iz FPT-a ili se tiče tehničke pomoći provedene na temelju članka 36. stavka 4. ili članka 37. Prioritet koji se odnosi na jedan cilj politike sadržava jedan specifičan cilj ili više njih. Više se prioriteta može odnositi na isti cilj politike ili na specifični cilj FPT-a.

Za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI, jedan program koristi se potporom jednog fonda i sastoji se od specifičnih ciljeva i specifičnih ciljeva tehničke pomoći.

3. U svakom programu utvrđuje se sljedeće:
- (a) sažetak glavnih izazova, uzimajući u obzir:
- i. gospodarske, socijalne i teritorijalne razlike te nejednakosti, osim za programe koji primaju potporu iz EFPRA-e;
 - ii. tržišne nedostatke;
 - iii. potrebe za ulaganjem, komplementarnost i sinergije s drugim oblicima potpore;

- iv. izazove utvrđene u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju, relevantnim nacionalnim ili regionalnim strategijama te države članice, uključujući njezin integrirani nacionalni energetska i klimatski plan, u odnosu na načela europskog stupa socijalnih prava te, za fondove FAMI, FUS i BMVI, druge relevantne preporuke Unije upućene državi članici;
- v. izazove u pogledu administrativnih kapaciteta i upravljanja te mjere pojednostavnjenja;
- vi. integrirani pristup u suočavanju s demografskim izazovima, ako je relevantno;
- vii. prethodno stečeno iskustvo;
- viii. makroregionalne strategije i strategije morskih bazena ako države članice i regije u njima sudjeluju;
- ix. za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI, napredak u provedbi relevantne pravne stečevine Unije i akcijskih planova te obrazloženje izbora specifičnih ciljeva;
- x. za programe koji primaju potporu iz FPT-a, izazove povezane s tranzicijom utvrđene u teritorijalnim planovima za pravednu tranziciju;

Podtočke i., ii. i viii. ne primjenjuju se na programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS ili BMVI;

- (b) obrazloženje odabranih ciljeva politike, odgovarajućih prioriteta, specifičnih ciljeva i oblika potpore;
- (c) za svaki prioritet osim tehničke pomoći, specifični ciljevi;
- (d) za svaki specifični cilj:
 - i. povezane vrste djelovanja i njihov očekivani doprinos tim specifičnim ciljevima, makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena te teritorijalnim planovima za pravednu tranziciju koji primaju potporu iz FPT-a, prema potrebi;
 - ii. pokazatelji ostvarenja i pokazatelji rezultata s odgovarajućim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima;
 - iii. glavne ciljne skupine;
 - iv. djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije;
 - v. navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu integriranog teritorijalnog ulaganja, lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice ili drugih teritorijalnih alata;
 - vi. međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja s korisnicima iz barem jedne druge države članice ili izvan Unije, ako je relevantno;

- vii. planirana upotreba financijskih instrumenata;
 - viii. vrste intervencija i okvirna raščlamba programiranih sredstava prema vrsti intervencije;
 - ix. za posebni cilj FPT-a, obrazloženje svih iznosa prenesenih iz sredstava EFRR-a i fonda ESF+ u skladu s člankom 27. te njihova raščlamba po kategorijama regije, pri čemu se u obzir uzimaju vrste planiranih intervencija u skladu s teritorijalnim planovima za pravednu tranziciju;
- (e) za svaki prioritet u vezi s tehničkom pomoći provedenom na temelju članka 36. stavka 4.:
- i. povezane vrste djelovanja;
 - ii. pokazatelji ostvarenja s odgovarajućim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima;
 - iii. glavne ciljne skupine;
 - iv. vrste intervencija i okvirna raščlamba sredstava iz programa prema vrsti intervencije;
- (f) planirana upotreba tehničke pomoći na temelju članka 37., ako je primjenjivo, i relevantne vrste intervencija;

- (g) financijski plan koji sadržava:
- i. tablicu u kojoj su utvrđene ukupne financijske dodjele za svaki od fondova i, ako je primjenjivo, za svaku kategoriju regije za cijelo programsko razdoblje i po godinama, uključujući sve iznose koji su preneseni na temelju članka 26. ili 27.;
 - ii. za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a, tablicu u kojoj su utvrđene ukupne financijske dodjele za svaki prioritet prema fondu i prema kategoriji regije, ako je primjenjivo, i nacionalni doprinos te čine li ga javni ili privatni doprinos, ili oba;
 - iii. za programe koji primaju potporu iz EFPR-e, tablicu u kojoj se za svaki specifični cilj utvrđuje iznos ukupnih financijskih dodjela u okviru potpore iz fonda te nacionalni doprinos;
 - iv. za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI, tablicu u kojoj se prema specifičnom cilju utvrđuju ukupne financijske dodjele prema vrsti djelovanja, nacionalni doprinos te čine li ga javni ili privatni doprinos, ili oboje;
- (h) djelovanja koja se poduzimaju kako bi se relevantni partneri iz članka 8. stavka 1. uključili u pripremu programa te uloga tih partnera u provedbi, praćenju i evaluaciji programa;

- (i) za svaki uvjet koji omogućuje provedbu povezan s odabranim specifičnim ciljem, utvrđen u skladu s člankom 15. i prilogima III. i IV., procjenu ispunjenosti uvjeta koji omogućuje provedbu na datum podnošenja programa;
- (j) predviđeni pristup komunikaciji povezanoj s programom i njegovoj vidljivosti definiranjem njegovih ciljeva, ciljne publike, komunikacijskih kanala, uključujući aktivnosti otvaranja prema javnosti na društvenim medijima, prema potrebi, planiranog proračuna i relevantnih pokazatelja za praćenje i evaluaciju; te
- (k) programska tijela ili, ako je to primjenjivo, u slučaju tehničke pomoći na temelju članka 36. stavka 5., tijela kojima Komisija izvršava plaćanja.

Točka (a) podtočke i., ii. i viii. ovog stavka ne primjenjuju se na programe ograničene na podupiranje specifičnog cilja utvrđenog u članku 4. stavku 1. točki (m) Uredbe o fondu ESF+. Točka (d) ovog stavka ne primjenjuje se na specifičan cilj utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (m) Uredbe o fondu ESF+.

Za EFRR, Kohezijski fond, ESF+, FPT i EFPRA-u programu se u svrhe informiranja prilaže popis planiranih operacija od strateške važnosti s vremenskim rasporedom.

Ako se u skladu s točkom (k) utvrdi više od jednog tijela kojem Komisija izvršava plaćanja, država članica utvrđuje udio nadoknađenih iznosa koji je primilo svako od tih tijela.

4. Odstupajući od stavka 3. točaka od (b) do (e), za svaki specifični cilj programa koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI osigurava se sljedeće:
 - (a) opis početnog stanja, izazova i odgovora za koje se prima potpora iz fonda;
 - (b) navođenje mjera provedbe;
 - (c) okvirni popis djelovanja i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima;
 - (d) ako je primjenjivo, obrazloženje za operativnu potporu, posebna djelovanja, pomoć za izvanredne situacije i djelovanja iz članaka 19. i 20. Uredbe o FAMI-ju;
 - (e) pokazatelji ostvarenja i pokazatelji rezultata s odgovarajućim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima;
 - (f) okvirna raščlamba sredstava iz programa prema vrsti intervencije.
5. Vrste intervencije temelje se na nomenklaturi utvrđenoj u Prilogu I. Za programe koji primaju potporu iz fondova EFPR, FAMI, FUS i BMVI vrste intervencija temelje se na nomenklaturi utvrđenoj u uredbama za pojedine fondove.
6. Za programe u okviru EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a tablica iz stavka 3. točke (g) podtočke ii. sadržava samo iznose za godine od 2021. do 2027., uključujući iznos fleksibilnosti.

7. Država članica obavješćuje Komisiju o svim izmjenama u informacijama iz stavka 3. prvog podstavka točke (k) bez potrebe za izmjenom programa.
8. Za programe koji primaju potporu iz FPT-a države članice Komisiji podnose teritorijalne planove za pravednu tranziciju kao dio programa ili programâ ili zahtjeva za izmjenu.

Članak 23.

Odobrovanje programâ

1. Komisija procjenjuje program i njegovu usklađenost s ovom Uredbom i s uredbama za pojedine fondove, kao i, za EFRR, ESF+, Kohezijski fond, FPT i EFPR-u, njegovu dosljednost s relevantnim sporazumom o partnerstvu. U svojoj procjeni Komisija osobito uzima u obzir relevantne preporuke za pojedinu zemlju, relevantne izazove utvrđene u integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu te načela europskog stupa socijalnih prava, kao i način na koji se s njima u vezi postupa.
2. Komisija može iznijeti opažanja u roku od tri mjeseca od datuma na koji je država članica podnijela program.
3. Država članica preispituje program uzimajući u obzir opažanja Komisije.

4. Komisija provedbenim aktom donosi odluku o odobrenju programa najkasnije pet mjeseci od datuma na koji je država članica *prvi put* podnijela program.

Članak 24.

Izmjena programâ

1. Država članica može podnijeti obrazloženi zahtjev za izmjenu programa zajedno s izmijenjenim programom kojim se utvrđuje očekivani učinak te izmjene na ostvarivanje ciljeva.
2. Komisija ocjenjuje izmjenu i njezinu usklađenost s ovom Uredbom i s uredbama za pojedine fondove, uključujući zahtjeve na nacionalnoj razini, te iznosi opažanja u roku od dva mjeseca od podnošenja izmijenjena programa.
3. Država članica preispituje izmijenjeni program uzimajući u obzir opažanja Komisije.
4. Komisija donosi odluku o odobravanju izmjene programa najkasnije četiri mjeseca nakon što država članica podnese zahtjev za izmjenu.

5. Za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a, država članica može tijekom programskog razdoblja prenijeti iznos od najviše 8 % početne dodjele prioritetu i ne više od 4 % proračuna programa drugom prioritetu istog fonda istog programa. Za programe koji primaju potporu iz fondova EFRR, ESF+ i FPT, prijenos se odnosi samo na dodijeljena sredstva za istu kategoriju regije.

Za programe koji primaju potporu iz EFPR-e država članica može tijekom programskog razdoblja iznos od najviše 8 % početne dodjele specifičnom cilju prenijeti drugom specifičnom cilju, uključujući tehničku pomoć provedenu na temelju članka 36. stavka 4.

Za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI država članica može tijekom programskog razdoblja prenijeti dodjele među vrstama djelovanja u okviru istog prioriteta te, osim toga, iznos od najviše 15 % početne dodjele nekog prioriteta drugom prioritetu istoga fonda.

Takvi prijenosi ne utječu na prethodne godine. Smatra se da prijenosi i povezane promjene nisu znatni i ne zahtijevaju odluku Komisije o odobravanju izmjene programa.

Međutim, oni moraju ispunjavati sve regulatorne zahtjeve, a odbor za praćenje odobrava ih unaprijed na temelju članka 40. stavka 2. točke (d). Država članica Komisiji podnosi izmijenjenu tablicu iz članka 22. stavka 3. točke (g) podtočke ii., iii. ili iv., kako je primjenjivo, zajedno sa svim povezanim promjenama programa.

6. Odobrenje Komisije ne zahtijeva se za ispravke isključivo administrativne ili uredničke prirode koji ne utječu na provedbu programa. Države članice obavješćuju Komisiju o takvim ispravcima.
7. Za programe koji primaju potporu iz EFPRA-e izmjene programâ koje se odnose na uvođenje pokazatelja ne zahtijevaju odobrenje Komisije.

Članak 25.

Zajednička potpora iz fondova EFRR, ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a

1. Fondovi EFRR, ESF+, Kohezijski fond i FPT mogu zajednički pružati potporu za programe u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”.
2. Iz EFRR-a i fonda ESF+ može se financirati, kao dopuna i do granice od 15 % potpore iz tih fondova za svaki prioritet programa, cijela operacija, ili njezin dio, čiji troškovi ispunjavaju uvjete za potporu iz drugog fonda na temelju pravila o prihvatljivosti koja se primjenjuju na taj fond, pod uvjetom da su takvi troškovi potrebni za provedbu. Ta se mogućnost ne primjenjuje na sva sredstva EFRR-a i fonda ESF+ koja se prenose u FPT u skladu s člankom 27.

Članak 26.
Prijenos sredstava

1. Države članice u sporazumu o partnerstvu, ili u zahtjevu za izmjenu programa ako je tako dogovoreno u odboru za praćenje programa u skladu s člankom 40. stavkom 2. točkom (d), mogu zatražiti prijenos od najviše 5 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava svakog fonda u bilo koji drugi instrument u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja, ako je takva mogućnost predviđena temeljnim aktom takvog instrumenta.

Zbroj prijenosâ iz prvog podstavka i doprinosâ u skladu s člankom 14. stavkom 1. prvim podstavkom ovog stavka ne premašuje 5 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava svakog fonda.

Države članice u sporazumu o partnerstvu ili u zahtjevu za izmjenu programa također mogu zatražiti prijenos od najviše 5 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava svakog fonda u drugi fond ili fondove, osim za prijenose koji su navedeni u četvrtom podstavku.

Države članice u sporazumu o partnerstvu ili u zahtjevu za izmjenu programa također mogu zatražiti dodatni prijenos od najviše 20 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava prema fondu između EFRR-a, fonda ESF+ ili Kohezijskog fonda iz globalnih sredstava države članice u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”. Države članice čija je prosječna ukupna stopa nezaposlenosti za razdoblje 2017.–2019. niža od 3 % mogu zatražiti takav dodatni prijenos od najviše 25 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava.

2. Prenesena sredstva izvršavaju se u skladu s pravilima fonda ili instrumenta u koji se sredstva prenose i, u slučaju prijenosa sredstava u instrumente u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja, u korist dotične države članice.
3. Zahtjevi za izmjenu programa sadržavaju ukupni iznos koji se prenosi za svaku godinu prema fondu i prema kategoriji regije, ako je primjenjivo, propisno se obrazlažu s obzirom na komplementarnost i učinak koji treba postići te su popraćeni izmijenjenim programom ili programima u skladu s člankom 24.
4. Nakon savjetovanja s dotičnom državom članicom Komisija podnosi prigovor na zahtjev za prijenos u povezanoj izmjeni programa ako bi se takvim prijenosom ugrozilo ostvarenje ciljeva programa iz kojeg sredstva treba prenijeti.

Komisija također ulaže prigovor na zahtjev ako smatra da država članica nije pružila odgovarajuće obrazloženje za prijenos u pogledu rezultata koje treba ostvariti ili doprinosa ciljevima fonda ili instrumenta koji prima sredstva u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja.

5. Ako se zahtjev za prijenos sredstava odnosi na izmjenu programa, mogu se prenijeti samo sredstva za buduće kalendarske godine.

6. Sredstva FPT-a, uključujući sva sredstva prenesena iz EFRR-a i fonda ESF+ u skladu s člankom 27., nisu prenosiva na druge fondove ili instrumente na temelju stavaka od 1. do 5.

FPT ne prima prijenose na temelju stavaka od 1. do 5.

7. Ako Komisija nije preuzela pravnu obvezu u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja za sredstva prenesena u skladu sa stavkom 1., odgovarajuća sredstva za koja nisu preuzete obveze mogu se prenijeti natrag u fond iz kojeg su prvotno prenesena i dodijeliti jednom programu ili više njih.

U tu svrhu država članica podnosi zahtjev za izmjenu programa u skladu s člankom 24. stavkom 1. najkasnije četiri mjeseca prije roka za preuzimanje obveza utvrđenih u članku 114. stavku 2. prvom podstavku Financijske uredbe.

8. Sredstva prenesena natrag u fond iz kojeg su prvotno prenesena i dodijeljena jednom programu ili više njih provode se u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi i uredbama za pojedine fondove od datuma podnošenja zahtjeva za izmjenu programa.
9. Za sredstva prenesena natrag u fond iz kojeg su prvotno prenesena i dodijeljena programu u skladu sa stavkom 7. ovog članka, rok za opoziv kako je definiran u članku 105. stavku 1. počinje u godini u kojoj su preuzete odgovarajuće proračunske obveze.

Članak 27.

Prijenos sredstava iz EFRR-a i fonda ESF+ u FPT

1. Države članice mogu na dobrovoljnoj osnovi zatražiti da se iznos sredstava dostupnih za FPT u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” u skladu s člankom 3. Uredbe o FPT-u dopuni sredstvima iz EFRR-a, fonda ESF+ ili njihovom kombinacijom, za kategoriju regije u kojoj se nalazi dotično područje. Ukupna sredstva prenesena iz EFRR-a i fonda ESF+ u FPT ne premašuju iznos koji je tri puta veći od iznosa dodjele FPT-u iz članka 110. stavka 1. točke (g). Sredstva prenesena iz EFRR-a ili fonda ESF+ ne premašuju 15 % odgovarajućih dodijeljenih sredstava iz EFRR-a odnosno fonda ESF+ dotičnoj državi članici. Države članice u tim zahtjevima utvrđuju ukupni iznos prenesen za svaku godinu prema kategoriji regije.
2. Tim prijenosima sredstava iz EFRR-a i fonda ESF+ za prioritet ili prioritete koji primaju potporu iz FPT-a u obzir se uzimaju vrste intervencija u skladu s informacijama navedenima u programu na temelju članka 22. stavka 3. točke (d) podtočke ix. Ti se prijenosi smatraju konačnima.
3. Sredstva FPT-a, uključujući sredstva prenesena iz EFRR-a i fonda ESF+, izvršavaju se u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi i Uredbi o FPT-u. Pravila utvrđena u Uredbi o EFRR-u i Kohezijskom fondu i u Uredbi o fondu ESF+ ne primjenjuju se na sredstva iz EFRR-a i fonda ESF+ prenesena u skladu sa stavkom 1.

POGLAVLJE II.

Teritorijalni razvoj

Članak 28.

Integrirani teritorijalni razvoj

Ako država članica pruža potporu integriranom teritorijalnom razvoju, ona to čini putem teritorijalnih ili lokalnih razvojnih strategija na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) putem integriranih teritorijalnih ulaganja;
- (b) putem lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice; ili
- (c) putem drugog teritorijalnog alata kojim se pruža potpora inicijativama koje je izradila država članica.

Ako se teritorijalne ili lokalne razvojne strategije provode u okviru više od jednog fonda, država članica osigurava usklađenost i koordinaciju među dotičnim fondovima.

Članak 29.

Teritorijalne strategije

1. Teritorijalne strategije koje se provode na temelju članka 28. točke (a) ili (c) sadržavaju sljedeće elemente:
 - (a) zemljopisno područje koje ta strategija obuhvaća;

- (b) analizu razvojnih potreba i potencijala područja, uključujući gospodarske, socijalne i okolišne međupovezanosti;
- (c) opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala područja;
- (d) opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi strategije u skladu s člankom 8.

One mogu sadržavati i popis operacija kojima treba pružiti potporu.

2. Za teritorijalne strategije odgovorna su relevantna teritorijalna tijela. Postojeći strateški dokumenti o uključenim područjima mogu se upotrijebiti za teritorijalne strategije.
3. Ako popis operacija kojima treba pružiti potporu nije uključen u teritorijalnu strategiju, relevantna teritorijalna tijela odabiru operacije ili sudjeluju u njihovu odabiru.
4. Tijekom pripreme teritorijalnih strategija, tijela iz stavka 2. surađuju s relevantnim upravljačkim tijelima kako bi se odredio opseg operacija kojima se treba pružiti potpora u okviru relevantnog programa.

Odabrane operacije u skladu su s teritorijalnom strategijom.

5. Ako teritorijalna tijela izvršavaju zadaće koje su pod odgovornosti upravljačkog tijela, osim odabira operacija, upravljačko tijelo utvrđuje to tijelo kao posredničko tijelo.
6. Može se pružiti potpora za pripremu i izradu teritorijalnih strategija.

Članak 30.

Integrirana teritorijalna ulaganja

Ako teritorijalna strategija iz članka 29. obuhvaća ulaganja koja primaju potporu iz jednog fonda ili više njih, iz više programa ili iz više prioriteta istog programa, djelovanja se mogu provoditi kao integrirano teritorijalno ulaganje.

Članak 31.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

1. Ako država članica to smatra primjerenim u skladu s člankom 28., fondovima EFRR, ESF+, FPT i EFPA podupire se lokalni razvoj pod vodstvom zajednice.
2. Država članica u pogledu lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice osigurava:
 - (a) da je on usmjeren na subregionalna područja;
 - (b) da njime upravljaju lokalne akcijske skupine koje sačinjavaju predstavnici javnih i privatnih lokalnih socioekonomskih interesa, pri čemu nijedna skupina zasebno nema kontrolu nad donošenjem odluka;

- (c) da se provodi putem strategija u skladu s člankom 32.;
 - (d) da se njime pruža potpora umrežavanju, pristupačnosti, inovativnim značajkama u lokalnom kontekstu te, prema potrebi, suradnji s drugim teritorijalnim dionicima.
3. Ako je potpora strategijama iz stavka 2. točke (c) dostupna iz više fondova, relevantna upravljačka tijela organiziraju zajednički poziv za odabir tih strategija i utvrđuju zajednički odbor za sve dotične fondove radi praćenja provedbe tih strategija. Relevantna upravljačka tijela mogu odabrati jedan od dotičnih fondova radi pružanja potpore za sve troškove pripreme, upravljanja i vođenja iz članka 34. stavka 1. točaka (a) i (c) povezanih s tim strategijama.
 4. Ako provedba takve strategije obuhvaća potporu iz više fondova, relevantna upravljačka tijela mogu odabrati jedan od dotičnih fondova kao glavni fond.
 5. Uz poštovanje područja primjene i pravila o prihvatljivosti svakog fonda koji je uključen u pružanje potpore strategiji, na tu se strategiju primjenjuju pravila glavnog fonda. Tijela drugih fondova oslanjaju se na odluke nadležnog tijela glavnog fonda i upravljačke provjere koje je ono provelo.
 6. Tijelo glavnog fonda dostavlja tijelima drugih fondova informacije potrebne za praćenje i izvršavanje plaćanja u skladu s pravilima utvrđenima u uredbama za pojedine fondove.

Članak 32.

Strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice

1. Relevantna upravljačka tijela osiguravaju da su u svakoj strategiji iz članka 31. stavka 2. točke (c) utvrđeni sljedeći elementi:
 - (a) zemljopisno područje i stanovništvo na koje se strategija odnosi;
 - (b) postupak uključivanja zajednice u razvoj te strategije;
 - (c) analiza razvojnih potreba i potencijala područja;
 - (d) ciljevi te strategije, uključujući mjerljive ciljne vrijednosti u pogledu rezultata, i povezana planirana djelovanja;
 - (e) mehanizmi upravljanja, praćenja i evaluacije kojima se dokazuju kapaciteti lokalne akcijske skupine za provedbu strategije;
 - (f) financijski plan, uključujući planiranu dodjelu sredstava iz svakog fonda, među ostalim i EPFRR-a, ako je primjenjivo, i svakog dotičnog programa.

Mogu se utvrditi i vrste mjera i operacija koje treba financirati iz svakog obuhvaćenog fonda.

2. Relevantna upravljačka tijela definiraju kriterije za odabir tih strategija, uspostavljaju odbor za provedbu odabira i odobravaju strategije koje je taj odbor odabrao.

3. Relevantna upravljačka tijela dovršavaju prvi krug odabira strategija i osiguravaju da odabrane lokalne akcijske skupine mogu izvršiti svoje zadaće utvrđene člankom 33. stavkom 3. u roku od 12 mjeseci od datuma odluke o odobrenju programa ili, ako je riječ o strategijama koje primaju potporu više fondova, u roku od 12 mjeseci od datuma odluke o odobrenju posljednjeg dotičnog programa.
4. U odluci o odobrenju strategije utvrđuje se dodjela iz svakog od dotičnih fondova i programa te odgovornosti za zadaće upravljanja i kontrole u okviru jednog programa ili više njih.

Članak 33.

Lokalne akcijske skupine

1. Lokalne akcijske skupine izrađuju i provode strategije iz članka 31. stavka 2. točke (c).
2. Upravljačka tijela osiguravaju da su lokalne akcijske skupine *uključive i da* odaberu jednog partnera iz skupine kao glavnog partnera u administrativnim i financijskim pitanjima ili da se udruže u pravno utemeljenu zajedničku strukturu.
3. Sljedeće zadaće izvršavaju isključivo lokalne akcijske skupine:
 - (a) jačanje kapaciteta lokalnih dionika za razvoj i provedbu operacija;

- (b) izrađivanje nediskriminirajućeg i transparentnog postupka odabira i kriterija za odabir kojima se izbjegavaju sukobi interesa i osigurava da nijedna interesna skupina zasebno ne kontrolira odluke o odabiru;
 - (c) pripremanje i objavljivanje poziva na podnošenje prijedloga;
 - (d) odabir operacija i utvrđuju iznosa potpore te podnošenje prijedlogâ tijelu nadležnom za završnu provjeru prihvatljivosti prije odobrenja;
 - (e) praćenje napretka u ostvarenju ciljeva strategije;
 - (f) obavljanje evaluacije provedbe strategije.
4. Ako lokalne akcijske skupine izvršavaju zadaće koje nisu obuhvaćene stavkom 3. za koje su odgovorna upravljačka tijela, odnosno agencija za plaćanja ako je EPFRR odabran kao glavni fond, upravljačko tijelo utvrđuje te lokalne akcijske skupine kao posrednička tijela u skladu s pravilima za pojedini fond.
5. Lokalna akcijska skupina može biti korisnik i može provoditi operacije u skladu sa strategijom, pod uvjetom da lokalna akcijska skupina osigura poštovanje načela razdvajanja funkcija.

Članak 34.

Potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice iz fondova

1. Država članica osigurava da potpora iz fondova za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice uključuje:
 - (a) izgradnju kapaciteta i pripremna djelovanja kojima se pruža potpora izradi i budućoj provedbi strategije;
 - (b) provedbu operacija, uključujući aktivnosti u području suradnje i njihovu pripremu, odabranih u okviru strategije;
 - (c) upravljanje strategijom, njezino praćenje i evaluaciju te vođenje, uključujući olakšavanje razmjena među dionicima;
2. Potpora iz stavka 1. točke (a) prihvatljiva je neovisno o tome je li strategija naknadno odabrana za financiranje.

Potpora iz stavka 1. točke (c) ne premašuje 25 % ukupnog javnog doprinosa strategiji.

POGLAVLJE III.

Tehnička pomoć

Članak 35.

Tehnička pomoć na inicijativu Komisije

1. Fondovima se, na inicijativu Komisije, može pružati potpora djelovanjima pripreme, praćenja, kontrole, revizije, evaluacije, komunikacije, uključujući institucijsko priopćavanje političkih prioriteta Unije, vidljivosti i svim djelovanjima administrativne i tehničke pomoći koja su potrebna za provedbu ove Uredbe i, prema potrebi, s trećim zemljama.
2. Djelovanja iz stavka 1. posebno mogu uključivati:
 - (a) pomoć u pripremi i ocjeni projekata;
 - (b) potporu u jačanju institucija i izgradnji administrativnih kapaciteta s ciljem djelotvornog upravljanja fondovima;
 - (c) studije povezane s izvješćima Komisije o fondovima i s izvješćem o koheziji;
 - (d) mjere povezane s analizom, upravljanjem, praćenjem, razmjenom informacija i provedbom fondova, kao i mjere koje se odnose na provedbu sustava kontrole te tehničke i administrativne pomoći;

- (e) evaluacije, stručna izvješća, statistiku i studije, uključujući one opće prirode koje se odnose na sadašnje i buduće djelovanje fondova;
- (f) djelovanja s ciljem širenja informacija, podrške umrežavanju ako je potrebno, obavljanja aktivnosti komunikacije s osobitim naglaskom na rezultate i dodanu vrijednost potpore iz fondova, podizanja svijesti i promicanja suradnje i razmjene iskustava, među ostalim s trećim zemljama;
- (g) ugradnju, rad i međupovezivanje računalnih sustava za upravljanje, praćenje, reviziju, kontrolu i evaluaciju;
- (h) djelovanja u cilju poboljšanja metoda za evaluaciju i razmjenu informacija o praksama evaluacije;
- (i) djelovanja povezana s revizijom;
- (j) jačanje nacionalnih i regionalnih kapaciteta u pogledu planiranja ulaganja, financiranja potreba, pripreme, izrade i provedbe financijskih instrumenata, zajedničkih akcijskih planova i velikih projekata;
- (k) širenje dobre prakse kako bi se pomoglo državama članicama u osnaživanju kapaciteta relevantnih partnera iz članka 8. stavka 1. i njihovih krovnih organizacija.

3. Komisija namjenjuje najmanje 15 % sredstava za tehničku pomoć na inicijativu Komisije ostvarenju veće učinkovitosti u komunikaciji s javnošću i jače sinergije među komunikacijskim aktivnostima poduzetima na inicijativu Komisije, širenjem baze znanja o rezultatima, osobito djelotvornim prikupljanjem i širenjem podataka, evaluacijama i izvješćivanjem, te posebno isticanjem doprinosa fondova poboljšanju života građana te povećanjem vidljivosti potpore iz fondova, kao i podizanjem svijesti o rezultatima i dodanoj vrijednosti takve potpore. Mjere za informiranje, komunikaciju i vidljivost u vezi s rezultatima i dodanom vrijednosti potpore iz fondova, posebno usmjerene na operacije, ako je to primjereno, nastavljaju se nakon završetka programâ. Takvim mjerama doprinosi se i institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na opće ciljeve ove Uredbe.
4. Djelovanja iz stavka 1. mogu se odnositi na prethodna i sljedeća programska razdoblja.
5. Komisija utvrđuje svoje planove ako je predviđen doprinos iz fondova u skladu s člankom 110. Financijske uredbe.
6. Ovisno o namjeni, djelovanja iz ovog članka mogu se financirati kao operativni ili administrativni rashodi.

7. U skladu s člankom 193. stavkom 2. drugim podstavkom točkom (a) Financijske uredbe u propisno opravdanim slučajevima navedenima u odluci o financiranju i u ograničenom razdoblju, djelovanja tehničke pomoći na inicijativu Komisije koja se u okviru izravnog upravljanja podupiru na temelju ove Uredbe i povezani troškovi mogu se smatrati prihvatljivima od 1. siječnja 2021. čak i ako su ta djelovanja provedena i nastala prije podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.

Članak 36.

Tehnička pomoć država članica

1. Na inicijativu države članice fondovi mogu poduprijeti djelovanja koja se mogu odnositi na prethodna i sljedeća programska razdoblja i koja su potrebna za djelotvorno upravljanje tim fondovima i njihovu upotrebu, među ostalim za izgradnju kapaciteta partnera navedenih u članku 8. stavku 1., kao i za osiguravanje financijskih sredstava za provedbu, među ostalim, funkcija kao što su priprema, osposobljavanje, upravljanje, praćenje, evaluacija, vidljivost i komunikacija.

Iznosi za tehničku pomoć na temelju ovog članka i članka 37. ne uzimaju se u obzir za potrebe tematske koncentracije u skladu s pravilima za pojedine fondove.

2. Svaki fond može poduprijeti djelovanja tehničke pomoći koja su prihvatljiva za bilo koji drugi fond.
3. Doprinos Unije za tehničku pomoć u državi članici ima oblik predviđen u članku 51. točki (b) ili (e).

Država članica navodi svoj izbor oblika doprinosa Unije za tehničku pomoć u sporazumu o partnerstvu u skladu s Prilogom II. Taj se izbor primjenjuje na sve programe u dotičnoj državi članici za cijelo programsko razdoblje i ne može se naknadno mijenjati.

Za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI i za programe Interrega doprinos Unije za tehničku pomoć ima isključivo oblik predviđen u članku 51. točki (e).

4. Ako se doprinos Unije za tehničku pomoć u državi članici nadoknađuje na temelju članka 51. točke (b), primjenjuju se sljedeći elementi:
- (a) tehnička pomoć ima oblik prioriteta koji se odnosi samo na jedan fond u jednom ili više programa ili posebnog programa, ili njihove kombinacije;
 - (b) iznos iz fondova dodijeljen tehničkoj pomoći ograničen je na sljedeće:
 - i. za potporu EFRR-a u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”: 3,5 %;
 - ii. za potporu Kohezijskog fonda: 2,5 %;
 - iii. za potporu fonda ESF+: 4 % i za programe u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (m) Uredbe o fondu ESF+: 5 %;
 - iv. za potporu FPT-a: 4 %;

- v. za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond, ako ukupan iznos dodijeljen državi članici u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” ne premašuje 1 milijardu EUR: 6 %;
- vi. za potporu EFPR-e: 6 %;
- vii. za programe u okviru cilja „Ulaganje u radna mjesta i rast” koji se odnose samo na najudaljenije regije, postotak se povećava za 1 postotni bod.

5. Ako se doprinos Unije za tehničku pomoć nadoknađuje na temelju članka 51. točke (e), primjenjuju se sljedeći elementi:

- (a) iznos sredstava dodijeljenih za tehničku pomoć utvrđuje se kao dio financijske dodjele svakom prioritetu programa u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (g) podtočkom ii., a za EFPR-u, svakom specifičnom cilju u skladu s točkom (g) podtočkom iii. tog stavka; nema oblik zasebnog prioriteta ili posebnog programa, osim za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS ili BMVI za koje ima oblik specifičnog cilja;

- (b) nadoknada se isplaćuje primjenom postotaka utvrđenih u podtočkama od i. do vii. na prihvatljive rashode uključene u svaki zahtjev za plaćanje na temelju članka 91. stavka 3. točke (a) ili (c), prema potrebi, i iz istog fonda kojem se prihvatljivi rashodi nadoknađuju, u jedno ili više tijela koja primaju plaćanja od Komisije u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (k);
- i. za potporu EFRR-a u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”: 3,5 %
 - ii. za potporu Kohezijskog fonda: 2,5 %;
 - iii. za potporu fonda ESF+: 4 % i za programe u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (m) Uredbe o fondu ESF+: 5 %;
 - iv. za potporu FPT-a: 4 %.
 - v. za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond, ako ukupan iznos dodijeljen državi članici u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” ne premašuje 1 milijardu EUR, postotak nadoknađen za tehničku pomoć: 6 %;
 - vi. za potporu fondova EFPR, FAMI, FUS i BMVI: 6 %;
 - vii. za programe u okviru cilja „Ulaganje u radna mjesta i rast” koji se odnose samo na najudaljenije regije, postotak se povećava za 1 postotni bod;

- (c) iznos dodijeljen za tehničku pomoć utvrđen u programu odgovara postocima navedenima u točki (b) podtočkama od i. do vi. za svaki prioritet i fond.
6. Posebna pravila za tehničku pomoć za programe Interrega utvrđuju se u Uredbi o Interregu.

Članak 37.

Financiranje koje nije povezano s troškovima za tehničku pomoć država članica

Uz članak 36. država članica može predložiti provođenje dodatnih djelovanja tehničke pomoći za jačanje kapaciteta i učinkovitosti javnih tijela, korisnika i relevantnih partnera koja su potrebna za djelotvorno upravljanje fondovima i njihovu upotrebu.

Potpora za takva djelovanja provodi se financiranjem koje nije povezano s troškovima u skladu s člankom 95. Takva potpora može imati i oblik posebnog programa.

GLAVA IV.
PRAĆENJE, EVALUACIJA, KOMUNIKACIJA
I VIDLJIVOST

POGLAVLJE I.

Praćenje

Članak 38.

Odbor za praćenje

1. U roku od tri mjeseca od datuma dostave obavijesti o odluci o odobrenju programa dotičnoj državi članici i nakon savjetovanja s upravljačkim tijelom, svaka država članica osniva odbor za praćenje provedbe tog programa („odbor za praćenje”).

Država članica može osnovati jedan odbor za praćenje više programa.

2. Svaki odbor za praćenje donosi svoj poslovnik, uključujući odredbe o sprečavanju svakog sukoba interesa i primjeni načela transparentnosti.

3. Odbor za praćenje sastaje se najmanje jedanput godišnje i preispituje sva pitanja koja se odnose na napredak programa u ostvarenju njegovih ciljeva.
4. Poslovnik odbora za praćenje te podaci i informacije koji se dijele s odborom za praćenje objavljuju se na internetskim stranicama iz članka 49. stavka 1, ne dovodeći u pitanje članak 69. stavak 5.
5. Stavci od 1. do 4. ovog članka ne primjenjuju se na programe ograničene na specifičan cilj utvrđen u članku 4. stavku 1. točki m. Uredbe o fondu ESF+ i na povezanu tehničku pomoć.

Članak 39.

Sastav odbora za praćenje

1. Svaka država članica utvrđuje sastav odbora za praćenje i osigurava uravnoteženu zastupljenost relevantnih nadležnih i posredničkih tijela države članice i predstavnika partnera iz članka 8. stavka 1. s pomoću transparentnog postupka.

Svaki član odbora za praćenje ima pravo glasa. Poslovníkom se uređuje ostvarivanje prava glasa i pojedinosti o postupku u odboru za praćenje u skladu s institucionalnim, pravnim i finansijskim okvirom dotične države članice.

Poslovníkom se nečlanicama, uključujući EIB, može dopustiti sudjelovanje u radu odbora za praćenje.

Odborom za praćenje predsjedava predstavnik države članice ili upravljačkog tijela.

Popis članova odbora za praćenje objavljuje se na internetskim stranicama iz članka 49. stavka 1.

2. Predstavnici Komisije sudjeluju u radu odbora za praćenje u savjetodavnoj ulozi i ulozi praćenja.
3. U slučaju fondova FAMI, FUS-a i BMVI relevantne decentralizirane agencije mogu sudjelovati u radu odbora za praćenje.

Članak 40.

Funkcije odbora za praćenje

1. Odbor za praćenje ispituje:
 - (a) napredak u provedbi programa i u ostvarenju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti;
 - (b) sva pitanja koja utječu na uspješnost programa i mjere poduzete za rješavanje tih pitanja;

- (c) doprinos programa rješavanju izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju koji su povezani s provedbom programa;
- (d) elemente *ex ante* procjene navedene u članku 58. stavku 3. i strateški dokument iz članka 59. stavka 1.;
- (e) napredak ostvaren u provedbi evaluacija, sinteze evaluacija i daljnje djelovanje u pogledu nalaza;
- (f) provedbu djelovanja povezanih s komunikacijom i vidljivošću;
- (g) ako je relevantno, napredak u provedbi operacija od strateške važnosti;
- (h) ispunjenje uvjeta koji omogućuju provedbu i njihovu primjenu tijekom cijelog programskog razdoblja;
- (i) ako je relevantno, napredak u izgradnji administrativnih kapaciteta za javne institucije, partnere i korisnike;
- (j) informacije o provedbi doprinosa programu InvestEU u skladu s člankom 14. ili sredstava prenesenih u skladu s člankom 26., ako je primjenjivo.

U pogledu programa koji primaju potporu iz fonda EFPR, za svaku izmjenu programa koju predloži upravljačko tijelo provodi se savjetovanje s odborom za praćenje koji, ako to smatra potrebnim, o tome daje svoje mišljenje.

2. Odbor za praćenje odobrava:

- (a) metodologiju i kriterije za odabir operacija, uključujući sve njihove promjene, ne dovodeći u pitanje članak 33. stavak 3. točke (b), (c) i (d); Na zahtjev Komisije, metodologija i kriteriji za odabir operacija, uključujući sve njihove promjene, podnose se Komisiji najmanje 15 radnih dana prije njihova podnošenja odboru za praćenje.
- (b) godišnja izvješća o uspješnosti za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI te završno izvješće o uspješnosti za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda, FPT-a i EFPR-e;
- (c) plan evaluacije i svaku njegovu izmjenu;
- (d) sve prijedloge upravljačkog tijela za izmjenu programa, među ostalim za prijenose u skladu s člankom 24. stavkom 5. i člankom 26., osim programa koji primaju potporu iz EFPR-e.

3. Odbor za praćenje može davati preporuke upravljačkom tijelu, uključujući preporuke o mjerama za smanjenje administrativnog opterećenja za korisnike.

Članak 41.

Godišnji pregled uspješnosti

1. Pregledni sastanci između Komisije i svake države članice organiziraju se jedanput godišnje radi ispitivanja uspješnosti svakog programa. Na preglednim sastancima sudjeluju relevantna upravljačka tijela.

Pregledni sastanak može obuhvaćati više od jednog programa.

Preglednim sastankom predsjedava Komisija ili, ako država članica to zahtijeva, njime supredsjedaju država članica i Komisija.

2. Odstupajući od stavka 1. prvog podstavka, za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI pregledni sastanak organizira se najmanje dvaput tijekom programskog razdoblja.
3. Za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda, FPT-a i EFPRA-e, država članica najkasnije jedan mjesec prije preglednog sastanka Komisiji dostavlja sažete informacije o elementima navedenima u članku 40. stavku 1. Te se informacije temelje na najnovijim podacima koji su dostupni državi članici.

Za programe ograničene na specifični cilj iz članka 4. stavka 1. točke m. Uredbe o fondu ESF+, informacije koje je potrebno dostaviti, na temelju najnovijih dostupnih podataka, ograničene su na članak 40. stavak 1. točke (a), (b), (e), (f) i (h) ove Uredbe.

4. Država članica i Komisija mogu se suglasiti da neće organizirati pregledni sastanak. U tom slučaju pregled se može izvršiti u pisanom obliku.
5. Ishod preglednog sastanka bilježi se u prihvaćenom zapisniku.
6. Država članica dalje postupa u pogledu pitanja istaknutih tijekom preglednog sastanka koja utječu na provedbu programa te u roku od tri mjeseca obavješćuje Komisiju o poduzetim mjerama.
7. Za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI država članica podnosi godišnje izvješće o uspješnosti u skladu s uredbama za pojedine fondove.

Članak 42.

Prijenos podataka

1. Svake godine do 31. siječnja, 30. travnja, 31. srpnja, 30. rujna i 30. studenoga država članica ili upravljačko tijelo elektroničkim putem Komisiji dostavlja kumulativne podatke za svaki program, osim podataka koji se zahtijevaju u stavku 2. točki (b) i stavku 3. i dostavljaju elektroničkim putem do 31. siječnja i 31. srpnja svake godine, u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu VII.

Prvi se prijenos izvršava do 31. siječnja 2022., a posljednji do 31. siječnja 2030.

Za prioritete kojima se podupire specifičan cilj naveden u članku 4. stavku 1. točki m. Uredbe o fondu ESF+, podaci se prenose na godišnjoj razini do 31. siječnja.

U Uredbi o fondu ESF+ mogu se utvrditi posebna pravila za učestalost prikupljanja i prijenosa dugoročnih pokazatelja rezultata.

2. Podaci se raščlanjuju za svaki prioritet po specifičnom cilju i, ako je primjenjivo, po kategoriji regije, a odnose se na:
 - (a) broj odabranih operacija, njihov ukupni prihvatljivi trošak, doprinos iz fondova i ukupne prihvatljive rashode koje su korisnici prijavili upravljačkom tijelu, raščlanjeno po vrsti intervencije; i
 - (b) vrijednosti pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata za odabrane operacije i vrijednosti postignute operacijama.

3. Za financijske instrumente dostavljaju se i podaci o:
 - (a) prihvatljivim rashodima prema vrsti financijskog proizvoda;
 - (b) iznosu troškova i naknada za upravljanje prijavljenih kao prihvatljivi rashodi;
 - (c) iznosu, po vrsti financijskog proizvoda, privatnih i javnih sredstava mobiliziranih uz fondove;

- (d) kamatama i ostalim dobitcima koji proizlaze iz potpore koju financijskim instrumentima dodijele fondovi iz članka 60. i vraćenim sredstvima koja se mogu pripisati potpori iz fondova, kako je navedeno u članku 62.;
 - (e) ukupnoj vrijednosti zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja u krajnje primatelje koji su bili zajamčeni programskim sredstvima i koji su doista isplaćeni krajnjim primateljima.
4. Podaci dostavljeni u skladu s ovim člankom moraju biti pouzdani i odražavati elektronički pohranjene podatke kako su navedeni u članku 72. stavku 1. točki (e) na kraju mjeseca koji prethodi mjesecu podnošenja.
 5. Država članica ili upravljačko tijelo na internetskom portalu iz članka 46. točke (b) ili na internetskim stranicama iz članka 49. stavka 1. objavljuje sve podatke dostavljene Komisiji ili na njima osigurava poveznicu koja vodi do tih podataka.

Članak 43.

Završno izvješće o uspješnosti

1. Za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda, FPT-a i EFPRA-e, svako upravljačko tijelo Komisiji dostavlja završno izvješće o uspješnosti programa do 15. veljače 2031.

2. Završnim izvješćem o uspješnosti procjenjuje se ostvarenje ciljeva programa na temelju elemenata navedenih u članku 40. stavku 1., osim informacija predviđenih na temelju točke (d) tog stavka.
3. Komisija ispituje završno izvješće o uspješnosti i obavješćuje upravljačko tijelo o svim opažanjima u roku od pet mjeseci od dana primitka završnog izvješća o uspješnosti. Ako takvih opažanja ima, upravljačko tijelo pruža sve potrebne informacije koje se odnose na ta opažanja i, prema potrebi, u roku od tri mjeseca obavješćuje Komisiju o poduzetim mjerama. Komisija obavješćuje upravljačko tijelo o prihvaćanju izvješća u roku od dva mjeseca od primitka svih potrebnih informacija. Ako Komisija ne obavijesti upravljačko tijelo unutar tih rokova, izvješće se smatra prihvaćenim.
4. Upravljačko tijelo objavljuje završna izvješća o uspješnosti na internetskoj stranici navedenoj u članku 49. stavku 1.
5. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka Komisija donosi provedbeni akt kojim utvrđuje predložak za završno izvješće o uspješnosti. Taj se provedbeni akt donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 115. stavka 2.

POGLAVLJE II.

Evalvacija

Članak 44.

Evalvacije koje provodi država članica

1. Država članica ili upravljačko tijelo provodi evaluacije programâ u vezi s jednim ili više sljedećih kriterija: djelotvornošću, učinkovitošću, relevantnošću, usklađenošću i dodanom vrijednošću Unije, s ciljem poboljšanja kvalitete izrade i provedbe programâ. Evaluacije se mogu temeljiti i na drugim relevantnim kriterijima, kao što su uključivost, nediskriminacija i vidljivost, te obuhvatiti više od jednog programa.
2. Usto, evaluacija za svaki program s ciljem procjene njegova učinka provodi se do 30. lipnja 2029.
3. Evaluacije se povjeravaju unutarnjim ili vanjskim stručnjacima koji su funkcionalno neovisni.
4. Država članica ili upravljačko tijelo uspostavljaju potrebne postupke za izradu i prikupljanje podataka potrebnih za evaluacije.

5. Država članica ili upravljačko tijelo izrađuju plan evaluacije koji može obuhvaćati više od jednog programa. Za fondove FAMI, FUS i BMVI taj plan obuhvaća evaluaciju sredinom programskog razdoblja koja mora biti provedena do 31. ožujka 2024.
6. Država članica ili upravljačko tijelo dostavljaju plan evaluacije odboru za praćenje najkasnije godinu dana nakon odluke o odobrenju programa.
7. Sve evaluacije objavljuju se na internetskoj stranici iz članka 49. stavka 1.

Članak 45.

Evaluacija koju provodi Komisija

1. Komisija provodi evaluaciju sredinom programskog razdoblja kako bi ispitala djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, dosljednost i dodanu vrijednost Unije za svaki fond do kraja 2024. Komisija može iskoristiti sve relevantne informacije koje su već dostupne u skladu s člankom 128. Financijske uredbe.
2. Komisija provodi retrospektivnu evaluaciju kako bi ispitala djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, dosljednost i dodanu vrijednost Unije za svaki fond do 31. prosinca 2031. U slučaju EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i EFPRA-e, ta je evaluacija posebice usmjerena na socijalni, gospodarski i teritorijalni učinak tih fondova u odnosu na ciljeve politike iz članka 5. stavka 1.
3. Komisija objavljuje ishode retrospektivne evaluacije na svojim internetskim stranicama te ih priopćuje Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.

POGLAVLJE III.

Vidljivost, transparentnost i komunikacija

ODJELJAK I.

VIDLJIVOST POTPORE IZ FONDOVA

Članak 46.

Vidljivost

Svaka država članica osigurava:

- (a) vidljivost potpore u svim aktivnostima povezanim s operacijama koje primaju potporu iz fondova uz poseban naglasak na operacijama od strateške važnosti;
- (b) komunikaciju prema građanima Unije u pogledu uloge i ostvarenja fondova putem jedinstvenog internetskog portala koji omogućuje pristup svim programima u koje je uključena ta država članica.

Članak 47.

Amblem Unije

Države članice, upravljačka tijela i korisnici upotrebljavaju amblem Unije u skladu s Prilogom IX. u obavljanju aktivnosti vidljivosti, transparentnosti i komunikacije.

Članak 48.

Službenici za komunikaciju i mreže

1. Svaka država članica utvrđuje koordinatora za komunikaciju za aktivnosti vidljivosti, transparentnosti i komunikacije povezane s potporom iz fondova, uključujući programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) ako je ta država članica domaćin upravljačkog tijela. Koordinator za komunikaciju može biti imenovan na razini tijela određenog na temelju članka 71. stavka 6. i koordinira komunikacijske mjere i mjere vidljivosti u programima.

Koordinator za komunikaciju u aktivnosti vidljivosti, transparentnosti i komunikacije uključuje sljedeća tijela:

- (a) predstavništva Europske komisije i urede za vezu Europskog parlamenta u državama članicama, informacijske centre Europe Direct te druge *relevantne* mreže, obrazovne i istraživačke organizacije;
 - (b) druge relevantne partnere iz članka 8. stavka 1.
2. Svako upravljačko tijelo određuje službenika za komunikaciju za svaki program. Službenik za komunikaciju može biti odgovoran za više programa.
3. Komisija održava mrežu koja obuhvaća koordinate za komunikaciju, službenike za komunikaciju i predstavnike Komisije radi razmjene informacija o aktivnostima vidljivosti, transparentnosti i komunikacije.

ODJELJAK II.
TRANSPARENTNOST PROVEDBE FONDOVA
I KOMUNIKACIJA O PROGRAMIMA

Članak 49.

Odgovornosti upravljačkog tijela

1. U roku od šest mjeseci od datuma odluke o odobrenju programa upravljačko tijelo osigurava postojanje internetske stranice na kojoj su dostupne informacije o programima za koje je odgovorno, koje obuhvaćaju ciljeve, aktivnosti, dostupne mogućnosti financiranja i postignuća programa.
2. Upravljačko tijelo na internetskoj stranici iz stavka 1. ili na jedinstvenom internetskom portalu iz članka 46. točke (b) osigurava objavu rasporeda planiranih poziva na podnošenje prijedloga, koji se najmanje triput godišnje ažurira, sa sljedećim indikativnim podacima:
 - (a) zemljopisnim područjem obuhvaćenim pozivom na podnošenje prijedloga;
 - (b) dotičnim ciljem politike ili specifičnim ciljem;
 - (c) vrstom prihvatljivih podnositelja zahtjeva;
 - (d) ukupnim iznosom potpore za poziv;
 - (e) datumom početka i završetka poziva.

3. Upravljačko tijelo objavljuje popis operacija koje su odabrane za potporu iz fondova na internetskoj stranici na najmanje jednom službenom jeziku institucija Unije i ažurira taj popis najmanje svaka četiri mjeseca. Svaka operacija ima jedinstvenu oznaku.

Popis sadržava sljedeće podatke:

- (a) za pravne osobe, ime korisnika, a u slučaju javne nabave, ime ugovaratelja;
- (b) ako je korisnik fizička osoba, njegovo ime i prezime;
- (c) za operacije EFPPA-e povezane s ribarskim plovilom, identifikacijski broj iz registra ribarske flote Unije kako je navedeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 2017/218¹;
- (d) naziv operacije;
- (e) svrhu operacije i njezina očekivana ili stvarna postignuća;
- (f) datum početka operacije;
- (g) očekivani ili stvarni datum završetka operacije;
- (h) ukupni trošak operacije;
- (i) dotični fond;
- (j) dotični specifični cilj;

¹ Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/218 od 6. veljače 2017. o registru ribarske flote Unije (SL L 34, 9.2.2017., str. 9.).

- (k) stopu sufinanciranja Unije;
- (l) pokazatelja lokacije ili geolokaciju za dotičnu operaciju i zemlju;
- (m) za mobilne operacije ili operacije koje obuhvaćaju nekoliko lokacija, lokaciju korisnika ako je korisnik pravni subjekt; ili regiju razine NUTS 2 ako je korisnik fizička osoba;
- (n) vrstu intervencije za operaciju u skladu s člankom 73. stavkom 2. točkom (g).

Za podatke navedene u prvom podstavku točkama (b) i (c) podaci se uklanjaju dvije godine nakon datuma prvotne objave na internetskoj stranici.

4. Podaci iz stavaka 2. i 3. ovog članka objavljuju se na internetskoj stranici iz stavka 1. ili na jedinstvenom internetskom portalu iz članka 46. točke (b) ove Uredbe, u otvorenim, strojno čitljivim formatima, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1. Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća¹, čime se omogućuje razvrstavanje, pretraživanje, izvlačenje, uspoređivanje i ponovna upotreba podataka.
5. Upravljačko tijelo obavješćuje korisnike o tome da će podaci biti dostupni javnosti prije objave u skladu s ovim člankom.

¹ Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 172, 26.6.2019., str. 56.).

6. Upravljačko tijelo osigurava da se materijali za komunikaciju i vidljivost, među ostalim na razini korisnika, na zahtjev stavljaju na raspolaganje institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije i da se Uniji dodijeli besplatna, neisključiva i neopoziva licencija za upotrebu takvih materijala i sva postojeća prava povezana s njima u skladu s Prilogom IX. Time ne smiju nastati znatni dodatni troškovi ni znatno administrativno opterećenje za korisnike ili za upravljačko tijelo.

Članak 50.

Odgovornosti korisnikâ

1. Korisnici i tijela koja provode financijske instrumente naznačuju potporu iz fondova za operaciju, uključujući ponovno upotrijebljena sredstva u skladu s člankom 62., na sljedeće načine:
- (a) navođenjem na službenoj internetskoj stranici korisnika, ako takva stranica postoji, i na internetskim stranicama društvenih medija kratkog opisa operacije, razmjernog razini potpore, uključujući njezine ciljeve i rezultate, te uz isticanje financijske potpore Unije;
 - (b) navođenjem izjave u kojoj se na vidljiv način ističe potpora Unije u dokumentima i komunikacijskim materijalima povezanim s provedbom operacije, koji su namijenjeni javnosti ili sudionicima;

- (c) izlaganjem trajnih ploča ili reklamnih panoa na mjestima koja su jasno vidljiva javnosti, uz prikazivanje amblema Unije u skladu s tehničkim svojstvima utvrđenima u Prilogu IX., čim započne fizička provedba operacija koje uključuju fizička ulaganja ili je ugrađena kupljena oprema, u vezi sa sljedećim:
- i. operacijama koje primaju potporu iz EFRR-a i Kohezijskog fonda i čiji ukupni troškovi premašuju 500 000 EUR;
 - ii. operacijama koje primaju potporu iz fondova ESF+, FPT, EFPR, FAMI, FUS ili BMVI i čiji ukupni troškovi premašuju 100 000 EUR;
- (d) za operacije koje nisu obuhvaćene točkom (c), izlaganjem najmanje jednog tiskanog plakata veličine najmanje A3 ili ekvivalentnog elektroničkog zaslona s informacijama o operaciji, uz isticanje potpore iz fondova, na mjestu koje je javnosti jasno vidljivo; ako je korisnik fizička osoba, on osigurava, u mjeri u kojoj je to moguće, dostupnost odgovarajućih informacija, uz isticanje potpore iz fondova, na mjestu koje je vidljivo javnosti ili putem elektroničkog zaslona;
- (e) za operacije od strateške važnosti i operacije čiji ukupni trošak premašuje 10 000 000 EUR, organizacijom, prema potrebi, komunikacijskog događanja ili aktivnosti te pravodobnim uključivanjem Komisije i odgovornog upravljačkog tijela.

Ako je korisnik fonda ESF+ fizička osoba, ili za operacije kojima se potpora pruža u okviru specifičnog cilja utvrđenog u članku 4. stavku 1. točki (m) Uredbe o fondu ESF+, zahtjev utvrđen u prvom podstavku točki (d) ne primjenjuje se.

Odstupajući od prvog podstavka točaka (c) i (d), za operacije koje primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI, dokumentom kojim se utvrđuju uvjeti za potporu mogu se utvrditi posebni zahtjevi za javno izlaganje informacija o potpori iz fondova ako je to opravdano zbog sigurnosti i javnog poretka u skladu s člankom 69. stavkom 5.

2. U pogledu fondova za male projekte, korisnik je dužan poštovati obveze iz članka 36. stavka 5. Uredbe o Interregu.

U pogledu financijskih instrumenata, korisnik ugovornim uvjetima osigurava da su krajnji primatelji usklađeni sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1. točki (c).

3. Ako korisnik ne poštuje svoje obveze iz članka 47. ili iz ovog članka stavaka 1. i 2. i ako nisu uspostavljena korektivna djelovanja, upravljačko tijelo primjenjuje mjere, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, ukidanjem najviše 3 % potpore iz fondova za dotičnu operaciju.

GLAVA V.

FINANCIJSKA POTPORA IZ FONDOVA

POGLAVLJE I.

Oblici doprinosa Unije

Članak 51.

Oblici doprinosa Unije programima

Doprinos Unije može biti u bilo kojem od sljedećih oblika:

- (a) financiranje koje nije povezano s troškovima relevantnih operacija u skladu s člankom 95. te koje se temelji na bilo kojem od sljedećeg:
 - i. ispunjenju uvjeta;
 - ii. ostvarenju rezultata;
- (b) nadoknada potpore pružene korisnicima u skladu s poglavljima II. i III. ove glave;
- (c) jedinični troškovi u skladu s člankom 94., koji obuhvaćaju sve ili određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koje su unaprijed jasno utvrđene upućivanjem na iznos po jedinici;

- (d) jednokratni iznosi u skladu s člankom 94., koji općenito obuhvaćaju sve ili određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koje su unaprijed jasno utvrđene;
- (e) financiranje uz primjenu paušalne stope u skladu s člankom 94. ili člankom 36. stavkom 5., koje obuhvaća posebne kategorije prihvatljivih troškova, koje su unaprijed jasno utvrđene, primjenom postotka;
- (f) kombinacija oblika iz točaka od (a) do (e).

POGLAVLJE II.

Oblici potpore država članica

Članak 52.

Oblici potpore

Države članice upotrebljavaju doprinos iz fondova kako bi pružile potporu korisnicima u obliku bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata ili nagrada ili u obliku kombinacije navedenoga.

ODJELJAK I.
OBLICI BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Članak 53.

Oblici bespovratnih sredstava

1. Bespovratna sredstva koje države članice pružaju korisnicima mogu biti u bilo kojem od sljedećih oblika:
 - (a) nadoknada prihvatljivih troškova koji su stvarno nastali za korisnika ili privatnog partnera operacije JPP-a i koji su plaćeni u provedbi operacija, doprinosi u naravi i amortizacija;
 - (b) jedinični troškovi;
 - (c) jednokratni iznosi;
 - (d) financiranje uz primjenu paušalne stope;
 - (e) kombinacija oblika navedenih u točkama od (a) do (d), pod uvjetom da se svaki oblik odnosi na različitu kategoriju troškova ili ako ih se upotrebljava za različite projekte koji su dio operacije ili za uzastopne faze operacije;
 - (f) financiranje koje nije povezano s troškovima, pod uvjetom da su takva bespovratna sredstva obuhvaćena nadoknadom doprinosa Unije na temelju članka 95.

2. Ako ukupni trošak operacije ne premašuje 200 000 EUR, doprinos koji korisniku pružaju fondovi EFRR, ESF+, FPT, FAMI, FUS i BMVI ima oblik jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa, osim za operacije za koje potpora predstavlja državnu potporu. Ako se upotrebljava financiranje uz primjenu paušalne stope, mogu se nadoknaditi samo kategorije troškova na koje se primjenjuje paušalna stopa u skladu sa stavkom 1. točkom (a).

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, upravljačko tijelo može pristati na izuzeće nekih operacija u području istraživanja i inovacija od obveze utvrđene u tom podstavku, pod uvjetom da je odbor za praćenje prethodno odobrio takvo izuzeće. Osim toga, naknade i plaće koje se isplaćuju sudionicima mogu se nadoknaditi u skladu sa stavkom 1. točkom (a).

3. Iznosi za oblike bespovratnih sredstava iz stavka 1. točaka (b), (c) i (d) određuju se na jedan od sljedećih načina:

- (a) pravednom, nepristranom i provjerljivom metodom izračuna koja se temelji na:
- i. statističkim podacima, drugim objektivnim informacijama ili stručnoj procjeni;
 - ii. provjerenim povijesnim podacima pojedinih korisnika;
 - iii. primjeni uobičajenih praksi troškovnog računovodstva pojedinih korisnika;

- (b) ako ukupni trošak operacije ne premašuje 200 000 EUR, nacrtima proračuna koje je za svaki pojedinačni slučaj *ex ante* utvrdilo i dogovorilo tijelo koje odabire operacije;
- (c) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa koji se primjenjuju u politikama Unije za sličnu vrstu operacije;
- (d) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa koji se primjenjuju u okviru shema za bespovratna sredstva koja u cijelosti financira država članica za sličnu vrstu operacije;
- (e) paušalnim stopama i posebnim metodama koje su utvrđene ovom Uredbom, na temelju ove Uredbe ili uredbama za pojedine fondove.

Članak 54.

Financiranje uz primjenu paušalne stope za neizravne troškove u vezi s bespovratnim sredstvima

Ako se za pokrivanje neizravnih troškova operacije upotrebljava paušalna stopa, može se temeljiti na jednom od sljedećeg:

- (a) najviše 7 % prihvatljivih izravnih troškova, u kojem se slučaju od države članice ne zahtijeva da izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope;

- (b) paušalnoj stopi od najviše 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja, u kojem se slučaju od države članice ne zahtijeva da izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope;
- (c) najviše 25 % prihvatljivih izravnih troškova, pod uvjetom da se stopa računa u skladu s člankom 53. stavkom 3. točkom (a).

Nadalje, ako je država članica izračunala paušalnu stopu u skladu s člankom 67. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013, ta se paušalna stopa može upotrebljavati za sličnu operaciju za potrebe točke (c) ovog članka.

Članak 55.

Izravni troškovi osoblja u vezi s bespovratnim sredstvima

1. Izravni troškovi osoblja za operaciju mogu se izračunati uz primjenu paušalne stope od najviše 20 % izravnih troškova osim izravnih troškova osoblja za tu operaciju bez zahtjeva da država članica izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope, pod uvjetom da izravni troškovi operacije ne obuhvaćaju ugovore o javnim radovima ili ugovore o pružanju robe ili usluge čija vrijednost premašuje pragove utvrđene u članku 4. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ ili u članku 15. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća².

¹ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

² Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

Ako se za fondove FAMI, FUS i BMVI primjenjuje paušalna stopa u skladu s prvim podstavkom, ta se paušalna stopa primjenjuje samo na izravne troškove operacije koja ne podliježe javnoj nabavi.

2. Za potrebe utvrđivanja izravnih troškova osoblja satnica se može izračunati na jedan od sljedećih načina:
 - (a) dijeljenjem zadnjeg dokumentiranog godišnjeg bruto iznosa troškova za zaposlenike s 1720 sati za osobe koje rade u punom radnom vremenu ili s odgovarajućim razmjernim brojem sati za osobe koje rade u nepunom radnom vremenu;
 - (b) dijeljenjem zadnjeg dokumentiranog mjesečnog bruto iznosa troškova za dotične osobe s prosječnim mjesečnim radnim vremenom dotične osobe u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima navedenim u ugovoru o radu ili djelu ili odluci o imenovanju (oba se nazivaju dokument o zaposlenju).
3. Pri primjeni satnice izračunane u skladu sa stavkom 2. ukupan broj sati prijavljen po osobi za određenu godinu ili mjesec ne premašuje broj sati upotrijebljen za izračun te satnice.
4. Ako godišnji bruto iznosi troškova za zaposlenike nisu dostupni, oni se mogu izvesti iz dostupnih zabilježenih bruto iznosa troškova za zaposlenike ili iz dokumenta o zaposlenju, koji se propisno prilagođavaju za razdoblje od 12 mjeseci.

5. Troškovi osoblja povezani s pojedincima koji rade na zadatku u okviru operacije na nepuno radno vrijeme mogu se izračunati kao fiksni postotak bruto iznosa troškova za zaposlenike, u skladu s fiksnim postotkom vremena utrošenog na operaciju po mjesecu, bez obveze za uspostavom zasebnog sustava bilježenja radnog vremena. Poslodavac izdaje dokument za zaposlenike u kojem utvrđuje taj fiksni postotak.

Članak 56.

Financiranje uz primjenu paušalne stope za prihvatljive troškove osim izravnih troškova osoblja u vezi s bespovratnim sredstvima

1. Paušalna stopa od najviše 40 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja može se upotrijebiti kako bi se pokrili preostali prihvatljivi troškovi operacije. Od države članice ne zahtijeva se da izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope.
2. Za operacije koje primaju potporu iz fondova EFRR, ESF+, FPT, FAMI, FUS i BMVI, plaće i naknade isplaćene sudionicima smatraju se dodatnim prihvatljivim troškovima koji nisu obuhvaćeni tom paušalnom stopom.
3. Paušalna stopa iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na troškove osoblja izračunane na temelju paušalne stope kako je navedeno u članku 55. stavku 1.

Članak 57.

Uvjetovana bespovratna sredstva

1. Države članice korisnicima mogu dodijeliti uvjetovana bespovratna sredstva koja u cijelosti ili djelomično mogu biti predmet vraćanja kako je određeno u dokumentu u kojem su utvrđeni uvjeti za potporu.
2. Korisnici izvršavaju vraćanja u skladu s uvjetima koje su dogovorili s upravljačkim tijelom.
3. Države članice sredstva koja je korisnik vratio ponovno upotrebljavaju u istu svrhu ili u skladu s ciljevima dotičnog programa do 31. prosinca 2030., u obliku uvjetovanih bespovratnih sredstava ili financijskog instrumenta, ili u nekom drugom obliku potpore. Vraćeni iznosi i informacije o njihovoj ponovnoj upotrebi uključuju se u završno izvješće o uspješnosti.
4. Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da se sredstva drže na odvojenim računima ili u okviru odgovarajućih računovodstvenih kodova.
5. Sredstva Unije koja su korisnici vratili u bilo kojem trenutku, ali koja nisu ponovno upotrijebljena do 31. prosinca 2030., ponovno se uplaćuju u proračun Unije u skladu s člankom 88.

ODJELJAK II.

FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Članak 58.

Financijski instrumenti

1. Upravljačka tijela mogu pružiti programski doprinos iz jednog ili više programa postojećim ili novoosnovanim financijskim instrumentima uspostavljenima na nacionalnoj, regionalnoj, transnacionalnoj ili prekograničnoj razini te koje izravno provodi upravljačko tijelo, ili je ono odgovorno za njihovo provođenje, koji doprinose postizanju specifičnih ciljeva.

2. Financijskim instrumentima pruža se potpora krajnjim primateljima samo za ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu te radni kapital, za koja se očekuje da će biti financijski održiva i za koja nije dostupno dostatno financiranje iz tržišnih izvora. Takva potpora mora biti u skladu s primjenjivim pravilima Unije o državnim potporama.

Takva se potpora pruža samo za elemente ulaganjâ koja na datum odluke o ulaganju nisu fizički dovršena ili u cijelosti provedena.

3. Odgovarajuća potpora iz fondova putem financijskih instrumenata temelji se na *ex ante* procjeni za čiju je izradu odgovorno upravljačko tijelo. *Ex ante* procjena mora biti dovršena prije nego što upravljačka tijela dodijele programske doprinose financijskim instrumentima.

Ex ante procjena obuhvaća najmanje sljedeće elemente:

- (a) predloženi iznos programskog doprinosa financijskom instrumentu i procijenjeni učinak poluge, koji su popraćeni kratkim obrazloženjem;
- (b) predložene financijske proizvode koji će biti ponuđeni, uključujući moguću potrebu za različitim postupanjem prema ulagateljima;
- (c) predloženu ciljnu skupinu krajnjih primatelja;
- (d) očekivani doprinos financijskog instrumenta ostvarenju specifičnih ciljeva.

Ex ante procjena može se revidirati ili ažurirati, može obuhvaćati dio državnog područja države članice ili cijelo državno područje te se može temeljiti na postojećim ili ažuriranim *ex ante* procjenama.

4. Potpora krajnjim primateljima može se kombinirati s potporom iz bilo kojeg fonda ili drugog instrumenta Unije te može obuhvaćati istu stavku rashoda. U takvom se slučaju potpora fonda u okviru financijskog instrumenta, koja je dio operacije financijskog instrumenta, ne prijavljuje Komisiji za potporu u drugom obliku ili u okviru drugog fonda ili drugog instrumenta Unije.

5. Financijski instrumenti mogu se kombinirati s programskom potporom u obliku bespovratnih sredstava u operaciji jedinstvenog financijskog instrumenta, u okviru jedinstvenog sporazuma o financiranju, ako oba različita oblika potpore pruža tijelo koje provodi financijski instrument. U tom se slučaju na tu operaciju jedinstvenog financijskog instrumenta primjenjuju pravila primjenjiva na financijske instrumente. Programska potpora u obliku bespovratnih sredstava izravno je povezana i potrebna za financijski instrument i ne premašuje vrijednost ulaganja koja se podupiru financijskim proizvodom.
6. U slučaju kombinirane potpore u skladu sa stavcima 4. i 5. za svaki se izvor potpore vodi zasebna evidencija.
7. Ukupni zbroj svih oblika kombinirane potpore ne premašuje ukupni iznos dotične stavke rashoda. Bespovratna sredstva ne koriste se za nadoknadu potpore primljene iz financijskih instrumenata. Financijski instrumenti ne upotrebljavaju se za predfinanciranje bespovratnih sredstava.

Članak 59.

Provedba financijskih instrumenata

1. Financijski instrumenti koje izravno provodi upravljačko tijelo mogu pružati samo zajmove ili jamstva. Upravljačko tijelo utvrđuje uvjete za programski doprinos financijskom instrumentu u strateškom dokumentu, koji uključuje elemente utvrđene u Prilogu X.

2. Financijski instrumenti koji se provode u okviru odgovornosti upravljačkog tijela mogu biti jedno od sljedećeg:

- (a) ulaganje programskih sredstava u kapital pravnog subjekta;
- (b) zasebni blokovi financiranja ili fiducijarni računi.

Upravljačko tijelo odabire tijelo koje provodi financijski instrument.

3. Upravljačko tijelo može izravno dodijeliti ugovor za provedbu financijskog instrumenta:

- (a) EIB-u;
- (b) međunarodnim financijskim institucijama čiji je dioničar država članica;
- (c) banci u javnom vlasništvu odnosno instituciji u javnom vlasništvu koja je osnovana kao pravni subjekt koji izvršava financijske aktivnosti na profesionalnoj osnovi i koja ispunjava sve sljedeće uvjete:
 - i. nema izravnog sudjelovanja privatnog kapitala, uz iznimku oblikâ sudjelovanja privatnog kapitala koji nemaju značajke kontroliranja i blokiranja, a koji se zahtijevaju nacionalnim zakonodavnim odredbama, u skladu s Ugovorima, i koji ne izvršavaju odlučujući utjecaj na relevantnu banku ili instituciju, uz iznimku oblikâ sudjelovanja privatnog kapitala kojima se ne daje pravo utjecanja na odluke u pogledu svakodnevnog upravljanja financijskim instrumentom koji prima potporu iz fondova;

- ii. djeluje na temelju mandata u okviru javne politike koji joj je dalo relevantno tijelo države članice na nacionalnoj ili regionalnoj razini, koja, kao sve ili dio svojih aktivnosti, uključuje obavljanje aktivnosti gospodarskog razvoja kojima se doprinosi ciljevima fondova;
- iii. obavlja, isključivo ili kao dio svojih aktivnosti, aktivnosti gospodarskog razvoja doprinoseći ciljevima fondova u regijama, područjima politika ili sektorima kojima pristup financiranju iz tržišnih izvora nije općenito dostupan ili dostatan;
- iv. djeluje bez prvenstvenog usmjerenja na ostvarivanje maksimalne dobiti, već osigurava dugoročnu financijsku održivost svojih aktivnosti;
- v. odgovarajućim mjerama u skladu s primjenjivim pravom osigurava da izravna dodjela ugovora iz točke (b) ne rezultira nikakvom izravnom ili neizravnom koristi za komercijalne aktivnosti;
- vi. podliježe nadzoru neovisnog tijela u skladu s primjenjivim pravom.

(d) drugim tijelima, koja su također obuhvaćena područjem primjene članka 12. Direktive 2014/24/EU.

4. Ako tijelo koje je upravljačko tijelo odabralo provodi holding fond, to tijelo može odabrati druga tijela za provedbu posebnih fondova.

5. Uvjeti za programske doprinose financijskim instrumentima provedenima u skladu sa stavkom 2. utvrđuju se u sporazumima o financiranju između:

- (a) propisno ovlaštenih predstavnika upravljačkog tijela i tijela koje provodi holding fond, prema potrebi;
- (b) propisno ovlaštenih predstavnika upravljačkog tijela ili, ako je primjenjivo, tijela koje provodi holding fond i tijela koje provodi posebni fond.

Ti sporazumi o financiranju uključuju elemente utvrđene u Prilogu X.

6. Financijska obveza upravljačkog tijela ne premašuje iznos za koji je upravljačko tijelo preuzelo obveze za financijski instrument na temelju relevantnih sporazuma o financiranju.

7. Tijela koja provode dotične financijske instrumente ili, u kontekstu jamstava, tijelo koje pruža temeljne zajmove, podupiru krajnje primatelje, uzimajući pritom u obzir ciljeve programa i potencijal za financijsku održivost ulaganja, kako je obrazloženo poslovnim planom ili jednakovrijednim dokumentom. Odabir krajnjih primatelja transparentan je i njime ne dolazi do sukoba interesa.

8. Nacionalno sufinanciranje programa može pružiti upravljačko tijelo ili ono može biti pruženo na razini holding fondova, na razini posebnih fondova ili na razini ulaganja u krajnje primatelje, u skladu s pravilima za pojedine fondove. Ako se nacionalno sufinanciranje pruža na razini ulaganja u krajnje primatelje, tijelo koje provodi financijske instrumente vodi evidenciju o prihvatljivosti povezanih rashoda.

9. Upravljačko tijelo pri izravnoj provedbi financijskog instrumenta na temelju stavka 1. odnosno tijelo koje provodi financijski instrument na temelju stavka 2. ovog članka vodi zasebne račune ili održava računovodstveni kôd za svaki prioritet ili, za EFPRA-u, za svaki specifični cilj i, prema potrebi, za svaku kategoriju regije za svaki programski doprinos i zasebno za sredstva iz članka 60. odnosno 62.

Članak 60.

Kamate i drugi dobiti koji proizlaze iz potpore koju financijskim instrumentima dodijele fondovi

1. Potpora iz fondova koja se isplaćuje financijskim instrumentima raspoređuje se u račune u financijskim institucijama otvorenima u državama članicama i njome se upravlja u skladu s aktivnim upravljanjem riznicom i načelom dobrog financijskog upravljanja.
2. Kamate i drugi dobiti koji se mogu pripisati potpori iz fondova koja se isplaćuje financijskim instrumentima upotrebljavaju se u okviru istog cilja ili ciljeva kao i početna potpora iz fondova, među ostalim za plaćanje naknada za upravljanje i nadoknadu troškova upravljanja koji su nastali za tijela koja provode financijski instrument u skladu s člankom 68. stavkom 1. točkom (d) u okviru istog financijskog instrumenta ili, nakon likvidacije financijskog instrumenta u drugim financijskim instrumentima ili drugim oblicima potpore za daljnja ulaganja u krajnje primatelje, do kraja razdoblja prihvatljivosti.

3. Kamate i drugi dobiti iz stavka 2. koji se ne upotrijebe u skladu s tom odredbom odbijaju se od računa podnesenih za konačnu obračunsku godinu.

Članak 61.

Različito postupanje prema ulagateljima

1. Potpora iz fondova financijskim instrumentima uložena u krajnje primatelje i sve vrste prihoda nastalih takvim ulaganjima, uključujući vraćena sredstva, koji se mogu pripisati potpori iz fondova, mogu se upotrebljavati za različito postupanje prema ulagateljima koji rade u skladu s načelom tržišnog gospodarstva s pomoću primjerene podjele rizika i dobiti, uzimajući u obzir načelo dobrog financijskog upravljanja.
2. Razina takvog različitog postupanja ne premašuje onu koja je potrebna za stvaranje poticaja za privlačenje privatnih sredstava, kako je utvrđeno natjecateljskim postupkom ili neovisnom procjenom.

Članak 62.

Ponovna upotreba sredstava koja se mogu pripisati potpori iz fondova

1. Sredstva koja su prije isteka razdoblja prihvatljivosti vraćena financijskim instrumentima iz ulaganja u krajnje primatelje ili iz otpuštanja izdvojenih sredstava za ugovore o jamstvu, uključujući otplate kapitala i sve vrste nastalih prihoda koji se mogu pripisati potpori iz fondova, ponovno se upotrebljavaju u istim ili drugim financijskim instrumentima za daljnja ulaganja u krajnje primatelje, za pokrivanje gubitaka u nominalnom iznosu doprinosa fondova financijskom instrumentu koji proizlaze iz negativnih kamata, ako takvi gubici nastanu usprkos aktivnom upravljanju riznicom, ili za sve troškove i naknade za upravljanje povezane s takvim daljnjim ulaganjima, uzimajući u obzir načelo dobrog financijskog upravljanja.
2. Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da se sredstva iz stavka 1. vraćena financijskim instrumentima tijekom razdoblja od najmanje osam godina nakon isteka razdoblja prihvatljivosti ponovno upotrebljavaju u skladu s ciljevima politike jednog programa ili više programa u okviru kojih su uspostavljena, u sklopu istog financijskog instrumenta ili, nakon izlaska tih sredstava iz financijskog instrumenta, u drugim financijskim instrumentima ili u drugim oblicima potpore.

POGLAVLJE III.

Pravila o prihvatljivosti

Članak 63.

Prihvatljivost

1. Prihvatljivost rashoda određuje se na osnovi nacionalnih pravila, osim ako su u ovoj Uredbi ili u uredbama za pojedine fondove ili na temelju njih utvrđena posebna pravila.
2. Rashodi su prihvatljivi za doprinos iz fondova ako su nastali za korisnika ili privatnog partnera u operaciji JPP-a i ako su plaćeni u provedbi operacija, u razdoblju između datuma podnošenja programa Komisiji ili od 1. siječnja 2021., ovisno o tome što nastupi prije, i 31. prosinca 2029.

Za troškove nadoknađene na temelju članka 53. stavka 1. točaka (b), (c) i (f), djelovanja koja čine temelj za nadoknadu provode se između datuma podnošenja programa Komisiji ili od 1. siječnja 2021., ovisno o tome što nastupi prije, i 31. prosinca 2029.

3. Za EFRR, rashodi povezani s operacijama koje obuhvaćaju više od jedne kategorije regije, kako je utvrđeno u članku 108. stavku 2. unutar države članice, dodjeljuju se razmjerno dotičnim kategorijama regije na temelju objektivnih kriterija.

Za ESF+, rashodi koji se odnose na operacije mogu se dodijeliti bilo kojoj od kategorija regije programa pod uvjetom da operacija doprinosi postizanju specifičnih ciljeva programa.

Za FPT, rashodi povezani s operacijama doprinose provedbi relevantnog teritorijalnog plana za pravednu tranziciju.

4. Cijela operacija ili njezin dio može se provesti izvan države članice, uključujući izvan Unije, pod uvjetom da operacija doprinosi ciljevima programa.
5. Za bespovratna sredstva u obliku iz članka 53. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) rashodi koji su prihvatljivi za doprinos iz fondova jednaki su iznosima izračunanim u skladu s člankom 53. stavkom 3.
6. Operacije se ne odabiru za potporu fondova ako su fizički završene ili u cijelosti provedene prije podnošenja zahtjeva za financiranje u okviru programa, neovisno o tome jesu li izvršena sva povezana plaćanja. Ovaj se stavak ne primjenjuje na naknadu iz EFPRA-e za dodatne troškove u najudaljenijim regijama na temelju članka 21. Uredbe o EFPRA-i ni na potporu iz dodatnog financiranja za najudaljenije regije na temelju članka 110. stavka 1. točke (e) ove Uredbe.
7. Rashodi koji postanu prihvatljivi kao rezultat izmjene programa prihvatljivi su od datuma podnošenja odgovarajućeg zahtjeva Komisiji.

Za EFRR, Kohezijski fond i FPT rashodi postaju prihvatljivi kao rezultat izmjene programa kada je u program dodana nova vrsta intervencije iz tablice 1. Priloga I. ili, za fondove EFPRA, FAMI, FUS i BMVI, iz uredaba za pojedine fondove.

Ako je program izmijenjen radi odgovora na prirodne katastrofe, programom može biti predviđeno da prihvatljivost rashoda povezanih s takvom izmjenom počinje od datuma nastanka prirodne katastrofe.

8. Ako je novi program odobren, rashodi su prihvatljivi od datuma podnošenja odgovarajućeg zahtjeva Komisiji.
9. Operacija može primiti potporu iz jednog fonda ili više njih ili iz jednog programa ili više njih i iz drugih instrumenata Unije. U takvim slučajevima rashodi prijavljeni u zahtjevu za plaćanje za jedan od fondova ne prijavljuju se ni za jedno od sljedećeg:
 - (a) potporu iz drugog fonda ili instrumenta Unije;
 - (b) potporu iz istog fonda u okviru drugog programa.

Iznos rashoda koji se unosi u zahtjev za plaćanje fonda može se izračunati razmjerno za svaki fond i za program ili programe u skladu s dokumentom u kojem su utvrđeni uvjeti za potporu.

Članak 64.
Neprihvatljivi troškovi

1. Sljedeći troškovi nisu prihvatljivi za doprinos iz fondova:
 - (a) kamata na dug, s iznimkom u odnosu na bespovratna sredstva dana u obliku subvencija kamatne stope ili subvencija naknada za jamstvo;
 - (b) kupnja zemljišta u iznosu koji premašuje 10 % ukupnih prihvatljivih rashoda za dotičnu operaciju; za napuštene i nekadašnje industrijske lokacije koje obuhvaćaju zgrade ta se granica povećava na 15 %; za financijske instrumente ti se postoci primjenjuju na programske doprinose plaćene krajnjem primatelju ili, u slučaju jamstava, na iznos temeljnog zajma;
 - (c) porez na dodanu vrijednost (PDV), osim:
 - i. za operacije čiji je ukupni trošak niži od 5 000 000 EUR (uključujući PDV);
 - ii. za operacije čiji ukupni trošak iznosi najmanje 5 000 000 EUR (uključujući PDV) ako se ne može osigurati njegov povrat u okviru nacionalnog zakonodavstva o PDV-u;

- iii. za ulaganja krajnjih primatelja u kontekstu financijskih instrumenata; ako se ta ulaganja podupiru financijskim instrumentima u kombinaciji s programskom potporom u obliku bespovratnih sredstava iz članka 58. stavka 5., PDV nije prihvatljiv za dio troškova ulaganja koji odgovara programskoj potpori u obliku bespovratnih sredstava, osim ako se ne može osigurati povrat PDV-a za troškove ulaganja u okviru nacionalnog zakonodavstva o PDV-u ili ako je dio troškova ulaganja koji odgovara programskoj potpori u obliku bespovratnih sredstava niži od 5 000 000 EUR (uključujući PDV);
- iv. za fondove za male projekte i ulaganja krajnjih primatelja u kontekstu fondova za male projekte u okviru Interrega.

Točka (b) prvog podstavka ne primjenjuje se na operacije povezane s očuvanjem okoliša.

- 2. Uredbama za pojedini fond mogu se utvrditi dodatni troškovi koji nisu prihvatljivi za doprinos iz svakog fonda.

Članak 65.
Trajnost operacija

1. Država članica vraća doprinos iz fondova operaciji koja obuhvaća ulaganje u infrastrukturu ili proizvodno ulaganje ako u razdoblju od pet godina od završnog plaćanja korisniku ili u razdoblju utvrđenom u pravilima o državnim potporama, ako je primjenjivo, ta operacija podliježe bilo čemu od sljedećeg:
 - (a) prestanku ili premještanju proizvodne aktivnosti izvan regije razine NUTS 2 u kojoj je primila potporu;
 - (b) promjeni vlasništva nad jedinicom infrastrukture čime se trgovačkom društvu ili javnom tijelu daje neopravdana prednost;
 - (c) znatnoj promjeni koja utječe na njezinu prirodu, ciljeve ili provedbene uvjete zbog koje bi se doveli u pitanje njezini prvotni ciljevi.

Država članica može skratiti rok utvrđen u prvom podstavku na tri godine u slučajevima koji se odnose na održavanje ulaganja ili radna mjesta koja su stvorili MSP-ovi.

Vraćanje od strane države članice zbog neusklađenosti s ovim člankom razmjerno je razdoblju neusklađenosti.

2. Operacije koje primaju potporu iz fonda ESF+ ili FPT-a u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkama (k), (l) i (m) Uredbe o FPT-u vraćaju potporu ako podliježu obvezi održavanja ulaganja u skladu s pravilima o državnim potporama.

3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na programske doprinose financijskim instrumentima ili iz financijskih instrumenata ili bilo kojoj operaciji u okviru koje proizvodna aktivnost prestaje zbog stečaja koji se ne smatra prijevarom.

Članak 66.

Premještanje

1. Rashodi nastali zbog premještanja nisu prihvatljivi za doprinos iz fondova.
2. Ako doprinos iz fondova predstavlja državnu potporu, upravljačko tijelo utvrđuje da se njime ne podupiru premještanja u skladu s člankom 14. stavkom 16. Uredbe (EU) br. 651/2014.

Članak 67.

Posebna pravila o prihvatljivosti za bespovratna sredstva

1. Doprinosi u naravi u obliku izvršavanja radova ili osiguravanja robe, usluga, zemljišta i nekretnina za koje nije izvršeno plaćanje potkrijepljeno računima ili dokumentima jednake dokazne vrijednosti mogu biti prihvatljivi pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) javna potpora isplaćena za operaciju koja uključuje doprinose u naravi po završetku operacije ne premašuje ukupne prihvatljive rashode, isključujući doprinose u naravi;

- (b) vrijednost pripisana doprinosima u naravi ne premašuje općenito prihvaćene troškove na dotičnom tržištu;
- (c) vrijednost i isporuka doprinosa u naravi mogu se neovisno procijeniti i provjeriti;
- (d) u slučaju osiguravanja zemljišta ili nekretnine može se, za potrebe ugovora o zakupu, izvršiti plaćanje nominalnog godišnjeg iznosa koji ne premašuje jednu jedinicu valute države članice;
- (e) u slučaju doprinosa u naravi u obliku neplaćenog rada vrijednost tog rada određuje se uzimajući u obzir provjereno utrošeno vrijeme i stopu nadoknade za jednaki rad.

Vrijednost zemljišta ili nekretnine iz prvog podstavka točke (d) ovog stavka potvrđuje neovisan kvalificiran stručnjak ili propisno ovlašteno službeno tijelo i ona ne premašuje ograničenje iz članka 64. stavka 1. točke (b).

2. Troškovi amortizacije za koje nije izvršeno plaćanje za koje postoje računi mogu se smatrati prihvatljivima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) ako je to dopušteno pravilima o prihvatljivosti programa;

- (b) ako je iznos rashoda propisno opravdan popratnim dokumentima jednake dokazne vrijednosti kao ona koju imaju računi za prihvatljive troškove ako su oni nadoknađeni u obliku iz članka 53. stavka 1. točke (a);
- (c) troškovi se odnose isključivo na razdoblje potpore operaciji;
- (d) javna bespovratna sredstva nisu doprinijela stjecanju amortizirane imovine.

Članak 68.

Posebna pravila o prihvatljivosti za financijske instrumente

1. Prihvatljive rashode financijskog instrumenta čine ukupni iznos programskog doprinosa plaćenog ili, u slučaju jamstava, izdvojenog za ugovore o jamstvu u okviru financijskog instrumenta tijekom razdoblja prihvatljivosti, pri čemu taj iznos odgovara:
 - (a) plaćanjima krajnjim primateljima, u slučaju zajmova, vlasničkih i kvazivlasničkih ulaganja;
 - (b) izdvojenim sredstvima za ugovore o jamstvu, neovisno o tome jesu li još na snazi ili su već istekli, kako bi se provelo moguće aktiviranje jamstva za gubitke, izračunano na temelju faktora multiplikacije utvrđenog za odnosne temeljne isplaćene nove zajmove, vlasnička ili kvazivlasnička ulaganja u krajnje primatelje;

- (c) plaćanjima krajnjim primateljima ili u korist krajnjih primatelja ako se financijski instrumenti kombiniraju s drugim doprinosom Unije u operaciji jedinstvenog financijskog instrumenta u skladu s člankom 58. stavkom 5.;
 - (d) plaćanjima naknada za upravljanje i povratu troškova upravljanja koji su nastali za tijela koja provode financijski instrument.
2. Ako se financijski instrument provodi tijekom uzastopnih programskih razdoblja, potpora se može pružiti krajnjim primateljima, ili u njihovu korist, uključujući troškove i naknade za upravljanje, na temelju sporazuma sklopljenih u prethodnom programskom razdoblju, pod uvjetom da je takva potpora u skladu s pravilima prihvatljivosti za sljedeće programsko razdoblje. U takvim se slučajevima prihvatljivost rashoda podnesenih u zahtjevima za plaćanje određuje u skladu s pravilima odgovarajućeg programskog razdoblja.
3. U pogledu stavka 1. točke (b), ako subjekt koji ostvaruje korist od jamstava nije isplatio planirani iznos novih zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja krajnjim primateljima u skladu s faktorom multiplikacije, prihvatljivi rashodi smanjuju se razmjerno tome. Faktor multiplikacije može se preispitati ako je to opravdano naknadnim promjenama tržišnih uvjeta. Takvo preispitivanje nema retroaktivni učinak.

4. Za stavak 1. točku (d) naknade za upravljanje temelje se na uspješnosti.

Ako se tijela koja provode holding fond biraju izravnom dodjelom ugovora na temelju članka 59. stavka 3., iznos troškova i naknada za upravljanje plaćenih tim tijelima koji se može prijaviti kao prihvatljivi rashod podliježe pragu od najviše 5 % ukupnog iznosa programskih doprinosa isplaćenih krajnjim primateljima u zajmovima ili izdvojenih za ugovore o jamstvu te najviše 7 % ukupnog iznosa programskih doprinosa isplaćenih krajnjim primateljima u vlasničkim i kvazivlasničkim ulaganjima.

Ako se tijela koja provode posebni fond biraju izravnom dodjelom ugovora na temelju članka 59. stavka 3., iznos troškova i naknada za upravljanje plaćenih tim tijelima koji se može prijaviti kao prihvatljivi rashod podliježe pragu od najviše 7 % ukupnog iznosa programskih doprinosa isplaćenih krajnjim primateljima u zajmovima ili izdvojenih za ugovore o jamstvu te najviše 15 % ukupnog iznosa programskih doprinosa isplaćenih krajnjim primateljima u vlasničkim i kvazivlasničkim ulaganjima.

Ako se tijela koja provode holding fond ili posebne fondove, ili oba, biraju u natječajnom postupku u skladu s primjenjivim pravom, iznos troškova i naknada za upravljanje utvrđuje se u sporazumu o financiranju i odražava rezultat natječajnog postupka.

5. Ako su naknade za obradu ili bilo koji njihov dio naplaćene krajnjim primateljima, ne prijavljuju se kao prihvatljivi rashodi.

6. Prihvatljivi rashodi prijavljeni u skladu sa stavkom 1. ne premašuju zbroj ukupnog iznosa potpore iz fondova isplaćenog za potrebe tog stavka i odgovarajućeg nacionalnog sufinanciranja.

GLAVA VI.

UPRAVLJANJE I KONTROLA

POGLAVLJE I.

Opća pravila o upravljanju i kontroli

Članak 69.

Odgovornosti država članica

1. Država članica ima sustave upravljanja i kontrole za svoje programe u skladu s ovom glavom i osigurava njihovo funkcioniranje u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja i ključnim zahtjevima navedenima u Prilogu XI.

2. Države članice osiguravaju zakonitost i pravilnost rashoda navedenih u računovodstvenoj dokumentaciji podnesenoj Komisiji i poduzimaju sva potrebna djelovanja kako bi spriječile, otkrile i ispravile te prijavile nepravilnosti, uključujući prijekare. Ta djelovanja obuhvaćaju prikupljanje informacija o stvarnim vlasnicima primatelja sredstava Unije u skladu s Prilogom XVII. Pravila koja se odnose na prikupljanje i obradu takvih podataka moraju biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka. Komisija, Europski ured za borbu protiv prijekara i Revizorski sud imaju potreban pristup tim informacijama.

Za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI, obveze u pogledu prikupljanja informacija o stvarnim vlasnicima primatelja sredstava Unije u skladu s Prilogom XVII. kako je utvrđeno u prvom podstavku primjenjuju se od 1. siječnja 2023.

3. Države članice na zahtjev Komisije poduzimaju djelovanja potrebna za osiguranje djelotvornog funkcioniranja svojih sustava upravljanja i kontrole te zakonitost i pravilnost rashoda podnesenih Komisiji. Ako je to djelovanje revizija, dužnosnici Komisije ili njihovi ovlašteni predstavnici mogu sudjelovati u njoj.
4. Države članice osiguravaju kvalitetu, točnost i pouzdanost sustava praćenja i podataka o pokazateljima.

5. Države članice osiguravaju objavu informacija u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i uredbama za pojedine fondove, osim ako pravo Unije ili nacionalno pravo isključuje takvu objavu radi sigurnosti, javnog poretka, kaznenih istraga ili zaštite osobnih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.
6. Države članice imaju sustave i postupke kako bi osigurale da se svi dokumenti potrebni za revizijski trag kako je utvrđeno u Prilogu XIII. evidentiraju u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 82.
7. Države članice imaju mehanizme kojima se osigurava djelotvorno razmatranje pritužbi u vezi s fondovima. Opseg, pravila i postupci takvih mehanizama odgovornost su država članica u skladu s njihovim institucionalnim i pravnim okvirom. Time se ne dovodi u pitanje općenita mogućnost da građani i dionici upute pritužbe Komisiji. Države članice na zahtjev Komisije razmatraju pritužbe koje su podnesene Komisiji i koje ulaze u područje primjene njihovih programa te obavješćuju Komisiju o rezultatima tih razmatranja.

Za potrebe ovog članka pritužbe obuhvaćaju sve sporove između potencijalnih i odabranih korisnika u pogledu predložene ili odabrane operacije i sve sporove s trećim stranama o provedbi programa ili operacija obuhvaćenih programom, neovisno o kvalifikaciji sredstava pravne zaštite utvrđenih nacionalnim pravom.

8. Države članice osiguravaju da se sve razmjene informacija između korisnika i programskih tijela provode putem elektroničkih sustava za razmjenu podataka u skladu s Prilogom XIV.

Države članice promiču prednosti elektroničke razmjene podataka i u tom pogledu pružaju svu potrebnu potporu korisnicima.

Odstupajući od prvog podstavka, upravljačko tijelo može iznimno, na izričit zahtjev korisnika, prihvatiti razmjenu informacija u papirnatom obliku, ne dovodeći u pitanje svoju obvezu evidentiranja i pohranjivanja podataka u skladu s člankom 72. stavkom 1. točkom (e).

Za programe koji primaju potporu iz fondova EFPR, FAMI, FUS i BMVI prvi se podstavak primjenjuje od 1. siječnja 2023.

Prvi se podstavak ne primjenjuje na programe ili prioritete iz članka 4. stavka 1. točke (m) Uredbe o fondu ESF+.

9. Države članice osiguravaju da se sve službene razmjene informacija s Komisijom provode putem elektroničkih sustava za razmjenu podataka u skladu s Prilogom XV.
10. Države članice pružaju, ili osiguravaju da upravljačka tijela pružaju, predviđanja iznosa zahtjeva za plaćanje koji će se podnijeti za trenutačnu i sljedeću kalendarsku godinu do 31. siječnja i 31. srpnja, u skladu s Prilogom VIII.

11. Svaka država članica najkasnije do podnošenja konačnog zahtjeva za plaćanje za prvu obračunsku godinu, a ni u kojem slučaju kasnije od 30. lipnja 2023., utvrđuje opis sustava upravljanja i kontrole u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XVI. Ona ažurira taj opis kako bi odražavao naknadne izmjene.
12. Države članice izvješćuju o nepravilnostima u skladu s kriterijima za utvrđivanje slučajeva nepravilnosti koje treba prijaviti, podacima koje treba dostaviti, kao i formatima za izvješćivanje iz Priloga XII.

Članak 70.

Ovlasti i odgovornosti Komisije

1. Komisija potvrđuje da države članice imaju sustave upravljanja i kontrole usklađene s ovom Uredbom i da ti sustavi djelotvorno i učinkovito rade tijekom provedbe programâ. Za potrebe svog vlastitog revizijskog rada, Komisija izrađuje revizijsku strategiju i plan revizije koji se temelje na procjeni rizika.

Komisija i tijela za reviziju koordiniraju svoje planove revizije.

2. Komisija provodi revizije do tri kalendarske godine nakon prihvaćanja računovodstvene dokumentacije u koju su uključeni dotični rashodi. To se razdoblje ne primjenjuje na operacije za koje postoji sumnja na prijevaru.

3. Za potrebe svojih revizija dužnosnici Komisije ili njihovi ovlaštteni predstavnici imaju pristup svoj potrebnoj evidenciji, dokumentima i metapodacima, neovisno o mediju na kojem su pohranjeni, koji se odnose na operacije koje primaju potporu iz fondova ili na sustave upravljanja i kontrole te primaju preslike u specifičnom zatraženom formatu.
4. Za revizije na terenu primjenjuje se i sljedeće:
 - (a) Komisija obavješćuje nadležno programsko tijelo najmanje 15 radnih dana unaprijed, osim u hitnim slučajevima; službenici ili ovlaštteni predstavnici države članice mogu sudjelovati u takvim revizijama;
 - (b) ako se primjenom nacionalnih odredaba određena djelovanja zadržavaju samo za posebno imenovane službenike u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, dužnosnici Komisije i ovlaštteni predstavnici imaju pristup informacijama koje su dobivene na taj način ne dovodeći u pitanje nadležnost nacionalnih sudova i uz potpuno poštovanje temeljnih prava dotičnih pravnih subjekata;
 - (c) Komisija nadležnom tijelu države članice dostavlja preliminarne nalaze revizije najkasnije tri mjeseca nakon posljednjeg dana revizije;

- (d) Komisija dostavlja izvješće o reviziji najkasnije tri mjeseca nakon što primi potpuni odgovor nadležnog tijela države članice na preliminarne nalaze revizije; odgovor države članice smatra se potpunim, osim ako Komisija zatraži dodatne informacije ili revidirani dokument u roku od dva mjeseca od datuma primitka odgovora države članice.

Za potrebe poštovanja rokova utvrđenih u prvom podstavku točkama (c) i (d) ovog stavka Komisija stavlja na raspolaganje preliminarne nalaze revizije i izvješće o reviziji na barem jednom od službenih jezika institucija Unije.

Rokovi iz prvog podstavka točaka (c) i (d) ovog stavka mogu se produljiti ako se to smatra potrebnim i nakon dogovora Komisije i nadležnog tijela države članice.

Ako se utvrdi rok za odgovor države članice na nalaze preliminarne revizije ili izvješće o reviziji iz prvog podstavka točaka (c) i (d) ovog stavka, taj rok počinje nakon što nadležno tijelo države članice te dokumente zaprimi na barem jednom od službenih jezika dotične države članice.

Članak 71.
Programska tijela

1. Za potrebe članka 63. stavka 3. Financijske uredbe država članica utvrđuje upravljačko tijelo i tijelo za reviziju za svaki program. Ako država članica povjeri računovodstvenu funkciju tijelu koje nije upravljačko tijelo u skladu s člankom 72. stavkom 2. ove Uredbe, dotično tijelo utvrđuje se i kao programsko tijelo. Ista tijela mogu biti odgovorna za više programa.
2. Tijelo za reviziju javno je tijelo. Reviziju može obavljati javno ili privatno tijelo koje nije tijelo za reviziju pod njegovom nadležnošću. Tijelo za reviziju i svako takvo tijelo koje provodi reviziju pod nadležnosti r tijela za reviziju mora biti funkcionalno neovisno od subjekata revizije.
3. Upravljačko tijelo može utvrditi jedno posredničko tijelo ili više njih radi izvršavanja određenih zadataka u okviru njegove odgovornosti. Dogovori između upravljačkog tijela i posredničkih tijela sklapaju se u pisanom obliku.
4. Države članice osiguravaju poštovanje načela razdvajanja funkcija između i unutar programskih tijela.

5. Ako se programom, u skladu s njegovim ciljevima, pruža potpora iz EFRR-a ili fonda ESF+ programu koji se sufinancira u okviru programa Obzor Europa, kako je navedeno u članku 10. stavku 1. točki (b) Uredbe o programu Obzor Europa, upravljačko tijelo relevantnog programa utvrđuje tijelo koje provodi program sufinanciran u okviru programa Obzor Europa kao posredničko tijelo, u skladu sa stavkom 3. ovog članka.
6. Država članica na vlastitu inicijativu može utvrditi koordinacijsko tijelo koje treba biti u vezi s Komisijom i dostavljati joj informacije te koordinirati aktivnosti programskih tijela u toj državi članici.

POGLAVLJE II.

Standardni sustavi upravljanja i kontrole

Članak 72.

Funkcije upravljačkog tijela

1. Upravljačko tijelo odgovorno je za vođenje programa u svrhu ostvarenja ciljeva programa. Ono ima osobito sljedeće funkcije:
 - (a) odabire operacije u skladu s člankom 73., uz iznimku operacija iz članka 33. stavka 3. točke (d);

- (b) izvršava zadaće upravljanja programom u skladu s člankom 74.;
 - (c) pruža potporu radu odbora za praćenje u skladu s člankom 75.;
 - (d) nadzire posrednička tijela;
 - (e) evidentira i elektronički pohranjuje podatke o svakoj operaciji potrebnoj za praćenje, evaluaciju, financijsko upravljanje, provjere i revizije u skladu s Prilogom XVII. i osigurava sigurnost, potpunost i povjerljivost podataka i autentifikaciju korisnikâ.
2. Država članica može povjeriti računovodstvenu funkciju iz članka 76. upravljačkom tijelu ili drugom tijelu.
 3. Za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI računovodstvenu funkciju izvršava upravljačko tijelo ili je ona pod njegovom odgovornošću.

Članak 73.

Odabir operacija koji provodi upravljačko tijelo

1. Za odabir operacija upravljačko tijelo utvrđuje i primjenjuje nediskriminirajuće i transparentne kriterije i postupke kojima se osigurava pristupačnost osobama s invaliditetom, osigurava rodna ravnopravnost i uzimaju u obzir Povelja Europske unije o temeljnim pravima, načelo održivog razvoja te politika Unije o okolišu u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a.

Kriterijima i postupcima osigurava se davanje prioriteta operacijama koje se odabiru u svrhu što većeg iskorištavanja doprinosa financiranja sredstvima Unije ostvarenju ciljeva programa.

2. Pri odabiru operacija upravljačko tijelo:

- (a) osigurava usklađenost odabranih operacija s programom, uključujući njihovu usklađenost s relevantnim strategijama na kojima se program temelji, te pruža djelotvoran doprinos ostvarenju specifičnih ciljeva programa;
- (b) osigurava da su odabrane operacije koje su obuhvaćene područjem primjene uvjeta koji omogućuje provedbu sukladne odgovarajućim strategijama i dokumentima u okviru planiranja uspostavljenima radi ispunjenja tog uvjeta koji omogućuje provedbu;
- (c) osigurava da odabrane operacije predstavljaju najbolji odnos između iznosa potpore, poduzetih aktivnosti i postizanja ciljeva;
- (d) provjerava raspolaže li korisnik potrebnim financijskim sredstvima i mehanizmima za pokrivanje troškova operacija i održavanja za operacije koje obuhvaćaju ulaganje u infrastrukturu ili proizvodno ulaganje, kako bi se osigurala njihova financijska održivost;

- (e) osigurava da odabrane operacije obuhvaćene područjem primjene Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ podliježu procjeni utjecaja na okoliš ili postupku provjere te da je propisno uzeta u obzir procjena alternativnih rješenja na temelju zahtjeva te direktive;
- (f) provjerava, ako su operacije započele prije podnošenja zahtjeva za financiranje upravljačkom tijelu, poštuje li se primjenjivo pravo;
- (g) osigurava da su odabrane operacije obuhvaćene područjem primjene dotičnog fonda i da su pripisane vrsti intervencije;
- (h) osigurava da operacije ne uključuju aktivnosti koje su bile dio operacije koja je bila predmet premještanja u skladu s člankom 66. ili koja bi predstavljala premještanje proizvodne aktivnosti u skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a);
- (i) osigurava da odabrane operacije nisu izravno zahvaćene obrazloženim mišljenjem Komisije u pogledu povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a kojom se ugrožava zakonitost i pravilnost rashoda ili uspješnost operacija;
- (j) osigurava da su ulaganja u infrastrukturu čiji je očekivani životni vijek najmanje pet godina otporna na klimatske promjene.

¹ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

U pogledu točke (b) ovog stavka, u slučaju prvog cilja politike, kako je utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (a) Uredbe o EFRR-u i KF-u, samo operacije koje odgovaraju specifičnim ciljevima iz podtočaka i. i iv. te točke moraju biti usklađene s odgovarajućim strategijama pametne specijalizacije.

3. Upravljačko tijelo osigurava da je korisniku dostavljen dokument u kojem su utvrđeni svi uvjeti za potporu za svaku operaciju, uključujući posebne zahtjeve u pogledu proizvoda ili usluga koji će se isporučiti, plan financiranja, rok za njegovo izvršenje i, ako je primjenjivo, metodu koja će se primijeniti za utvrđivanje troškova operacije i uvjete za plaćanje potpore.
4. Za operacije kojima je dodijeljen pečat izvrsnosti ili su odabrane u okviru programa koji se sufinancira iz programa Obzor Europa, upravljačko tijelo može odlučiti izravno dodijeliti potporu iz EFRR-a ili fonda ESF+, uz uvjet da se takvim operacijama ispunjavaju zahtjevi utvrđeni u stavku 2. točkama (a), (b) i (g).

Uz navedeno, upravljačka tijela mogu na operacije iz prvog podstavka primjenjivati kategorije, maksimalne iznose i metode izračuna prihvatljivih troškova uspostavljene u okviru relevantnog instrumenta Unije. Ti se elementi navode u dokumentu iz stavka 3.

5. Kada upravljačko tijelo odabere operaciju od strateške važnosti, o tome u roku od mjesec dana obavješćuje Komisiju te joj dostavlja sve relevantne informacije o toj operaciji.

Članak 74.

Upravljanje programom koje provodi upravljačko tijelo

1. Upravljačko tijelo:

- (a) provodi upravljačke provjere kako bi provjerilo jesu li isporučeni sufinancirani proizvodi i usluge, je li operacija usklađena s primjenjivim pravom, programom i uvjetima za potporu operacije i:
 - i. ako se troškovi trebaju nadoknaditi na temelju članka 53. stavka 1. točke (a), je li plaćen iznos rashoda koje su prijavili korisnici u odnosu na te troškove te vode li korisnici zasebnu računovodstvenu evidenciju ili se koriste odgovarajućim računovodstvenim kodovima za sve transakcije povezane s operacijom;
 - ii. ako se troškovi trebaju nadoknaditi na temelju članka 53. stavka 1. točaka (b), (c) i (d), jesu li ispunjeni uvjeti za nadoknadu rashoda korisniku;
- (b) ovisno o dostupnosti financiranja osigurava da je korisnik primio cijeli dospjeli iznos najkasnije 80 dana od datuma na koji je korisnik podnio zahtjev za plaćanje; rok se može prekinuti ako informacije koje dostavi korisnik ne dopuštaju upravljačkom tijelu da utvrdi je li iznos dospio;

- (c) uvodi djelotvorne i razmjerne mjere i postupke za borbu protiv prijevara, uzimajući u obzir utvrđene rizike;
- (d) sprečava, otkriva i ispravlja nepravilnosti;
- (e) potvrđuje da su rashodi uneseni u računovodstvenu dokumentaciju zakoniti i pravilni;
- (f) sastavlja izjavu rukovodstva u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XVIII.

U pogledu točke (b) prvog podstavka nikakav se iznos ne oduzima i ne zadržava i ne naplaćuju se nikakva posebna davanja ili druga davanja s jednakovrijednim učinkom koja bi korisnicima mogla umanjiti dospjele iznose.

Za operacije JPP-a upravljačko tijelo izvršava plaćanja na založni račun otvoren u tu svrhu u ime korisnika za upotrebu u skladu sa sporazumom o JPP-u.

2. Upravljačke provjere iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) temelje se na rizicima i moraju biti razmjerne rizicima utvrđenima *ex ante* te biti u pisanom obliku.

Upravljačke provjere obuhvaćaju administrativne provjere zahtjeva za plaćanje koje podnose korisnici te provjere operacija na terenu. Te se provjere provode prije podnošenja računovodstvene dokumentacije u skladu s člankom 98.

3. Ako je upravljačko tijelo ujedno korisnik u okviru programa, mehanizmima za upravljačke provjere jamči se razdvajanje funkcija.

Ne dovodeći u pitanje stavak 2., u Uredbi o Interregu mogu se utvrditi posebna pravila o upravljačkim provjerama primjenjiva na programe Interrega. U uredbama o fondovima FAMI, FUS i BMVI mogu se utvrditi posebna pravila o upravljačkim provjerama koja se primjenjuju ako je korisnik međunarodna organizacija.

Članak 75.

Potpoma koju radu odbora za praćenje pruža upravljačko tijelo

Upravljačko tijelo:

- (a) pravodobno pruža odboru za praćenje sve informacije potrebne kako bi izvršavao svoje zadatke;
- (b) osigurava daljnje postupanje u pogledu odluka i preporuka odbora za praćenje.

Članak 76.

Računovodstvena funkcija

1. Računovodstvena funkcija sastoji se od sljedećih zadataka:
- (a) izrade i podnošenja zahtjeva za plaćanje Komisiji u skladu s člancima 91. i 92.;

- (b) sastavljanja i podnošenja računovodstvene dokumentacije i potvrđivanja njezine potpunosti, točnosti i ispravnosti u skladu s člankom 98. i vođenja elektroničke evidencije o svim elementima računovodstvene dokumentacije, uključujući zahtjeve za plaćanje;
 - (c) pretvaranja iznosa rashoda nastalih u drugoj valuti u euro na temelju mjesečnog računovodstvenog deviznog tečaja Komisije za mjesec tijekom kojeg su rashodi evidentirani u računovodstvenim sustavima tijela odgovornog za obavljanje zadataka utvrđenih u ovom članku.
2. Računovodstvena funkcija ne obuhvaća provjere na razini korisnika.
 3. Odstupajući od stavka 1. točke (c), Uredbom o Interregu može se utvrditi drugačija metoda za preračunavanje iznosa rashoda nastalih u drugoj valuti u euro.

Članak 77.

Funkcije tijela za reviziju

1. Tijelo za reviziju odgovorno je za provedbu revizija sustava, revizija operacija i revizija računovodstvene dokumentacije kako bi Komisiji pružilo neovisno jamstvo u pogledu djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole te zakonitosti i pravilnosti rashoda uključenih u računovodstvenu dokumentaciju podnesenu Komisiji.
2. Revizijski se rad obavlja u skladu s međunarodno priznatim revizijskim standardima.

3. Tijelo za reviziju sastavlja i Komisiji podnosi:
- (a) godišnje revizorsko mišljenje u skladu s člankom 63. stavkom 7. Financijske uredbe i predloškom utvrđenim u Prilogu XIX. ovoj Uredbi koje se temelji na izvršenoj revizijskom radu te obuhvaća sljedeće različite sastavnice:
 - i. potpunost, točnost i istinitost računovodstvene dokumentacije;
 - ii. zakonitost i pravilnost rashoda uključenih u računovodstvenu dokumentaciju podnesenu Komisiji;
 - iii. djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole;
 - (b) godišnje izvješće o kontroli koje ispunjava zahtjeve članka 63. stavka 5. točke (b) Financijske uredbe, u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XX. ovoj Uredbi., kojim se podupire godišnje revizorsko mišljenje iz točke (a) ovog stavka te u kojem se navodi sažetak rezultata, uključujući analizu naravi i opsega pogrešaka i nedostataka sustavâ, kao i predložena i provedena korektivna djelovanja, nastalu ukupnu stopu pogreške i stopu preostale pogreške za rashode koji su navedeni u računovodstvenoj dokumentaciji podnesenoj Komisiji.
4. Ako su programi grupirani za potrebe revizija operacija na temelju članka 79. stavka 2. drugog podstavka, informacije propisane stavkom 3. točkom (b) ovog članka mogu se objediniti u jedno izvješće.

5. Tijelo za reviziju dostavlja Komisiji izvješća o reviziji sustava neposredno nakon zaključenja kontradiktornog postupka s relevantnim subjektima nad kojima se provodi revizija.
6. Komisija i tijela za reviziju sastaju se redovito, barem jednom godišnje, osim ako je dogovoreno drukčije, kako bi ispitali revizijsku strategiju, godišnje izvješće o kontroli i revizorsko mišljenje, kako bi koordinirali svoje planove i metode revizije te kako bi razmijenili mišljenja o pitanjima koja se odnose na poboljšanje sustava upravljanja i kontrole.

Članak 78.

Revizijska strategija

1. Tijelo za reviziju nakon savjetovanja s upravljačkim tijelom priprema revizijsku strategiju na temelju procjene rizika, uzimajući u obzir opis sustava upravljanja i kontrole naveden u članku 69. stavku 11., kojom moraju biti obuhvaćene revizije sustava i revizije operacija. Revizijska strategija uključuje revizije sustava novoutvrđenih upravljačkih tijela i tijela zaduženih za računovodstvenu funkciju. Takve revizije provode se u roku od 21 mjeseca od odluke o odobrenju programa ili izmjene programa kojim se utvrđuje takvo tijelo. Revizijska strategija priprema se u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XXII. i ažurira se jedanput godišnje nakon što su Komisiji dostavljeni prvo godišnje izvješće o kontroli i revizorsko mišljenje. Može obuhvaćati jedan program ili više njih.
2. Revizijska strategija na zahtjev se dostavlja Komisiji.

Članak 79.
Revizije operacija

1. Revizije operacija obuhvaćaju rashode prijavljene Komisiji u obračunskoj godini na temelju uzorka. Taj je uzorak reprezentativan i temelji se na statističkim metodama uzorkovanja.
2. Ako se statistički skup sastoji od manje od 300 jedinica uzorka, može se primjenjivati nestatistička metoda uzorkovanja u skladu sa stručnom procjenom tijela za reviziju. U takvim slučajevima veličina uzorka dovoljna je da bi tijelu za reviziju omogućila da pripremi valjano revizorsko mišljenje. Nestatistička metoda uzorkovanja obuhvaća najmanje 10 % nasumično odabranih jedinica uzorka u statističkom skupu podataka tijekom obračunske godine.

Statistički uzorak može obuhvatiti jedan ili više programa koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i FPT-a te, podložno stratifikaciji prema potrebi, jedno programsko razdoblje ili više njih u skladu sa stručnom procjenom tijela za reviziju.

Uzorak operacija koje primaju potporu iz fondova EFPRA, FAMI, FUS i BMVI obuhvaća operacije koje primaju potporu iz svakog od fondova zasebno.

3. Revizije operacija obuhvaćaju provjere na licu mjesta fizičke provedbe operacije samo ako se to zahtijeva vrstom dotične operacije.

U Uredbi o fondu ESF+ mogu se utvrditi posebne odredbe za programe ili prioritete na temelju članka 4. stavka 1. točke (m) te uredbe. U uredbama o fondovima FAMI, FUS i BMVI mogu se utvrditi posebne odredbe za reviziju operacija u kojima je korisnik međunarodna organizacija. U Uredbi o Interregu mogu se utvrditi posebna pravila za reviziju operacija primjenjiva na programe Interrega.

Revizije se provode na temelju pravila koja su na snazi u trenutku provođenja aktivnosti u okviru operacije.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 114. kako bi dopunila ovaj članak utvrđivanjem standardiziranih gotovih metodologija i modaliteta uzorkovanja koji obuhvaćaju jedno programsko razdoblje ili više njih.

Članak 80.

Mehanizmi jedinstvene revizije

1. Pri provedbi revizija Komisija i tijela za reviziju propisno uzimaju u obzir načela jedinstvene revizije i proporcionalnosti u pogledu razine rizika za proračun Unije. Time se posebice izbjegava udvostručenje revizija i upravljačkih provjera istih rashoda prijavljenih Komisiji u svrhu svođenja troškova upravljačkih provjera i revizija te administrativnog opterećenja za korisnike na najmanju moguću mjeru.

Komisija i tijela za reviziju prvo upotrebljavaju sve informacije i evidencije iz članka 72. stavka 1. točke (e), uključujući rezultate upravljačkih provjera, te traže i pribavljaju dodatne dokumente i revizijske dokaze od dotičnih korisnika samo ako je to, na temelju njihove stručne procjene, potrebno za potporu čvrstih zaključaka revizije.

2. Za programe za koje Komisija zaključi da je mišljenje tijela za reviziju pouzdano i da dotična država članica sudjeluje u pojačanoj suradnji u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja, revizije koje provodi sama Komisija ograničavaju se na revizije rada tijela za reviziju.
3. Prije podnošenja računovodstvene dokumentacije za obračunsku godinu u kojoj je operacija završena, Komisija ili tijelo za reviziju provode samo jednu reviziju u pogledu operacija u kojima ukupni prihvatljivi rashodi ne premašuju 400 000 EUR za EFRR ili Kohezijski fond, 350 000 EUR za FPT, 300 000 EUR za ESF+, odnosno 200 000 EUR za fondove EFPRA, FAMI, FUS ili BMVI.

Druge operacije podliježu samo jednoj reviziji u obračunskoj godini koju provodi tijelo za reviziju ili Komisija prije podnošenja računovodstvene dokumentacije za obračunsku godinu u kojoj je operacija završena. Operacije ne podliježu reviziji koju provodi Komisija ili tijelo za reviziju ni u jednoj godini ako je reviziju te godine već proveo Revizorski sud, pod uvjetom da rezultate revizije tih operacija koju je izvršio Revizorski sud za potrebe izvršavanja svojih zadaća može upotrebljavati tijelo za reviziju ili Komisija.

4. Neovisno o stavku 3., sve operacije mogu biti predmet više od jedne revizije ako tijelo za reviziju na temelju svoje stručne procjene zaključi da nije moguće donijeti valjano revizorsko mišljenje.
5. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se ako:
 - (a) postoji poseban rizik od nepravilnosti ili sumnja na prijevaru;
 - (b) postoji potreba za ponavljanjem rada tijela za reviziju kako bi se dobilo jamstvo u pogledu njegova djelotvornog funkcioniranja;
 - (c) postoje dokazi o ozbiljnim nedostacima u radu tijela za reviziju.

Članak 81.

Upravljačke provjere i revizije financijskih instrumenata

1. Upravljačko tijelo provodi upravljačke provjere na licu mjesta u skladu s člankom 74. stavkom 1. samo na razini tijela koja provode financijski instrument te, u kontekstu jamstvenih fondova, na razini tijela koja pružaju temeljne isplaćene nove zajmove. Upravljačko tijelo može se osloniti na provjere koje provode vanjska tijela i ne provoditi upravljačke provjere na terenu, pod uvjetom da ima dostatne dokaze o stručnosti tih vanjskih tijela.
2. Upravljačko tijelo ne provodi provjere na terenu na razini EIB-a ili drugih međunarodnih financijskih institucija u kojima je država članica dioničar.

Međutim, EIB ili druge međunarodne financijske institucije u kojima je država članica dioničar upravljačkom tijelu dostavljaju izvješća o kontroli kojima se podupiru zahtjevi za plaćanje.

3. Tijelo za reviziju provodi revizije sustava i operacija u skladu s člancima 77., 79. ili 83., prema potrebi, na razini tijela koja provode financijski instrument te, u kontekstu jamstvenih fondova, na razini tijela koja pružaju temeljne nove zajmove. Tijelo za reviziju može uzeti u obzir rezultate revizije vanjskih revizora tijela koja provode financijski instrument za potrebe općeg jamstva i na temelju toga tijelo za reviziju može odlučiti ograničiti svoj revizijski rad.
4. U kontekstu jamstvenih fondova tijela odgovorna za reviziju programa mogu provesti revizije tijela koja pružaju nove temeljne zajmove samo kada se dogodi jedna od navedenih situacija ili više njih:
 - (a) popratni dokumenti kojima se dokazuje potpora financijskih instrumenata krajnjim primateljima nisu dostupni na razini upravljačkog tijela ili na razini tijela koja provode financijski instrument;
 - (b) postoje dokazi da dokumenti dostupni na razini upravljačkog tijela ili na razini tijela koja provode financijski instrument ne pokazuju istinitu i točnu evidenciju pružene potpore.

5. Tijelo za reviziju ne provodi revizije na razini EIB-a ili drugih međunarodnih financijskih institucija u kojima je država članica dioničar za financijske instrumente koje ta tijela provode.

Međutim, EIB ili druge međunarodne financijske institucije u kojima je država članica dioničar dostavljaju Komisiji i tijelu za reviziju godišnje izvješće o reviziji koje su sastavili njihovi vanjski revizori do kraja svake kalendarske godine. Tim izvješćem obuhvaćeni su elementi navedeni u Prilogu XXI. i na njemu se temelji rad tijela za reviziju.

6. EIB ili druge međunarodne financijske institucije pružaju programskim tijelima sve dokumente koji su im potrebni za ispunjavanje obveza.

Članak 82.

Raspoloživost dokumenata

1. Ne dovodeći u pitanje pravila o državnoj potpori, upravljačko tijelo osigurava da se svi popratni dokumenti povezani s operacijom koja prima potporu iz fondova čuvaju na primjerenom razini tijekom razdoblja od pet godina od 31. prosinca godine u kojoj je izvršeno posljednje plaćanje upravljačkog tijela korisniku.
2. Vremensko razdoblje iz stavka 1. prekida se u slučaju pravnog postupka ili na zahtjev Komisije.

POGLAVLJE III.

Oslanjanje na nacionalne sustave upravljanja

Članak 83.

Pojačani proporcionalni mehanizmi

Država članica može primijeniti sljedeće pojačane proporcionalne mehanizme za sustav upravljanja i kontrole programa ako su ispunjeni uvjeti iz članka 84.:

- (a) odstupajući od članka 74. stavka 1. točke (a) i članka 74. stavka 2., upravljačko tijelo može primijeniti samo nacionalne postupke za provedbu upravljačkih provjera;
- (b) odstupajući od članka 77. stavka 1. u pogledu revizija sustava i članka 79. stavaka 1. i 3. u pogledu revizija operacija, tijelo za reviziju može ograničiti svoje revizijsko djelovanje na revizije operacija koje obuhvaćaju uzorak utemeljen na statističkom odabiru 30 jedinica uzorka za dotični program ili dotičnu skupinu programa;

Za potrebe upravljačkih provjera iz prvog podstavka točke (a) upravljačko tijelo može se osloniti na provjere koje provode vanjska tijela pod uvjetom da ima dostatne dokaze o stručnosti tih tijela.

U pogledu prvog podstavka točke (b), ako se statistički skup sastoji od manje od 300 jedinica uzorka, tijelo za reviziju može primijeniti nestatističku metodu uzorkovanja u skladu s člankom 79. stavkom 2.

Komisija ograničava vlastite revizije na pregled rada tijela za reviziju s pomoću ponovne provjere samo na toj razini, osim ako dostupne informacije ukazuju na ozbiljne nedostatke u radu tijela za reviziju.

Članak 84.

Uvjeti za primjenu pojačanih proporcionalnih mehanizama

1. Država članica može primijeniti pojačane proporcionalne mehanizme iz članka 83. u bilo kojem trenutku tijekom programskog razdoblja ako je Komisija u svojim objavljenim godišnjim izvješćima o radu za posljednje dvije godine koje prethode takvoj odluci države članice potvrdila da sustav upravljanja i kontrole programa djelotvorno funkcionira te da je ukupna stopa pogreške za svaku godinu 2 % ili niža. Pri procjeni djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole programa Komisija uzima u obzir sudjelovanje dotične države članice u pojačanoj suradnji u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja.

Ako država članica odluči primijeniti pojačane proporcionalne mehanizme iz članka 83., obavješćuje Komisiju o primjeni tih mehanizama. U takvom se slučaju mehanizmi primjenjuju od početka sljedeće obračunske godine.

2. Na početku programskog razdoblja država članica može primijeniti pojačane proporcionalne mehanizme iz članka 83. pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. ovog članka u pogledu sličnog programa provedenog u razdoblju 2014.–2020. te ako se mehanizmi upravljanja i kontrole uspostavljeni za program u razdoblju 2021.–2027. uvelike nastavljaju na mehanizme iz prethodnog programa. U takvom se slučaju mehanizmi primjenjuju od početka programa.
3. Država članica uspostavlja i primjereno ažurira opis sustava upravljanja i kontrole i revizijske strategije utvrđenih u članku 69. stavka 11. i članka 78.

Članak 85.

Prilagodba tijekom programskog razdoblja

1. Ako Komisija ili tijelo za reviziju, na temelju provedenih revizija i godišnjeg izvješća o kontroli, zaključi da uvjeti utvrđeni u članku 84. više nisu ispunjeni, Komisija od tijela za reviziju zahtijeva da provede dodatni revizijski rad u skladu s člankom 69. stavkom 3. i utvrdi da su poduzeta korektivna djelovanja.

2. Ako se sljedećim godišnjim izvješćem o kontroli potvrdi da uvjeti i dalje nisu ispunjeni, čime se ograničava uvjerenje pruženo Komisiji o djelotvornom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole te o zakonitosti i pravilnosti rashoda, Komisija od tijela za reviziju zahtijeva da provede revizije sustava.
3. Nakon što državi članici pruži mogućnost da iznese svoja opažanja, Komisija može obavijestiti državu članicu da se pojačani proporcionalni mehanizmi utvrđeni u članku 83. više ne primjenjuju od početka sljedeće obračunske godine.

GLAVA VII.
FINANCIJSKO UPRAVLJANJE, PODNOŠENJE
I ISPITIVANJE RAČUNOVODSTVENE DOKUMENTACIJE
I FINANCIJSKI ISPRAVCI

POGLAVLJE I.
Financijsko upravljanje

ODJELJAK I.
OPĆA RAČUNOVODSTVENA PRAVILA

Članak 86.

Proračunske obveze

1. Odluka o odobrenju programa u skladu s člankom 23. predstavlja odluku o financiranju u smislu članka 110. stavka 1. Financijske uredbe, a njezino priopćenje dotičnoj državi članici predstavlja pravnu obvezu.

Tom se odlukom utvrđuje ukupni doprinos Unije po fondu i po godini. Međutim, za programe u okviru cilja „Ulaganja za radna mjesta i rast” iznos koji odgovara 50 % doprinosa za 2026. i 2027. („iznos fleksibilnosti”) po programu u svakoj državi članici zadržava se i konačno se dodjeljuje programu samo nakon donošenja odluke Komisije koja slijedi nakon preispitivanja sredinom programskog razdoblja u skladu s člankom 18.

2. Komisija preuzima proračunske obveze Unije u odnosu na svaki program u godišnjim obrocima za svaki fond u razdoblju između 1. siječnja 2021. i 31. prosinca 2027.
3. Odstupajući od članka 111. stavka 2. Financijske uredbe, proračunske obveze za prvi obrok slijede nakon što Komisija usvoji program.

Članak 87.

Upotreba eura

Svi iznosi utvrđeni u programima kojima države članice izvješćuju Komisiju ili ih prijavljuju Komisiji izražavaju se u eurima.

Članak 88.

Vraćanje

1. Svako vraćanje u proračun Unije izvršava se prije datuma dospijeća navedenog u nalogu za povrat koji je sastavljen u skladu s člankom 98. Financijske uredbe. Datum dospijeća je zadnji dan drugog mjeseca nakon izdavanja naloga.
2. Svako kašnjenje u vraćanju ima za posljedicu zatezne kamate, koje teku od datuma dospijeća i završavaju s datumom stvarne uplate. Takva je kamatna stopa jedan i pol postotni bod viša od stope koju primjenjuje Europska središnja banka za svoje glavne operacije refinanciranja na prvi radni dan mjeseca u kojem nastupa datum dospijeća.

ODJELJAK II.

PRAVILA ZA PLAĆANJA DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 89.

Vrste plaćanja

Plaćanja imaju oblik predfinanciranja, međuplaćanja i plaćanja preostalih iznosa po računima za obračunsku godinu.

Članak 90.
Predfinanciranje

1. Komisija isplaćuje predfinanciranje na osnovi ukupne potpore iz fondova kako je utvrđeno u odluci o odobrenju programa.
2. Predfinanciranje za svaki fond isplaćuje se u godišnjim obrocima prije 1. srpnja svake godine, ovisno o raspoloživosti sredstava, kako slijedi:
 - (a) 2021.: 0,5 %;
 - (b) 2022.: 0,5 %;
 - (c) 2023.: 0,5 %;
 - (d) 2024.: 0,5 %;
 - (e) 2025.: 0,5 %;
 - (f) 2026.: 0,5 %.

Ako je program donesen nakon 1. srpnja 2021., prijašnji obroci isplaćuju se u godini donošenja.

3. Odstupajući od stavka 2., posebna pravila o predfinanciranju za programe Interrega utvrđuju se u Uredbi o Interregu.

4. Odstupajući od stavka 2., posebna pravila o predfinanciranju za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI utvrđuju se u uredbama za pojedine fondove.
5. Iznos isplaćen kao predfinanciranje za 2021. i 2022. poravnava se u računima Komisije svake godine, a za godine od 2023. do 2026. najkasnije s konačnom obračunskom godinom, u skladu s člankom 100.

Za programe koji primaju potporu iz fondova FAMI, FUS i BMVI iznos isplaćen kao predfinanciranje poravnava se u računima Komisije najkasnije u konačnoj obračunskoj godini.

6. Sve kamate nastale predfinanciranjem upotrebljavaju se za dotični program na jednak način kao fondovi i navode se u računovodstvenoj dokumentaciji za konačnu obračunsku godinu.

Članak 91.

Zahtjevi za plaćanje

1. Država članica podnosi najviše šest zahtjeva za plaćanje po programu, fondu i obračunskoj godini. Svake se godine može podnijeti jedan zahtjev za plaćanje u bilo kojem trenutku tijekom svakog razdoblja između sljedećih datuma: 28. veljače, 31. svibnja, 31. srpnja, 31. listopada, 30. studenoga i 31. prosinca.

Smatra se da posljednji zahtjev za plaćanje podnesen do 31. srpnja predstavlja konačni zahtjev za plaćanje za obračunsku godinu koja je završila 30. lipnja.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na programe Interrega.

2. Zahtjevi za plaćanje prihvatljivi su samo ako je podnesen posljednji traženi jamstveni paket, kako je navedeno u članku 98.
3. Zahtjevi za plaćanje podnose se Komisiji u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XXIII. te za svaki prioritet i, ako je primjenjivo, po kategoriji regije, obuhvaćaju:
 - (a) ukupni iznos prihvatljivih rashoda nastalih za korisnike i plaćenih pri provedbi operacija povezanih sa specifičnim ciljevima za koje su ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu i operacija povezanih sa specifičnim ciljevima za koje nisu ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu, ali koje doprinose ispunjenju uvjeta koji omogućuju provedbu, kako je navedeno u sustavu tijela koje provodi računovodstvenu funkciju;
 - (b) iznos za tehničku pomoć izračunan u skladu s člankom 36. stavkom 5. točkom (b), ako je primjenjivo;
 - (c) ukupni iznos javnog doprinosa koji je dān ili treba biti dān povezanog sa specifičnim ciljevima za koje su ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu i operacijama povezanim sa specifičnim ciljevima za koje nisu ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu, ali koje doprinose ispunjenju uvjeta koji omogućuju provedbu, kako je navedeno u sustavu tijela koje provodi računovodstvenu funkciju;

- (d) ukupni iznos prihvatljivih rashoda nastalih za korisnike i plaćenih pri provedbi operacija povezanih sa specifičnim ciljevima za koje nisu ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu, uz iznimku operacija koje doprinose ispunjenju uvjeta koji omogućuju provedbu, kako je navedeno u sustavu tijela koje provodi računovodstvenu funkciju.

4. Odstupajući od stavka 3. točke (a), primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako je doprinos Unije dān na temelju članka 51. točke (a), iznosi navedeni u zahtjevu za plaćanje jesu iznosi opravdani napretkom u ispunjenju uvjeta ili postizanju rezultata, u skladu s odlukom iz članka 95. stavka 2. ili u skladu s delegiranim aktom iz članka 95. stavka 4.;
- (b) ako je doprinos Unije dān na temelju članka 51. točaka (c), (d) i (e), iznosi navedeni u zahtjevu za plaćanje jesu iznosi utvrđeni u skladu s odlukom iz članka 94. stavka 3. ili u skladu s delegiranim aktom iz članka 94. stavka 4.;
- (c) za oblike bespovratnih sredstava navedene u članku 53. stavku 1. prvom podstavku točkama (b), (c) i (d) iznosi uključeni u zahtjev za plaćanje jesu troškovi izračunani na primjenjivoj osnovi.

5. Odstupajući od stavka 3., u slučaju državne potpore, zahtjev za plaćanje može uključivati predujmove koje je korisnicima isplatilo tijelo koje dodjeljuje potporu, pod sljedećim kumulativnim uvjetima:

- (a) ti predujmovi podliježu jamstvu banke ili druge financijske institucije s poslovnim nastanom u državi članici ili su pokriveni instrumentom koji služi kao jamstvo javnog tijela ili države članice;
- (b) ti predujmovi ne premašuju 40 % ukupnog iznosa pomoći koja se dodjeljuje korisniku za određenu operaciju;
- (c) ti predujmovi pokriveni su rashodima koje plaćaju korisnici pri provedbi operacije i potkrijepljeni su računima s potvrdom plaćanja ili računovodstvenim dokumentima jednake dokazne vrijednosti najkasnije u roku od tri godine od godine uplate predujma ili 31. prosinca 2029., ovisno o tome što nastupi prije, a u slučaju da se to ne dogodi, sljedeći zahtjev za plaćanje ispravlja se na odgovarajući način.

U svakom zahtjevu za plaćanje koji uključuje predujmove te vrste odvojeno se navodi ukupni plaćeni iznos iz programa u vidu predujmova, iznos koji je pokriven rashodima koje korisnik plaća u roku od tri godine od isplate predujma u skladu s točkom (c) te iznos koji nije pokriven rashodima koje je korisnik platio i za koje još nije prošao rok od tri godine.

6. Odstupajući od stavka 3. točke (c) ovog članka, u slučaju shema za potpore u okviru članka 107. UFEU-a, javni doprinos koji odgovara rashodima uključenima u zahtjev za plaćanje prethodno korisnicima isplaćuje tijelo koje odobrava potporu.

Članak 92.

Posebni elementi za financijske instrumente u zahtjevima za plaćanje

1. Ako se financijski instrumenti provode u skladu s člankom 59. stavkom 1., zahtjevi za plaćanje podneseni u skladu s Prilogom XXIII. obuhvaćaju ukupne isplaćene iznose ili, u slučaju jamstava, izdvojene iznose za ugovore o jamstvu, od strane upravljačkog tijela krajnjim primateljima kako je navedeno u članku 68. stavku 1 točkama (a), (b) i (c).
2. Ako se financijski instrumenti provode u skladu s člankom 59. stavkom 2., zahtjevi za plaćanje koji obuhvaćaju rashode za financijske instrumente podnose se u skladu sa sljedećim uvjetima:
 - (a) iznos naveden u prvom zahtjevu za plaćanje isplaćen je financijskim instrumentima i može predstavljati do 30 % ukupnog iznosa programskih doprinosa za koje su preuzete obveze za financijske instrumente u okviru relevantnog sporazuma o financiranju, u skladu s relevantnim prioritetom i kategorijom regije, ako je primjenjivo;

- (b) iznos naveden u naknadnim zahtjevima za plaćanje podnesenima tijekom razdoblja prihvatljivosti obuhvaća prihvatljive rashode kako je navedeno u članku 68. stavku 1.
3. Iznos naveden u prvom zahtjevu za plaćanje, iz stavka 2. točke (a), poravnava se u računima Komisije najkasnije u konačnoj obračunskoj godini.

Taj se iznos zasebno naznačuje u zahtjevima za plaćanje.

Članak 93.

Zajednička pravila za plaćanje

1. Ne dovodeći u pitanje članak 15. stavke 5. i 6. i podložno raspoloživom financiranju, Komisija izvršava međuplaćanja u roku od 60 dana od datuma na koji je Komisija primila zahtjev za plaćanje.
2. Svako se plaćanje pripisuje prvoj raspoloživoj proračunskoj obvezi dotičnog fonda i odgovarajuće kategorije regije. Komisija kao međuplaćanja nadoknađuje 95 % iznosa navedenih u zahtjevu za plaćanje, što proizlazi iz primjene stope sufinanciranja za svaki prioritet na ukupne prihvatljive rashode ili javni doprinos, prema potrebi. Komisija utvrđuje preostale iznose za nadoknadu ili povrat pri izračunu salda računa u skladu s člankom 100.

3. Potpora iz fondova za prioritet u međuplaćanjima nije viša od iznosa potpore iz fondova za prioritet utvrđen u odluci o odobrenju programa.
4. Ako je doprinos Unije u jednom od oblika iz članka 51. Komisija ne plaća više od iznosa koji je zatražila država članica.
5. Potpora iz fondova za prioritet u plaćanju preostalog iznosa za konačnu obračunsku godinu ne premašuje bilo koji od sljedećih iznosa:
 - (a) javni doprinos prijavljen u zahtjevima za plaćanje;
 - (b) potporu iz fondova koja je plaćena ili treba biti plaćena korisnicima;
 - (c) iznos koji je zatražila država članica.

Iznosi nadoknađeni na temelju članka 36. stavka 5. ne uzimaju se u obzir za potrebe izračuna gornje granice utvrđene u prvom podstavku točki (b) ovog članka.

6. Na zahtjev države članice međuplaćanja se mogu povećati za 10 % iznad stope sufinanciranja koja se primjenjuje na svaki prioritet fondova ako država članica ispunjava jedan od sljedećih uvjeta nakon ... [datuma stupanja na snagu ove Uredbe]:
 - (a) država članica od Unije prima zajam u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 407/2010¹;

¹ Uredba Vijeća (EU) br. 407/2010 od 11. svibnja 2010. o uspostavi Mehanizma za europsku financijsku stabilnost (SL L 118, 12.5.2010., str, 1.).

- (b) država članica prima srednjoročnu financijsku pomoć u okviru Europskog stabilizacijskog mehanizma kako je utvrđeno u Ugovoru o uspostavi Europskog stabilizacijskog mehanizma od 2. veljače 2012. ili kako je navedeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 332/2002¹ uz uvjet provedbe programa makroekonomske prilagodbe;
- (c) državi članici dostupna je financijska pomoć uz uvjet provedbe programa makroekonomske prilagodbe kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća².

Uvećana stopa, koja ne smije premašiti 100 %, primjenjuje se na zahtjeve za plaćanje do kraja kalendarske godine u kojoj isplata povezane financijske pomoći završava.

- 7. Stavak 6. ne primjenjuje se na programe Interrega.

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uspostavi instrumenta srednjoročne financijske pomoći platnim bilancama država članica (SL L 53, 23.2.2002., str. 1.).

² Uredba (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europodručja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost (SL L 140, 27.5.2013., str. 1.).

Članak 94.

Doprinos Unije na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa

1. Komisija može nadoknaditi doprinos Unije programu na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa u skladu s člankom 51., i to na temelju iznosa i stopa koji su odobreni u odluci u skladu sa stavkom 3. ovog članka ili koji su navedeni u delegiranom aktu iz stavka 4. ovog članka.
2. Kako bi iskoristile doprinos Unije programu na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa, države članice Komisiji podnose prijedlog u skladu s predlošcima navedenima u prilogima V. i VI., kao dio podnesenog programa ili kao dio zahtjeva za njegovu izmjenu.

Iznosi i stope koje je predložila država članica utvrđuju se na temelju sljedećega i procjenjuje ih tijelo za reviziju:

- (a) pravedne, ujednačene i provjerljive metode izračuna na temelju jednog od sljedećeg:
 - i. statističkih podataka, drugih objektivnih informacija ili stručne procjene;
 - ii. provjerenih povijesnih podataka;
 - iii. primjene uobičajenih praksi troškovnog računovodstva;
- (b) nacрта proračunâ;

- (c) pravila za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa koja se primjenjuju u politikama Unije za sličnu vrstu operacije;
- (d) pravila o odgovarajućim jediničnim troškovima, jednokratnim iznosima i paušalnim stopama koja se primjenjuju u okviru shema za bespovratna sredstva koja u cijelosti financira država članica za sličnu vrstu operacije.

3. U odluci o odobrenju programa ili njegove izmjene utvrđuju se vrste operacija obuhvaćenih nadoknadom na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa, definicija i iznosi obuhvaćeni tim jediničnim troškovima, jednokratnim iznosima i paušalnim stopama, kao i metode za usklađenje iznosâ.

Države članice nadoknađuju sredstva korisnicima u smislu ovog članka. Ta nadoknada može biti u obliku bilo kakve potpore.

Isključivi cilj revizija Komisije i države članice te upravljačkih provjera koje provode države članice jest provjera da su ispunjeni uvjeti za nadoknadu Komisije.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 114. radi dopune ovog članka utvrđivanjem, na razini Unije, jediničnih troškova, jednokratnih iznosa, paušalnih stopa, njihovih iznosa i metoda za usklađenje na načine navedene u stavku 2. drugom podstavku točkama od (a) do (d) ovog članka.

5. Ovaj članak ne primjenjuje se na doprinos Unije za tehničku pomoć koja se nadoknađuje na temelju članka 51. točke (e).

Članak 95.

Doprinos Unije na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima

1. Komisija može nadoknaditi doprinos Unije za cijeli prioritet programâ ili njegov dio na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima u skladu s člankom 51., i to na temelju iznosa koji su odobreni u odluci iz stavka 2. ovog članka ili koji su navedeni u delegiranom aktu iz stavka 4. ovog članka. Kako bi iskoristile doprinos Unije za program na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima, države članice Komisiji podnose prijedlog u skladu s predlošcima utvrđenima u prilogima V. i VI., kao dio programa ili zahtjeva za njegovu izmjenu. Prijedlog sadržava sljedeće informacije:
 - (a) utvrđivanje dotičnog prioriteta i ukupni iznos obuhvaćen financiranjem koje nije povezano s troškovima;
 - (b) opis dijela programa i vrste operacija obuhvaćenih financiranjem koje nije povezano s troškovima;
 - (c) opis uvjeta koji trebaju biti ispunjeni ili rezultata koji trebaju biti ostvareni te raspored;
 - (d) privremene rezultate na temelju kojih se pokreće nadoknada Komisije;
 - (e) mjerne jedinice;

- (f) raspored za nadoknadu Komisije i povezane iznose koji ovise o napretku u ispunjenju uvjeta ili ostvarenju rezultata;
 - (g) mehanizme za provjeru privremenih rezultata i ispunjavanja uvjeta ili ostvarenja rezultata;
 - (h) ako je primjenjivo, metode za usklađenje iznosa;
 - (i) mehanizme kojima se jamči revizijski trag u skladu s Prilogom XIII., kojim se dokazuje ispunjenje uvjeta ili ostvarenje rezultata;
 - (j) predviđenu vrstu metode za nadoknadu jednom ili više korisnika u okviru prioriteta ili dijelova prioriteta programa na koje se odnosi ovaj članak.
2. U odluci o odobrenju programa ili zahtjeva za njegovu izmjenu moraju biti utvrđeni elementi navedeni u stavku 1.
3. Države članice nadoknađuju sredstva korisnicima u smislu ovog članka. Ta nadoknada može biti u obliku bilo kakve potpore.

Isključivi cilj revizija Komisije i države članice te upravljačkih provjera koje provode države članice jest provjera da su ispunjeni uvjeti za nadoknadu Komisije odnosno da su ostvareni rezultati.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 114. radi dopune ovog članka utvrđivanjem iznosa za financiranje na razini Unije koje nije povezano s troškovima po vrsti operacije, metoda za usklađenje iznosa i uvjeta koji trebaju biti ispunjeni ili rezultata koje treba ostvariti.

ODJELJAK III.

PREKIDI I SUSPENZIJE

Članak 96.

Prekid roka za plaćanje

1. Komisija može prekinuti rok za plaćanja, osim za predfinanciranje, na razdoblje od najviše šest mjeseci ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) postoje dokazi koji ukazuju na ozbiljan nedostatak za koji nisu poduzete korektivne mjere;
 - (b) Komisija mora provesti dodatne provjere nakon primitka informacija o tome da bi rashod u zahtjevu za plaćanje mogao biti povezan s nepravilnošću.
2. Država članica može se složiti s produljenjem razdoblja prekida na tri dodatna mjeseca.

3. Komisija ograničava prekid na dio rashoda na koji su utjecali elementi iz stavka 1., osim ako je nemoguće utvrditi dio rashoda na koji su ti elementi utjecali. Komisija pisanim putem obavješćuje državu članicu i upravljačko tijelo o razlogu prekida i zahtijeva od njih da riješe tu situaciju. Komisija okončava prekid čim se poduzmu mjere kojima se ispravljaju elementi navedeni u stavku 1.
4. Pravilima za EFPR-u mogu se utvrditi konkretne osnove za prekid plaćanja povezane s nepoštovanjem pravila primjenjivih u okviru zajedničke ribarstvene politike.

Članak 97.

Suspenzija plaćanja

1. Komisija može suspendirati sva plaćanja ili dio plaćanja, osim za pretfinanciranja, nakon što je državi članici dala mogućnost da dostavi svoja opažanja, ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) država članica nije poduzela potrebno djelovanje za rješavanje situacije što je dovelo do prekida na temelju članka 96.;
 - (b) postoji ozbiljan nedostatak;
 - (c) rashodi u zahtjevima za plaćanje povezani su s nepravilnošću koja nije ispravljena;

- (d) postoji obrazloženo mišljenje Komisije u pogledu postupka zbog povrede prava na temelju članka 258. UFEU-a u vezi s pitanjem kojim se ugrožava zakonitost i pravilnost rashoda.
- 2. Komisija prekida suspenziju cjelokupnog ili dijela plaćanja nakon što država članica poduzme potrebne mjere kojima se ispravljaju elementi iz stavka 1.
- 3. Pravilima za EFPR-u mogu se utvrditi konkretne osnove za suspenziju plaćanja povezane s nepoštovanjem pravila primjenjivih u okviru zajedničke ribarstvene politike.

POGLAVLJE II.

Podnošenje i ispitivanje računovodstvene dokumentacije

Članak 98.

Sadržaj i podnošenje računovodstvene dokumentacije

- 1. Za svaku obračunsku godinu za koju su podneseni zahtjevi za plaćanje država članica do 15. veljače podnosi Komisiji sljedeće dokumente („jamstveni paket”), kojima je obuhvaćena prethodna obračunska godina:
 - (a) računovodstvenu dokumentaciju u skladu s predloškom navedenim u Prilogu XXIV.;

- (b) izjavu rukovodstva iz članka 74. stavka 1. točke (f) u skladu s predloškom iz Priloga XVIII.;
 - (c) godišnje revizorsko mišljenje iz članka 77. stavka 3. točke (a) u skladu s predloškom iz Priloga XIX.;
 - (d) godišnje izvješće o kontroli iz članka 77. stavka 3. točke (b) u skladu s predloškom iz Priloga XX.
2. Komisija iznimno može produljiti rok iz stavka 1. do 1. ožujka, na temelju obavijesti dotične države članice.
3. Računovodstvena dokumentacija na razini svakog prioriteta i, ako je primjenjivo, po fondu i po kategoriji regije obuhvaća:
- (a) ukupan iznos prihvatljivih rashoda unesenih u računovodstvene sustave tijela koje provodi računovodstvenu funkciju koji je naveden u konačnom zahtjevu za plaćanje za obračunsku godinu te ukupan iznos odgovarajućeg javnog doprinosa koji je dān ili treba biti dān povezanog sa specifičnim ciljevima za koje su ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu i operacija povezanih sa specifičnim ciljevima za koje nisu ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu, ali koje doprinose ispunjenju uvjeta koji omogućuju provedbu;
 - (b) iznose povučene tijekom obračunske godine;

- (c) iznose javnog doprinosa isplaćenog financijskim instrumentima;
 - (d) za svaki prioritet objašnjenje bilo kakvih razlika između iznosa prijavljenih na temelju točke (a) i iznosa prijavljenih u zahtjevima za plaćanja za istu obračunsku godinu.
4. Jamstveni paket ne odnosi se na ukupni iznos prihvatljivih rashoda nastalih za korisnike i plaćenih pri provedbi operacija ili odgovarajućeg javnog doprinosa koji je dān ili treba biti dān povezanog sa specifičnim ciljevima za koje nisu ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu, uz iznimku operacija koje doprinose ispunjenju uvjeta koji omogućuju provedbu.
5. Računovodstvena dokumentacija nije prihvatljiva ako države članice nisu poduzele potrebne ispravke za smanjivanje stope preostale pogreške u pogledu zakonitosti i pravilnosti rashoda navedenih u računovodstvenoj dokumentaciji na 2 % ili niže.
6. Države članice iz računovodstvene dokumentacije osobito oduzimaju sljedeće:
- (a) nepravilne rashode koji su bili predmet financijskih ispravaka u skladu s člankom 103.,
 - (b) rashode koji su predmet tekuće procjene njihove zakonitosti i pravilnosti,
 - (c) ostale iznose, kada je to potrebno za smanjivanje stope preostale pogreške rashoda prijavljenih u računovodstvenoj dokumentaciji na 2 % ili niže.

Država članica može uključiti rashode iz prvog podstavka točke (b) u zahtjev za plaćanje u sljedećim obračunskim godinama nakon potvrde njihove zakonitosti i pravilnosti.

7. Država članica može ispraviti netočne iznose primijećene nakon podnošenja računovodstvene dokumentacije u koju su ti iznosi uključeni provođenjem odgovarajućih usklađenja u računovodstvenoj dokumentaciji za obračunsku godinu u kojoj je primijećena nepravilnost, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 104.
8. Država članica u okviru jamstvenog paketa za posljednju obračunsku godinu podnosi završno izvješće o uspješnosti iz članka 43. ili posljednje godišnje izvješće o uspješnosti za fondove FAMI, FUS ili BMVI.

Članak 99.

Ispitivanje računovodstvene dokumentacije

Komisija do 31. svibnja godine koja slijedi nakon obračunske godine potvrđuje da je računovodstvena dokumentacija potpuna, točna i istinita, osim ako se primjenjuje članak 102.

Članak 100.

Izračun salda

1. Kada Komisija utvrđuje iznos koji se naplaćuje fondovima za obračunsku godinu i naknadna usklađenja u vezi s plaćanjima državi članici, uzima u obzir:
 - (a) iznose navedene u računovodstvenoj dokumentaciji iz članka 98. stavka 3. točke (a) na koje se treba primijeniti stopa sufinanciranja za svaki prioritet;
 - (b) ukupni iznos međuplaćanja koja je izvršila Komisija tijekom te obračunske godine;
 - (c) za EFRR, fond ESF+, Kohezijski fond, FPT i EFPRA-u, za 2021. i 2022., iznos predfinanciranja.

2. Ako postoji neki iznos za koji je moguće zatražiti povrat od države članice, Komisija u tom slučaju izdaje nalog za povrat koji se izvršava, ako je to moguće, prijebom s dospjelim iznosima koji se državi članici duguju u budućim plaćanjima po istom programu. Takav povrat nije financijski ispravak i ne umanjuje iznos potpore iz fondova programu. Iznos čiji je povrat osiguran smatra se namjenskim prihodom u skladu s člankom 21. stavkom 3. Financijske uredbe.

Članak 101.

Postupak ispitivanja računovodstvene dokumentacije

1. Postupak utvrđen u članku 102. primjenjuje se u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
 - (a) tijelo za reviziju dostavilo je kvalificirano ili negativno revizorsko mišljenje zbog razloga povezanih s potpunosti, točnošću i istinitošću računovodstvene dokumentacije;
 - (b) Komisija raspolaže dokazima koji dovode u pitanje pouzdanost nekvalificiranog revizorskog mišljenja.
2. U svim ostalim slučajevima Komisija izračunava iznose koji se naplaćuju fondovima u skladu s člankom 100. i izvršava plaćanja ili osigurava povrate do 1. srpnja. Plaćanje ili osiguravanje povrata predstavlja prihvaćanje računovodstvene dokumentacije.

Članak 102.

Kontradiktorni postupak za ispitivanje računovodstvene dokumentacije

1. Ako tijelo za reviziju da revizorsko mišljenje koje je kvalificirano ili negativno zbog razloga povezanih s potpunosti, točnošću i istinitošću računovodstvene dokumentacije, Komisija od države članice zahtijeva da revidira tu računovodstvenu dokumentaciju i da ponovno podnese dokumente iz članka 98. stavka 1. u roku od mjesec dana.

Ako je u roku utvrđenom u prvom podstavku:

- (a) revizorsko mišljenje nekvalificirano, primjenjuje se članak 100. i Komisija plaća svaki dodatni dospjeli iznos ili osigurava povrat u roku od dva mjeseca;
- (b) revizorsko mišljenje i dalje kvalificirano ili država članica nije ponovno podnijela dokumente, primjenjuju se stavci 2., 3. i 4.

2. Ako revizorsko mišljenje ostane kvalificirano zbog razloga povezanih s potpunosti, točnošću i istinitošću računovodstvene dokumentacije ili ako revizorsko mišljenje ostane nepouzđano, Komisija obavješćuje državu članicu o iznosu koji se naplaćuje fondovima za obračunsku godinu.
3. Ako država članica pristane na iznos iz stavka 2. ovog članka u roku od mjesec dana, Komisija u roku od dva mjeseca plaća sve dodatne dospjele iznose ili osigurava povrat u skladu s člankom 100.
4. Ako država članica ne pristane na iznos iz stavka 2. ovog članka, Komisija odlučuje o iznosu koji se naplaćuje fondovima za obračunsku godinu. Takva odluka nije financijski ispravak i ne umanjuje iznos potpore iz fondova programu. Komisija u roku od dva mjeseca plaća dodatne dospjele iznose ili osigurava povrat u skladu s člankom 100.

5. U pogledu konačne obračunske godine Komisija plaća godišnji saldo računa, ili osigurava povrat u pogledu godišnjeg salda računa, za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda, FPT-a i to najkasnije dva mjeseca nakon datuma prihvatanja završnog izvješća o uspješnosti kako je naveden u članku 43.

POGLAVLJE III.

Financijski ispravci

Članak 103.

Financijski ispravci u nadležnosti država članica

1. Države članice štite proračun Unije i primjenjuju financijske ispravke ukidanjem cijele potpore ili dijela potpore iz fondova za operaciju ili program ako se utvrdi da su rashodi koji su prijavljeni Komisiji nepravilni.
2. Financijski ispravci evidentiraju se u računovodstvenoj dokumentaciji za obračunsku godinu u kojoj je donesena odluka o ukidanju.
3. Država članica može ponovno iskoristiti ukinutu potporu iz fondova u okviru dotičnog programa, osim za operaciju koja je bila obuhvaćena tim ispravkom ili, ako je financijski ispravak proveden zbog sistemske nepravilnosti, za bilo koju operaciju koja je bila zahvaćena sistemskom nepravilnošću.

4. Pravilima za EFPPRA-u mogu se utvrditi konkretne osnove za financijske ispravke država članica zbog neispunjavanja obveza u okviru zajedničke ribarstvene politike.
5. Odstupajući od stavaka 1., 2. i 3., u operacijama koje obuhvaćaju financijske instrumente doprinos ukinut u skladu s ovim člankom, zbog pojedinačne nepravilnosti, može se ponovno upotrebljavati u okviru iste operacije pod sljedećim uvjetima:
 - (a) ako je nepravilnost koja je dovela do ukidanja doprinosa otkrivena na razini krajnjeg primatelja, samo za druge krajnje primatelje u okviru istog financijskog instrumenta;
 - (b) ako je nepravilnost koja je dovela do ukidanja doprinosa otkrivena na razini tijela koje provodi posebni fond, ako se financijski instrument provodi putem strukture s holding fondom, samo za druga tijela koja provode posebne fondove.

Ako je nepravilnost koja je dovela do ukidanja doprinosa otkrivena na razini tijela koje provodi holding fond ili na razini tijela koje provodi posebni fond ako se financijski instrument provodi s pomoću strukture bez holding fonda, ukinuti doprinos ne upotrebljava se ponovno u okviru iste operacije.

Ako je financijski ispravak proveden zbog systemske nepravilnosti, ukinuti doprinos ne upotrebljava se ponovno za bilo koju operaciju zahvaćenu sistemskom nepravilnošću.

6. Tijela koja provode financijske instrumente nadoknađuju državama članicama programske doprinose koji su zahvaćeni nepravilnostima, zajedno s kamatom i svom drugom dobiti nastalom na temelju tih doprinosa.

Tijela koja provode financijske instrumente ne nadoknađuju državama članicama iznos iz prvog podstavka ako dokažu da su za dotičnu nepravilnost ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:

- (a) nepravilnost je nastala na razini krajnjih primatelja ili, u slučaju holding fonda, na razini tijela koja provode posebne fondove ili krajnjih primatelja;
- (b) tijela koja provode financijske instrumente izvršila su svoje obveze u pogledu programskih doprinosa zahvaćenih nepravilnošću, u skladu s primjenjivim pravom i postupala su s profesionalnom pažnjom, transparentnošću i savjesnošću koje se očekuju od stručnog tijela s iskustvom u području provedbe financijskih instrumenata;
- (c) nije se mogao osigurati povrat iznosa zahvaćenih nepravilnošću neovisno o tome što su tijela koja provode financijske instrumente s dužnom pažnjom primijenila sve primjenjive ugovorne i zakonske mjere.

Članak 104.

Financijski ispravci Komisije

1. Komisija provodi financijske ispravke smanjivanjem potpore programu iz fondova ako zaključi da:
 - (a) postoji ozbiljan nedostatak koji ugrožava potporu iz fondova koja je već isplaćena programu;
 - (b) rashodi navedeni u prihvaćenoj računovodstvenoj dokumentaciji nepravilni su, što država članica nije uočila i prijavila;
 - (c) država članica nije poštovala svoje obveze prema članku 97. prije otvaranja Komisijina postupka financijskih ispravaka.

Ako Komisija primjenjuje financijske ispravke uz primjenu paušalne stope ili ekstrapolirane financijske ispravke, postupak se provodi u skladu s Prilogom XXV.

2. Prije donošenja odluke o financijskom ispravku Komisija obavještuje državu članicu o svojim zaključcima i daje joj mogućnost da u roku od dva mjeseca dostavi svoja opažanja i dokaže da je stvarni opseg nepravilnosti manji od procjene Komisije. Rok se može produljiti ako se o tome postigne zajednički dogovor.

3. Ako država članica ne prihvati zaključke Komisije, poziva se na saslušanje pred Komisijom kako bi se osiguralo da su sve odgovarajuće informacije i opažanja dostupni kao temelj za zaključke Komisije o primjeni financijskog ispravka.
4. Komisija provedbenim aktom donosi odluku o financijskom ispravku, uzimajući u obzir opseg, učestalost i financijske posljedice nepravilnosti ili ozbiljnih nedostataka, u roku od 10 mjeseci od dana saslušanja ili podnošenja dodatnih informacija na zahtjev Komisije.

Pri odlučivanju o financijskom ispravku Komisija uzima u obzir sve podnesene informacije i opažanja.

Ako država članica pristane na financijski ispravak u slučajevima iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (c) prije donošenja odluke iz prvog podstavka ovog stavka, država članica može ponovno upotrijebiti dotične iznose. Ta se mogućnost ne primjenjuje u slučaju financijskog ispravka iz stavka 1. prvog podstavka točke (b).

5. Pravilima za EFPR-u mogu se utvrditi konkretne osnove za financijske ispravke Komisije zbog nepoštovanja pravila primjenjivih u okviru zajedničke ribarstvene politike.
6. Pravilima za FPT mogu se utvrditi konkretne osnove za financijske ispravke Komisije povezane s neostvarivanjem ciljnih vrijednosti utvrđenih za FPT.

POGLAVLJE IV.

Opoziv

Članak 105.

Načela i pravila za opoziv

1. Komisija opoziva bilo koji iznos u okviru programa koji nije iskorišten za predfinanciranje u skladu s člankom 90., ili za koji nije podnesen zahtjev za plaćanje u skladu s člancima 91. i 92., do 31. prosinca treće kalendarske godine nakon godine proračunskih obveza za godine od 2021. do 2026.
2. Dio obveza koje ostanu otvorene 31. prosinca 2029. opoziva se ako jamstveni paket i završno izvješće o uspješnosti za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda, FPT-a i EFPRA-e nisu dostavljeni Komisiji do roka utvrđenog u članku 43. stavku 1.

Članak 106.

Iznimke od pravila za opoziv

1. Iznos na koji se odnosi opoziv umanjuje se za iznose jednake dijelu proračunske obveze za koju:
 - (a) su operacije suspendirane sudskim postupkom ili upravnom žalbom sa suspenzivnim učinkom; ili

- (b) nije bilo moguće podnijeti zahtjev za plaćanje zbog više sile s ozbiljnim posljedicama za provedbu cijelog programa ili njegova dijela.

Nacionalna nadležna tijela koja se pozivaju na višu silu dokazuju da ona stvara izravne posljedice za provedbu cijelog programa ili njegova dijela.

2. Država članica do 31. siječnja Komisiji šalje informacije o iznimkama iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (b) za iznos koji treba prijaviti do 31. prosinca prethodne godine.

Članak 107.

Postupak opoziva

1. Na osnovi informacija koje primi do 31. siječnja Komisija obavješćuje državu članicu o iznosu na koji se odnosi opoziv koji proizlazi iz tih informacija.
2. Država članica ima rok od dva mjeseca u kojem može pristati na iznos koji treba biti opozvan ili dostaviti svoja opažanja.
3. Do 30. lipnja država članica podnosi Komisiji izmijenjeni plan financiranja u kojem je za dotičnu kalendarsku godinu iskazan umanjeni iznos potpore za jedan prioritet programa ili više njih. Za programe koji primaju potporu iz više od jednog fonda iznos potpore smanjuje se po fondu razmjerno s iznosima na koje se opoziv odnosi i koji nisu iskorišteni u dotičnoj kalendarskoj godini.

Ako država članica ne podnese navedeni plan financiranja, Komisija mijenja plan financiranja smanjivanjem doprinosa iz fondova za dotičnu kalendarsku godinu. To smanjenje dodjeljuje se svakom prioritetu razmjerno s iznosima na koje se opoziv odnosi i koji nisu iskorišteni u dotičnoj kalendarskoj godini.

4. Komisija mijenja odluku o odobrenju programa najkasnije do 31. listopada.

GLAVA VIII.

FINANCIJSKI OKVIR

Članak 108.

Zemljopisni opseg potpore u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”

1. Iz EFRR-a, fonda ESF+ i Kohezijskog fonda podupire se cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” u svim regijama koje odgovaraju razini 2 zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku („regije razine NUTS 2”) uspostavljenoj Uredbom (EZ) br. 1059/2003, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2016/2066.
2. Sredstva iz EFRR-a i fonda ESF+ za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” raspodjeljuju se između sljedeće tri kategorije regija razine NUTS 2:
 - (a) slabije razvijene regije, čiji je BDP po stanovniku manji od 75 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27 („slabije razvijene regije”);

- (b) tranzicijske regije, čiji je BDP po stanovniku između 75 % i 100 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27 („tranzicijske regije”);
- (c) razvijenije regije, čiji je BDP po stanovniku iznad 100 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27 („razvijenije regije”);

Razvrstavanje regija prema jednoj od triju kategorija regije određuje se na osnovi toga u kakvom su odnosu BDP po stanovniku svake regije, izmjeren prema standardu kupovne moći (PPS) i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017., i prosječni BDP po stanovniku država EU-27 za isto referentno razdoblje.

3. Iz Kohezijskog fonda pruža se potpora onim državama članicama čiji je bruto nacionalni dohodak (BND) po stanovniku, izmjeren prema PPS-u i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017., manji od 90 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27 za isto referentno razdoblje.
4. Komisija provedbenim aktom donosi odluku u kojoj utvrđuje popis regija koje ispunjavaju kriterije jedne od tri kategorija regije te popis država članica koje ispunjavaju kriterije iz stavka 3. Taj popis vrijedi od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.

Članak 109.

Sredstva za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju

1. Sredstva za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju stavljena na raspolaganje za proračunsku obvezu za razdoblje 2021.–2027. unutar VFO-a iznose 330 234 776 621 EUR u cijenama iz 2018. za EFRR, fond ESF+ i Kohezijski fond te 7 500 000 000 EUR u cijenama iz 2018. za FPT.

Sredstva iz prvog podstavka dopunjuju se iznosom od 10 000 000 000 EUR u cijenama iz 2018. za mjere iz članka 1. stavka 2. Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094¹ za potrebe Uredbe o FPT-u. Taj iznos čini vanjski namjenski prihod za potrebe članka 21. stavka 5. Financijske uredbe.

U svrhu programiranja i kasnijeg uključivanja u proračun Unije iznosi iz prvog i drugog podstavka indeksiraju se za 2 % godišnje.

2. Komisija provedbenim aktom donosi odluku u kojoj se određuje godišnja raščlamba ukupnih sredstava za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond po državi članici u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” i, ako je primjenjivo, po kategoriji regije, u skladu s metodologijama utvrđenim u Prilogu XXVI.

¹ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23.).

U toj se odluci utvrđuje i godišnja raščlamba ukupnih sredstava po državi članici u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg).

3. Tehničkoj se pomoći na inicijativu Komisije dodjeljuje 0,35 % sredstava iz stavka 1. prvog i drugog podstavka nakon izuzimanja potpore za CEF iz članka 110. stavka 3.

Članak 110.

*Sredstva za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast”
i cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg)*

1. Sredstva za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” unutar VFO-a iznose 97,6 % ukupnih sredstava (tj. ukupno 329 684 776 621 EUR) i raspodjeljuju se kako slijedi:
 - (a) 61,3 % (tj. ukupno 202 226 984 629 EUR) za slabije razvijene regije;
 - (b) 14,5 % (tj. ukupno 47 771 802 082 EUR) za tranzicijske regije;
 - (c) 8,3 % (tj. ukupno 27 202 682 372 EUR) za razvijenije regije;
 - (d) 12,9 % (tj. ukupno 42 555 570 217 EUR) za države članice koje primaju potporu iz Kohezijskog fonda;

- (e) 0,6 % (tj. ukupno 1 927 737 321 EUR) kao dodatno financiranje za najudaljenije regije utvrđene u članku 349. UFEU-a i regije razine NUTS 2 koje ispunjavaju kriterije iz članka 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994.;
- (f) 0,2 % (tj. ukupno 500 000 000 EUR) za međuregionalna ulaganja u inovacije;
- (g) 2,3 % (tj. ukupno 7 500 000 000 EUR) za Fond za pravednu tranziciju.

2. Iznos sredstava dostupnih za ESF+ u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” jest 87 319 331 844 EUR.

Iznos dodatnog financiranja za regije iz stavka 1. točke (e) koji se dodjeljuje fondu ESF+ iznosi 472 980 447 EUR.

3. Iznos potpore iz Kohezijskog fonda koja se treba prenijeti u CEF jest 10 000 000 000 EUR. On se troši na projekte prometne infrastrukture, uzimajući u obzir potrebe država članica i regija u pogledu ulaganja u infrastrukturu, na temelju objave posebnih poziva u skladu s Uredbom o CEF-u isključivo u državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda.

Komisija donosi provedbeni akt u kojem se određuje iznos za prijenos iz dodijeljenih sredstava Kohezijskog fonda za svaku državu članicu u CEF, koji se određuje razmjerno za cijelo razdoblje.

Na taj način smanjuje se dodjela sredstava iz Kohezijskog fonda za svaku državu članicu.

Godišnja odobrena sredstva koja odgovaraju potpori iz Kohezijskog fonda iz prvog podstavka unose se u odgovarajuće proračunske linije CEF-a počevši s proračunskim aktivnostima za 2021.

Svim državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda stavlja se na raspolaganje 30 % sredstava prenesenih u CEF odmah nakon njihova prijenosa kako bi se financirali projekti prometne infrastrukture u skladu s Uredbom o CEF-u.

Pravila koja se primjenjuju na sektor prometa na temelju Uredbe o CEF-u primjenjuju se na posebne pozive iz prvog podstavka. Do 31. prosinca 2023. odabirom projekata prihvatljivih za financiranje moraju se poštovati nacionalne dodjele u okviru Kohezijskog fonda u pogledu 70 % sredstava prenesenih u CEF.

Od 1. siječnja 2024. sredstva prenesena u CEF za koja nisu preuzete obveze ni za jedan projekt prometne infrastrukture stavlja se na raspolaganje svim državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda kako bi se financirali projekti prometne infrastrukture u skladu s Uredbom o CEF-u.

Kako bi se pružila potpora državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda, a koje bi mogle naići na poteškoće u osmišljanju projekata dostatne zrelosti, kvalitete, ili oboje, i koji imaju dovoljnu dodanu vrijednost Unije, posebna se pozornost posvećuje tehničkoj pomoći čiji je cilj jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitosti javnih uprava i javnih službi u pogledu razvoja i provedbe projekata navedenih u Uredbi o CEF-u.

Komisija čini sve što je u njezinoj moći kako bi omogućila da države članice koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda do kraja razdoblja 2021.–2027. ostvare najveću moguću apsorpciju iznosa prenesenog u CEF, među ostalim organizacijom dodatnih poziva.

Posebna pozornost i potpora iz osmog i devetog podstavka pružaju se onim državama članicama čiji je BND po stanovniku, izmjeren prema PPS-u za razdoblje 2015.–2017., manji od 60 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27.

Kad je riječ o državama članicama čiji je BND po stanovniku, izmjeren prema PPS-u za razdoblje 2015.–2017., manji od 60 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27, 70 % od 70 % iznosa novca koji su te države članice prenijele u CEF jamči se do 31. prosinca 2024.

4. Iznos od 400 000 000 EUR iz sredstava za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” dodjeljuje se Europskoj urbanoj inicijativi u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja Komisije.
5. Iznos od 175 000 000 EUR iz sredstava fonda ESF+ za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” dodjeljuje se za transnacionalnu suradnju kojom se podupiru inovativna rješenja u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja.
6. Iznos iz stavka 1. točke (f) dodjeljuje se iz sredstava EFRR-a u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” za međuregionalna ulaganja u inovacije u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja.

7. Sredstva za cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) iznose 2,4 % ukupnih sredstava koja su raspoloživa za proračunsku obvezu iz fondova za razdoblje 2021.–2027. (tj. ukupno 8 050 000 000 EUR).
8. Iznos iz članka 109. stavka 1. drugog podstavka dio je sredstava za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast”.

Članak 111.

Prenosivost sredstava

1. Komisija može prihvatiti prijedlog države članice, iz njezinog podnesenog sporazuma o partnerstvu ili u kontekstu preispitivanja sredinom programskog razdoblja, za prijenos:
 - (a) ukupno najviše 5 % početnih dodjela za slabije razvijene regije na tranzicijske regije ili razvijenije regije te dodjela za tranzicijske regije na razvijenije regije;
 - (b) dodjela za razvijenije regije ili tranzicijske regije na slabije razvijene regije te dodjela za razvijenije regije na tranzicijske regije.

Odstupajući od stavka 1. prvog podstavka točke (a) Komisija može prihvatiti dodatni prijenos od najviše 10 % ukupnih dodjela za slabije razvijene regije na tranzicijske regije ili razvijenije regije unutar onih država članica čiji je BND po stanovniku, izmjeren prema PPS-u za razdoblje 2015.–2017., manji od 90 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27. Sredstva svakog dodatnog prijenosa upotrebljavaju se za doprinos ciljevima politike iz članka 5. stavka 1. točaka (a) i (b).

2. Ukupne dodjele za svaku državu članicu za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” i cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) nisu prenosive između tih ciljeva.
3. Kako bi poduprla djelotvoran doprinos fondova djelovanjima iz članka 5. stavka 2. i odstupajući od stavka 2. ovog članka, Komisija može u propisno opravdanim okolnostima i podložno uvjetu utvrđenom u stavku 4. ovog članka, provedbenim aktom prihvatiti prijedlog države članice iz njezinog prvog podnesenog sporazuma o partnerstvu da prenese dio svojih odobrenih sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) cilju „Ulaganje za radna mjesta i rast”.
4. Udio cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) u državi članici koja daje prijedlog iz stavka 3. nije manji od 35 % ukupno dodijeljenih sredstava toj državi članici u pogledu cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” i cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg), a nakon prijenosa nije manji od 25 % tog ukupnog iznosa.

Članak 112.

Utvrdjivanje stopa sufinanciranja

1. Odlukom o odobrenju programa utvrđuju se stopa sufinanciranja i najviši iznos potpore iz fondova za svaki prioritet.

2. Komisija za svaki prioritet donosi odluku kojom utvrđuje primjenjuje li se stopa sufinanciranja na jedno od sljedećeg:
- (a) ukupni doprinos, uključujući javni i privatni doprinos;
 - (b) javni doprinos.
3. Stopa sufinanciranja za cilj „Ulaganje u radna mjesta i rast” na razini svakog prioriteta nije viša od:
- (a) 85 % za slabije razvijene regije;
 - (b) 70 % za tranzicijske regije koje su u razdoblju 2014.–2020. bile razvrstane kao slabije razvijene regije;
 - (c) 60 % za tranzicijske regije;
 - (d) 50 % za razvijenije regije koje su u razdoblju 2014.–2020. bile razvrstane kao tranzicijske regije ili je njihov BDP po stanovniku bio ispod 100 %;
 - (e) 40 % za razvijenije regije.

Stope sufinanciranja iz prvog podstavka točke (a) također se primjenjuju na najudaljenije regije, uključujući dodatnu dodjelu najudaljenijim regijama.

Stopa sufinanciranja za Kohezijski fond na razini svakog prioriteta nije viša od 85 %.

Uredbom o fondu ESF+ mogu se utvrditi više stope sufinanciranja u skladu s člancima 10. i 14. te uredbe.

Stopa sufinanciranja primjenjiva na regiju u kojoj se nalazi područje ili područja utvrđena u teritorijalnim planovima za pravednu tranziciju za prioritet koji prima potporu iz FPT-a nije viša od:

- (a) 85 % za slabije razvijene regije;
- (b) 70 % za tranzicijske regije;
- (c) 50 % za razvijenije regije.

4. Stopa sufinanciranja za programe Interrega nije viša od 80 % osim u slučajevima kada se Uredbom o Interregu utvrde više stope sufinanciranja za program Interrega iz tematskog područja D i programe vanjske prekogranične suradnje.
5. Najviše stope sufinanciranja navedene u stavcima 3. i 4. uvećavaju se za deset postotnih bodova za prioritete koji se u cijelosti ostvaruju putem lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.
6. Mjere tehničke pomoći koje se provode na inicijativu ili u ime Komisije mogu se financirati uz stopu od 100 %.

GLAVA IX.
DELEGIRANJE OVLASTI, PROVEDBENE,
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I.
Delegiranje ovlasti i provedbene odredbe

Članak 113.

Delegiranje ovlasti u pogledu određenih priloga

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 114. radi izmjene priloga ovoj Uredbi, osim priloga III., IV., XI., XIII., XIV., XVII. i XXVI., kako bi ih prilagodila promjenama koje nastupe tijekom programskog razdoblja.

Članak 114.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 79. stavka 4., članka 94. stavka 4., članka 95. stavka 4. i članka 113. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od ... [SL: datum stupanja na snagu ove Uredbe].

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 79. stavka 4., članka 94. stavka 4., članka 95. stavka 4., članka 113. i članka 117. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 79. stavka 4., članka 94. stavka 4., članka 95. stavka 4., članka 113. i članka 117. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 115.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE II.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 116.

Preispitivanje

Europski parlament i Vijeće preispituju ovu Uredbu do 31. prosinca 2027. u skladu s člankom 177. UFEU-a.

Članak 117.
Prijelazne odredbe

1. Uredba (EU) br. 1303/2013 ili bilo koji drugi akt primjenjiv na programsko razdoblje 2014.-2020. nastavlja se primjenjivati samo na operativne programe i operacije koji primaju potporu iz EFRR-a, Europskog socijalnog fonda, Kohezijskog fonda i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo u okviru tog razdoblja.
2. Ovlasti dodijeljene Komisiji u okviru članka 5. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013 da donese delegirani akt kako bi osigurao europski kodeks ponašanja za partnerstvo ostaju na snazi za programsko razdoblje 2021.-2027. Delegiranje ovlasti izvršava se u skladu s člankom 114. ove Uredbe.

Članak 118.
Uvjeti za operacije koje se provode u fazama

1. Upravljačko tijelo može provesti odabir operacije koja se sastoji od druge faze operacije odabrane za potporu i započete u skladu s Uredbom (EZ) br. 1303/2013 ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:
 - (a) operacija, kako je odabrana za potporu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1303/2013, ima dvije faze s financijskog stajališta i dva revizijska traga;
 - (b) ukupni trošak operacije iz točke (a) premašuje 5 000 000 EUR;

- (c) rashodi navedeni u zahtjevu za plaćanje u vezi s prvom fazom nisu uključeni u bilo koji drugi zahtjev za plaćanje u vezi s drugom fazom;
- (d) druga faza operacije usklađena je s primjenjivim pravom i prihvatljiva je za potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda ili EFPRA-e u skladu s odredbama ove Uredbe ili uredba za pojedine fondove;
- (e) država članica obvezuje se da će tijekom programskog razdoblja dovršiti i učiniti operativnom drugu i konačnu fazu u konačnom izvješću o provedbi, ili u kontekstu Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo u posljednjem godišnjem izvješću o provedbi, podnesenom u skladu s člankom 141. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

2. Odredbe ove Uredbe primjenjuju se na drugu fazu operacije.

Članak 119.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik
